

(כ' יסורי) וְסוּרֵי בָאָרֶץ יִכְתְּבוּ כִּי עֲזָבוּ מְקוֹר מַיִם־חַיִּים
 אֶת־יְהוָה: סְבוּר יִשְׂרָאֵל, יִי. כָּל דֹּשְׁבָקוֹ פִּלְחָנָךְ, יִבְהַתּוֹן. וְרֹשִׁיעֵי־א
 דַּעְבְּרוּ עַל מִמְרָד בְּגִיהָנָם, אֲנֹן עֲתִידִין לְמַפֵּל. אֲרִי שְׂבָקוֹ פִּלְחָנָךְ, יִי.
 דְּבִדִּילִיה אֶת מִיתִי עֲלִיהוֹן יִקְרָא, כְּמַבּוּעַ דְּמִיָּן. דְּלֹא פָסְקִין, מוֹהִי:
 רַפְּאֵנִי יְהוָה וְאַרְפֵּא הוֹשִׁיעֵנִי וְאוֹשַׁעַה כִּי תִהְלֶתִי
 אַתָּה: אֲסִינִי יִי, וְאַתָּסִי. פְּרוּקֵנִי, וְאַתְּפְרִיק. אֲרִי תִשְׁבַּחְתִּי, אַתָּה:

(גְּאֻלָּנוּ יְהוָה עֲבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:)

(פְּרֻקְנָא. יִי עֲבָאוֹת, שְׁמִיה. קְדִישָׁא, דִּישְׂרָאֵל:)

עַל דָּא יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, שְׁמָא רַבָּא קְדִישָׁא. דִּי לְעִילָא, חַיָּא וְקַיָּמָא. מְבָרַךְ הוּא לְעַלְמָא,
 וּלְעַלְמֵי עַלְמַיָּא:

גדד
 לזנחת שבת
 ושני וחמישי

אם בחקתי

תפסיד רס"ג

חמישי כשהן מחוברות בספרי תימן

(ג) אֵלֹא אֵן סִרְתָּם כִּי רְסוּמִי.
 וְחִפְצֵתָם וְצִיאֵי. וְעַמְלָתָם
 בְּהֹא: (ד) נִזְלָת אֲגִיזָתָכֶם כִּי
 אֲוִקֵּאתָהּ. וְאֲכִרְגָת אֲלֵאֲרִץ
 אֲדֹאֲהָא. וְשִׁגְר אֲלֵצְחָרָא

אִם־בְּחֻקֹּתַי תֵּלְכוּ וְאֶת־
 מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ וַעֲשִׂיתֶם
 אֹתָם: אִם בְּקִימֵי תִּהְיוּ. וְיֵת פְּקוּדֵי

תִּשְׁרוּן. וְתַעֲבֹדוּן יְתִהוֹן: וְנָתַתִּי גִשְׁמִיכֶם בְּעֵתָם
 וְנָתַתִּי הָאָרֶץ יְבוּלָה וְעֵץ הַשָּׁדֶה יִתֵּן פְּרִיָּו: וְאֶתִּין
 מִטְרִיכוֹן בְּעֵדְנָהוֹן. וְתִתִּין אֶרְעָא עֲלֵלְתָהּ. וְאֵילָן חֻקְלָא יִתֵּן אֲבִיָּה:

— רס"י —

לְשִׁמּוֹר וּלְקִיָּם, כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר (דְּכִרִים ה' 6)
 וְלִמְדָתָם אֹתָם וְשִׁמְרָתָם לַעֲשׂוֹתָם: ז' בְּעֵתָם.
 בְּשַׁעֲדָא שְׁאִין דְּרָר בְּנֵי אָדָם לְצִאתָא, כְּגוֹן
 בְּלִילֵי שַׁבָּתוֹת וּבְלִילֵי רַבִּיעֵי־יוֹם: וְעֵץ הַשָּׁדֶה.
 הֵן אֵילָנֵי סָרְק, וְעֲתִידִין לַעֲשׂוֹת פְּרוֹת:

ג' אִם בְּחֻקֹּתַי תֵּלְכוּ. יָכוֹל זֶה קִיּוֹם הַמִּצְוֹת,
 כְּשֶׁהוּא אוֹמֵר וְאֵת מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ, הָרִי קִיּוֹם
 הַמִּצְוֹת אֲמֹר, הֵא מַה אֲנִי מְקִיָּם אִם בְּחֻקֹּתַי
 תֵּלְכוּ, שֶׁתִּהְיוּ עֹמְלִים בַּתּוֹרָה: וְאֵת מִצְוֹתַי
 תִּשְׁמְרוּ. הֵיוּ עֹמְלִים בַּתּוֹרָה עַל מִנֵּת

תפסיר רס"ג

יכ'רג תמרה: ה) חתי' ידרך
לכם אלוס אלקטאף.
ואלקטאף ידרך אלפדאר.
ותאכלון טעאמכם הנניא.
ותקימון ואתיקון פי בלדכם:
ו) ואגעל לכם אלסלאמה פי
אלבלד. פתנצ'געון וליס מזעג.
ואעטל שר אלחיואן אלמפסד
מן אלארץ. וסיף לא ימר פי
בלדכם: ז) ואדא כלבתם
אעדאיכם. וקעו בין אידיכם
תחת סיופכם: ח) חתי' וכלב
מנכם אלכ'מסה מאיה.
ואלמאיה תכלב רבוה. ויקע

וְהִשִּׁיג לָכֶם דִּישׁ אֶת-

בָּצִיר וּבָצִיר יִשִּׁיג אֶת-זֶרַע

וְאָכְלֹתֶם לַחֲמֻכֶּם לְשֹׁבַע

וַיִּשְׁבְּתֶם לְבִטָּח בְּאַרְצְכֶם:

וַיַּעַרְעֵר לָכֵן דִּישָׁא לְקַטָּפָא. וְקַטָּפָא יַעַרְעֵר

לְאַפּוֹקִי בַר זֶרַעַא. וְתִיכְלוֹן לַחֲמֻכֹּן

לְמִשְׁבַּע. וְתִתְּבוֹן לְרוּחָצֵן בְּאַרְעֻכֹּן:

וְנָתַתִּי שִׁי בְּסַפְרֵי תִיּוֹן וְנָתַתִּי

שָׁלוֹם בְּאַרְץ וּשְׁכֵבְתֶם

וְאֵין מַחְרִיד וְהִשְׁבַּתִּי חַיָּה

רָעָה מִן-הָאָרֶץ וְחָרֵב לֹא-תַעֲבֹר בְּאַרְצְכֶם:

וְאֵתִין שְׁלָמָא בְּאַרְעָא. וְתִשְׁרוֹן וְלִית דְּמַנִּיד. וְאַבְטִיל. חִיתָא בִּשְׁתָּא

מִן אַרְעָא. וְדִקְטָלִין בְּחַרְבָּא לֹא יַעֲדוֹן בְּאַרְעֻכֹּן: ו) וְרַדְּפֹתֶם

אֶת-אִיְבֵיכֶם וְנִפְּלוּ לִפְנֵיכֶם לְחָרֵב: וְתִרְדְּפוּן יָת

בְּעָלֵי דְבִבִּיכֹן. וְיִפְּלוּן קֳדָמִיכֹן לְחָרְבָא: ח) וְרַדְּפוּ מִכֶּם

חֲמֻשָּׁה מֵאָה וּמֵאָה מִכֶּם רַבְּבָה יִרְדְּפוּ וְנִפְּלוּ

— רס"ד —

אומר עושה שלום ובורא את הכל: וחרב
לא תעבר בארצכם. אין צריך לומר שלא
יבאו למלחמה, אלא אפלו לעבור דרך
ארצכם ממדינה למדינה: ז) לפניכם לחרב.
איש בחרב רעהו: ח) וירדפו מכם. מן
החלשים שבכם, ולא מן הגבורים שבכם:
חמשה מאה ומאה מכם רבבה. וכי כך
הוא החשבון, והלא לא היה צריך לומר אלא

כ והשיג לכם דיש את בציר. שיהא הדיש
מרה ואתם עסוקים בו עד הבציר, ובבציר
תעסקו עד שעת הזרע: ואכלתם לחמכם
לשבוע. אוכל קמח והוא מתברך במעיו:
ונתתי שלום. שמא תאמרו הרי מאכל
והרי משתה, אם אין שלום אין פלוג, תלמוד
לומר אחר כל זאת ונתתי שלום בארץ.
מכאן שהשלום שקול כנגד הכל. וכן הוא

תפסיר דס"ג

אעדאיכם. בין אידיכם תחת
 סיופכם: ט) ואקבל אליכם.
 ואת מרכם ואכתירכם. ואפי
 בעהדי לכם: י) ותאכלון
 אלעתיקן אלמעתק. ותכירגון
 אלעתיקן מן חצרה' אלחדיתי:
 יא) ואגצל מסכני פי מא
 בינכם. ולא אקלאכם:

אִיְיִכֶם לְפָנֶיכֶם לַחֲרֹב:
 וירדפון מנכון חמשא למאה. ומאה מנכון
 לרבותא יערקון. ויפלון בעלי דבביכון.
קדמיכון לחרבא: ט) **ופניתי**
אליכם והפריתי אתכם
והרביתי אתכם והקימתי

את בריתי אתכם: ואתפני במימרי לאוטבא לכון. ואפיש

יתכון. ואסגי יתכון. ואקים ית קימי עמכון: ספרי בספרי תימן (שלישי)

ואכלתם ישן נושן וישן מפני (חמישי כשהן מחוברות)

חדש תוציאו: ותיכלון עתיקא דעתיק. ועתיקא. מן קדם חדתא

תפנן: **ונתתי משכני בתוככם ולא תגעל**

נפשי אתכם: ואתין משכני ביניכון. ולא ירחיק מימרי יתכון:

• רש"י •

ברית חדשה לא כבדית הראשונה:
וואכלתם ישן נושן. הפרות יהיו
 משתמרים וטובים להתנישן. שיהא ישן הנושן
 שלשלש שנים יפה לאכול משלאשתקד:
וישן מפני חדש תוציאו. שיהיו הגרנות
 מלאות חדש והאוצרות מלאות ישן.
 וצריכים אתם לפנות האוצרות למקום אחר
 לתת החדש לתוכן: **יב ונתתי משכני.** זה
 בית המקדש: **ולא תגעל נפשי.** אין רוחי
 קצה בכם. כל געילה לשון פליטת דבר
 הבלוע בדבר אחר, כמו (שמואל ב' 6 כה) כי
 שם נגעל מגן גבורים, לא קבל המשיחה
 שמושחין מגן שלעור בחלב מבשל כדי

מאה מכם שני אלפים ירדפו, אלא אינו
 דומה מועטין העושין את התורה למרבין
 העושין את התורה: **ונפלו איביכם וגו'.**
 שיהיו נופלין לפניכם שלא בדרך הארץ:
 ט) **ופניתי אליכם.** אפנה מכל עסקי לשלם
 שכרכם, משל למה הדבר דומה, למלך
 ששכר פועלים וכו', כדאיתא בתורת כהנים:
והפריתי אתכם. בפריה ורביה: **והרביתי**
אתכם. בקומה וקופה: **והקימתי את**
בריתי אתכם. ברית חדשה, לא כבדית
 הראשונה שהפרתם אותה, אלא ברית
 חדשה שלא תופר, שנאמר (וימיו לא ל)
 וכרתי את בית ישראל ואת בית יהודה

זולק הדקדוק: ט) **והקימתי את בריתי אתכם.** תיבת והקימתי מלרע:

תפסיר רס"ג

יב) ואסייר נורי פי מא בינכם. ואכון לכם אלאהא. ואנתם תכוננו לי שעבא כ'אצה: יג) אנא אללה רבכם. אלדי אכ'רגתכם מן בלד מצר. מן אן תכוננו להם עבידא. וכסרת קראביס אצרכם. וסירתכם אחרארא: יד) ואן למ תסמעו לי ותטיעו. ולם תעמלו. בגמיע הד'ה אלוצא'א:

יב וְהִתְהַלַּכְתִּי בְּתוֹכְכֶם

וְהִיִּיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וְאַתֶּם

תִּהְיוּ-לִי לְעָם: וְאֲשֵׁרִי שְׂכִינָתִי

בִּינִיכֹן. וְאַהֲוִי לָכֹן לֵאלֹהֶ. וְאַתּוֹן

תִּהְיוּן קְדָמִי לְעָם: יג אֲנִי יְהוָה

אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי

אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם

מִהֵיטָת לָהֶם עֲבָדִים וְאַשְׁבַּר מִטָּת עֲלֵכֶם

וְאוֹלֶךְ אֶתְכֶם קוֹמְמוֹת: יד אֲנִי יי אֱלֹהִיכֹן. דאפיקית יתכון

מארעא דמצרים. מלמהוי להון עבדין. ותברית ניר עממיא מנכון.

ודברית יתכון בחירותא: פ ❧ רבדערי בספרי תימן ❧ יד ואם-לא

תִּשְׁמָעוּ לִי וְלֹא תַעֲשׂוּ אֶת כָּל-הַמִּצְוֹת הָאֵלֶּה:

וְאִם לֹא תִקְבְּלוּן לְמִימָרִי. וְלֹא תַעֲבֹדוּן יָת כָּל פְּקוּדֵי הָאֱלֹהִין:

— רס"י —

קוממיות. בקומה וקופה: יד ואם לא תשמעו לי. להיות עמלים בתורה, לדעת מדרש חכמים. יכול לקיים המצוות, כשהוא אומר ולא תעשו וגו', הרי קיום מצוות אמור, הא מה אני מקיים ואם לא תשמעו לי, להיות עמלים בתורה, ומה תלמוד לומר לי, אין לי אלא זה המקור את רבוננו ומתכונן לקרוד בו, וכן בנמרוד (נכאשית ט) גבור ציד לפני ה', שמכירו ומתכונן לקרוד בו, וכן באנשי סדום (סס יג) רעים וחסאים לה' מאד, מכירים את רבונם ומתכוננים לקרוד בו: ולא תעשו. משלא תלמדו לא תעשו הרי שתי עברות:

להחליק מעליו מכת חץ או חנית, שלא יקוב העור: יב וְהִתְהַלַּכְתִּי בְּתוֹכְכֶם. אטייל עמכם בגן עדן באחד מכם, ולא תהיו מודעין ממוני. יכול לא תיראו ממני, תלמוד לומר וְהִיִּיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים: יג אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם. כדאי אני שתאמינו בי שאני יכול לעשות כל אלה, שהרי הוצאתי אתכם מארץ מצרים ועשיתי לכם נסים גדולים: מטת. כמין יתד [התחובת] בשני ראשי העול המעקבים המוסרה שלא תצא מראש השור ויתיר הקשר, כמו (יירמיה כז ז) עשה לך מוסרות ומוטות קוניינגל"א זלע"ז [רצועת העול]:

תפסיר דס"ג

(טו) בל זְהַדְתֶּם פִּי רְטוּמִי.
וְאֶקְלָאת אֲנַפְסְכֶם אַחְכָּאמִי
לֹלָא תַעֲמְלוּ וְצִיאִי. וְתַפְסְכוּ
עַהְדִּי: (טז) אָנָּה אִיצִ"א אֲצַנַע
בְּכֶם הַדָּה אֲלַעֲקוּבָאת. פֶּאֻכֵּל
בְּכֶם עָלִי סַרְעָה מִן חֲמָא אֲלִסֵּל
וְאֲלַחֲאָדָה. מָא תִשְׁכֹּץ עֵיוֹנְכֶם
וְתִדְבֹּל נְפֻסְכֶם. וְתִזְרַעוּן
זֶרַעְכֶם לֹאֲפֶרָאג'. וְיִאֲכַלְוּנָה
אֲעֻדָּאִיכֶם: (יז) וְאֶחָל גִּצְבִי

וְאִם-בְּחֻקֹּתַי תִּמְאָסוּ וְאִם
אֶת-מִשְׁפָּטִי תִגְעַל נַפְשְׁכֶם
לְבַלְתִּי עֲשׂוֹת אֶת-כָּל-
מִצְוֹתַי לְהַפְרֹכֶם אֶת-
בְּרִיתִי: וְאִם בְּקִימֵי תִקְוִיצוּן. וְאִם יֵת
דִּינִי תִרְחִיק נַפְשְׁכוֹן. בְּדִיל דְּלֹא לְמַעַבְד
יֵת כָּל פְּקוּדֵי לְאִשְׁנִיּוֹתְכוֹן יֵת קִימֵי:

אֲף-אֲנִי אֶעֱשֶׂה-זֹאת לָכֶם וְהִפְקַדְתִּי עֲלֵיכֶם
בְּהִלָּה אֶת-הַשַּׁחֲתָה וְאֶת-הַקְדָּחַת מְכֻלֹּת
עֵינִים וּמְדִיבַת נֶפֶשׁ וּזְרַעְתֶּם לָרִיק זֶרַעְכֶם
וְאֶכְלָהוּ אִיבֵיכֶם: אֲף אָנָּה אֶעֱבִיד דָּא לְכוֹן. וְאִסְעַר עֲלִיכוֹן
בִּיהוּלְתָּא שַׁחֲתָא וְקִדְחָתָא. מַחֲשָׁכֵן עֵינִין וּמִפְחָן נֶפֶשׁ. וְתִזְרַעוּן
לְרִיקָנוּ זֶרַעְכוֹן. וְיִכְלֻנִיה בְּעָלִי דְבִבִּיכוֹן: **וְנָתַתִּי פָנַי בְּכֶם**

— רש"י —

שַׁחֲתָה. חוֹלִי שְׁמִשְׁחָף אֶת הַבָּשָׂר, אֲנַפְסִי
זַלְטָ"י [בועות], דוֹמָה לְנִפְחָן שְׁהוּקְלָה נְפִיחָתוֹ
וּמִרְאִית פָּנָיו זְעוּפָה: **קִדְחָת.** חוֹלִי שְׁמִקְדִּיחַ
אֶת הַגּוֹף וּמְחַמְמוֹ וּמְבַעֵירוֹ, כְּמוֹ (דְּזַיִס לז כג)
כִּי אֵשׁ קִדְחָה בְּאִפִּי: **מְכֻלֹּת עֵינִים וּמְדִיבַת**
נֶפֶשׁ. הָעֵינִים צוּפוֹת וְכֻלּוֹת לְרֹאוֹת שִׁינָּל
וְיִרְפָּא וְסוֹף שְׁלֹא יִרְפָּא, וְיִדְאָבוּ הַנְּפִשׁוֹת
שְׁלִמְשִׁפְחָתוֹ בְּמוֹתוֹ. כָּל תַּאֲוָה שְׁאִינָה בְּאֵה
וְתוֹחֲלֵת מְמִשְׁכָּה קְרוּיָה בְּלִיּוֹן עֵינִים:
וּזְרַעְתֶּם לָרִיק. תִּזְרַעוּ וְלֹא תַצְמַח, וְאִם
תַצְמַח וְאֶכְלָהוּ אוֹיְבֵיכֶם: **וְנָתַתִּי פָנַי.**
פָּנָאִי שְׁלִי, פּוֹנֶה אֲנִי מִכָּל עֲסָקִי לְהִרַע לָכֶם:

טו וְאִם בְּחֻקֹּתַי תִּמְאָסוּ. מוֹאֵס בְּאַחֲרִים
הָעוֹשִׂים: **מִשְׁפָּטִי תִגְעַל נַפְשְׁכֶם.** שׁוֹנָא
הַחֲכָמִים: **לְבַלְתִּי עֲשׂוֹת.** מוֹנֵעַ אֶת אַחֲרִים
מַעֲשׂוֹת: **אֶת כָּל מִצְוֹתַי.** כּוֹפֵר [בְּמִצְוֹת]
שְׁלֹא צִוִּיתִים, לְכַף נֶאֱמָר אֶת כָּל מִצְוֹתַי, וְלֹא
נֶאֱמָר אֶת כָּל הַמִּצְוֹת: **לְהַפְרֹכֶם אֶת**
בְּרִיתִי. כּוֹפֵר בְּעִיקַר הָרִי שְׁבַע עֲבֵרוֹת,
הָרֵאשׁוֹנָה גִּזְרֵת הַשְּׁנִיָּה, וְכֵן עַד הַשְּׁבִיעִית
וְאֵלּוּ הֵן: לֹא לְמַד, וְלֹא עֲשֵׂה, מֵאֵס בְּאַחֲרִים
הָעוֹשִׂים, שׁוֹנָא אֶת הַחֲכָמִים, מוֹנֵעַ אֶת
הָאַחֲרִים, כּוֹפֵר בְּמִצְוֹת, כּוֹפֵר בְּעִיקַר:
טז וְהִפְקַדְתִּי עֲלֵיכֶם. וְצִוִּיתִי עֲלֵיכֶם:

תפסיר רס"ג

וּנְגַפְתֶּם לִפְנֵי אֵיבֵיכֶם וְרָדוּ**בְּכֶם שְׂנְאֵיכֶם וְנִסְתֶּם****וְאִין־רָדָף אֶתְכֶם: וְאֶתִּין רוּגְזִי****בְּכֹן. וְתַתְּבִירוּן קָדָם בְּעָלִי דְבִיכֹן.****וְיִרְדּוּן בְּכֹן סְנְאֵיכֹן. וְתַעֲרִקוּן וְלִית דְּרָדִיף יִתְכֹן: וְאִם־עַד־****אֵלֶּה לֹא תִשְׁמְעוּ לִי וְיִסְפְּתִי לִי־סֶרָה אֶתְכֶם****שִׁבְעַ עַל־חַטָּאתֵיכֶם: וְאִם עַד אֲלִין. לֹא תִקְבְּלוּן לְמִימְרִי.**

בְּכֶם. פִּתְנָצְדִּמּוֹן בֵּין יָדֵי
אֶעֱדֵאֵיכֶם. וְיִסְתּוּלִי עֲלֵיכֶם
שְׂאֵנֵיכֶם. פִּתְפִּירוֹן וְלֹא כֹאֲלָב
לְכֶם: יח) וְאִין לֹא תִקְבְּלוּ מִנִּי מַעַ

— רס"י —

אֶשְׁתַּקֵּד. דְּבַר אַחֵר וְזִרְעָתָם לָרִיק וְרַעְכָּם,
כְּנֶגֶד הַבָּנִים וְהַבָּנוֹת הַכְּתוּב מִדְּבַר, שְׁאֵתָה
עֲמַל בָּהֶם וּמִגְדֹּלָן, וְהַחֲטָא בָּא וּמִכְלָה אוֹתָם,
שְׂנְאָמֶר (אִיכָּכ ז כז) אֲשֶׁר טַפְחָתִי וְרַבִּיתִי
אוֹיְבֵי כָלָם: וְנִתַּתִּי פָנַי בְּכֶם. כְּמוֹ שְׂנְאָמֶר
בְּטוֹבָה וּפְנִיתִי אֲלֵיכֶם, כִּי נֶאֱמַר בְּרַעְיָה
וְנִתַּתִּי פָנַי. מִשְׁלוֹ מִשָּׁל, לְמַלְךְ שְׂאֵמֶר לְעַבְדּוֹ
פּוֹנֶה אֲנִי מִכָּל עֶסְקִי וְעוֹסֵק אֲנִי עִמָּכֶם
[לְרַעְדָּה]: וּנְגַפְתֶּם לִפְנֵי אֵיבֵיכֶם. שְׂיָהָא
הַמּוֹת הוֹרֵג אֶתְכֶם מִבְּפָנִים וּבְעָלִי דְבִיכֹן
מִקִּיפִין אֶתְכֶם מִבַּחוּץ: וְרָדוּ בְּכֶם שְׂנְאֵיכֶם.
שְׂאֵנִי מַעֲמִיד שׁוֹנְאִים אֵלָּא מִכֶּם וּבְכֶם,
שְׂבִשְׁעָה שְׂאֵמוֹת הָעוֹלָם עוֹמְדִים עַל יִשְׂרָאֵל
אֵינָם מִבְּקָשִׁים אֵלָּא מִזֶּה שְׂבִגְלוֹי, שְׂנְאָמֶר
(שׁוֹפְטִים ו ג. ז) וְהִיָּה אִם זֶרַע יִשְׂרָאֵל וְעֹלָה
מִדִּין וְעֲמַלְק וּבְנֵי קָדָם יוֹגִי וַיִּחַנּוּ עֲלֵיהֶם
וַיִּשְׁחִיתוּ אֶת יְבוּל הָאָרֶץ, אֲבָל בְּשַׁעָה
שְׂאֵעֲמִיד עֲלֵיכֶם מִכֶּם וּבְכֶם, הֵם מַחֲפָשִׁים
אַחֵר הַמְטָמוֹנִיּוֹת שְׂלָכֶם, וְכֵן הוּא אוֹמֵר (מִיכָה
ג א) וְאֲשֶׁר אֲכָלוּ שְׂאֵר עַמִּי וְעוֹרֶם מַעֲלִיהֶם
הַפְּשִׁיטוּ וְגו': וְנִסְתֶּם. מִפְּנֵי אֵימָה: וְאִין רָדָף
אֶתְכֶם. מִבְּלִי כַח: יח) וְאִם עַד אֵלֶּה. וְאִם
בְּעוֹד אֵלֶּה הַמַּכּוֹת עִמָּכֶם לֹא תִשְׁמְעוּ:
וְיִסְפְּתִי. עוֹד יִסּוּרִין אַחֲרֵיהֶם: שִׁבְעַ עַל

וְרָדוּ בְּכֶם שְׂנְאֵיכֶם. כְּמִשְׁמַעוֹ יִשְׁלֹטוּ בְּכֶם:
אֲנִידָת תּוֹרַת כְּהֻנִּים מִפְּרָשָׁה זו, אִף אֲנִי
אֶעֱשֶׂה זֹאת. אֵינִי מִדְּבַר אֵלָּא בְּאִף, וְכֵן
וְהִלְכָתִי אִף אֲנִי עִמָּכֶם בְּקָרִי (פִּסּוֹק כד):
וְהַפְקַדְתִּי עֲלֵיכֶם. שְׂיָהָי הַמַּכּוֹת פּוֹקְדוֹת
אֶתְכֶם מִזֶּה לָזוֹ, עַד שֶׁהִרְאִשׁוּנָה פְּקוּדָה
אֲעֲלֶכֶם אֲבִיא אַחֲרַת וְאֶסְמְכְנָה לָהּ: בְּהִלָּה.
מִכָּה הַמַּבְהִילָת אֶת הַבְּרִיּוֹת, וְאִיזוֹ, זוֹ מַכַּת
מוֹתָן: אֵת הַשְׁחָפָת. יֵשׁ לָךְ אָדָם שֶׁהוּא
חוֹלָה וּמִטָּל בְּמִשָּׁה אֲבָל בְּשָׂרוֹ שְׂמוּר עָלָיו,
תִּלְמוּד לומר שְׂחָפָת, שֶׁהוּא נִשְׁחָף. אוֹ עֵתִים
שֶׁהוּא נִשְׁחָף אֲבָל נוֹחַ וְאִינוֹ מִקְדִּיחַ, תִּלְמוּד
לומר וְאֵת הַקְּדוּחַת, מִלְּמֹד שֶׁהוּא מִקְדִּיחַ. אוֹ
עֵתִים שֶׁהוּא מִקְדִּיחַ אֲבָל סְבוּר הוּא בְּעַצְמוֹ
שְׂיָהָי, תִּלְמוּד לומר מַכּוֹת עֵינָיו. אוֹ הוּא
אִינוֹ סְבוּר בְּעַצְמוֹ שְׂיָהָי אֲבָל אַחֲרֵים
סְבוּרִים שְׂיָהָי, תִּלְמוּד לומר וּמְדִיבוֹת נֶפֶשׁ:
וְזִרְעָתָם לָרִיק זֶרַעְכֶם. זֶרַעָה וְאִינָה
מַצְמַחַת, וּמַעֲתָה מִזֶּה אוֹיְבֵיכֶם בָּאִים
וְאִינָה, וּמִזֶּה תִּלְמוּד לומר וְאֶכְלוּהוּ
אוֹיְבֵיכֶם, הֵא בִיצָד, זֶרַעָה שְׂנָה רִאשׁוֹנָה
וְאִינָה מַצְמַחַת, שְׂנָה שְׂנָה מַצְמַחַת וְאִינָה
בָּאִים וּמוֹצָאִים תְּבוּאָה לִימֵי הַמְּצוּר,
וְשְׂבִפָּנִים מִתִּים בְּרַעַב, שְׂלֹא לִקְטוּ תְּבוּאָה

וְאוֹסִיף לְמַרְדִּי יִתְּכֹן, שְׁבַע עַל חֻבִּיכֹן:

**יִשְׁבַּרְתִּי אֶת-גְּאוֹן עֵזְכֶם
וְנָתַתִּי אֶת-שְׁמִיכֶם בַּבְּרוֹל**

וְאֶת-אַרְעֶכֶם בְּנַחֲשָׁה: וְאֶת־בֶּר

**יֵת יִקְר תּוֹקֶפְכֹן. וְאֶתִּין יֵת שְׁמִיא
דְּעִלּוּיכֹן תְּקִיפִין בַּבְּרוֹלָא מְלֹאחְתָּא
מִטְרָא, וְאַרְעָא דְתַחֲוִיתִיכֹן חֲסִינָא**

בְּנַחֲשָׁא מְלִמְעַבַּד פִּירִין: כ וְתִם

תפסיר דס"ג

הו'ה. וְדַתְכֶם פִּי אֶלְתָּאֲדִיב.
סבַע עָלַי כְּטִיאֲכֶם:
(יט) וְאַכְסֵר אֶקְתָּדָר עֵזְכֶם.
וְאֶגְעַל סְמֹאכֶם כְּאַלְחֵדִיד.
וְאַרְצְכֶם כְּאַלְנַחֲאֵס: (כ) פִּינָא
קְוֹאכֶם פְּרֹאגִיא. וְלֹא תִכְרַג
אַרְצְכֶם אֲדֹאחָא. וְשִׁגְר
אַלְצַחְרָא לֹא יִכְרַג תִּמְרָה:
(כא) וְאֵן סִלְכְתֶם מְעִי לְגֹאגֵא.
וְלִם תִּשּׁוּ אֵן תִּסְמְעוּ לִי וְדַתְכֶם

לָרִיק בְּחֶכֶם וְלֹא-תִתֵּן אֶרְצְכֶם אֶת-יְבוּלָהּ

**וְעֵץ הָאָרֶץ לֹא יִתֵּן פְּרִיֹו: וְיִסּוּף לְרִיקְנוּ חִילְכֹן. וְלֹא
תִתִּין אֶרְעִכֹן יֵת עֲלִלְתָּהּ. וְאֵילָן חֲקֵלָא, לֹא יִתִּין אֲבִיָּה:**

**כא וְאִם-תֵּלְכוּ עִמִּי קָרִי וְלֹא תֵאבֹו לְשִׁמְעַ
לִי וְיִסְפְּתִי עֲלֵיכֶם מִכָּה שְׁבַע בְּחִטָּאתֵיכֶם:**

— רס"י —

הָרִי אָדָם שְׁלֹא עֲמַל שְׁלֹא חָרַשׁ שְׁלֹא וָרַע
שְׁלֹא נִכְשׁ שְׁלֹא כִסָּח שְׁלֹא עֲדָר וּבִשְׁעַת
הַקְצִיר בָּא שְׁדָפוֹן וּמִלְקָה אוֹתוֹ, אֵין בְּכַף
כְּלוּם, אָבַל אָדָם שְׁעֲמַל וְחָרַשׁ וָרַע וְנִכְשׁ
וְכִסָּח וְעֲדָר וּבָא שְׁדָפוֹן וּמִלְקָה אוֹתוֹ, הָרִי
שְׁנִיו שְׁלֹזָה קְדוּת: וְלֹא תִתֵּן אֶרְצְכֶם אֶת
יְבוּלָהּ. אֵף מַה שְּׂאֲתָה מוֹבִיל לָהּ בִּשְׁעַת
הַזֶּרַע: וְעֵץ הָאָרֶץ. אָפְלוּ מִן הָאָרֶץ יִהְיֶה
לְקוּי, שְׁלֹא יִחְנִיט פִּירוֹתָיו בִּשְׁעַת הַחֲנֻטָּה:
לֹא יִתֵּן. מִשְׁמַשׁ לְמַעֲלָה וּלְמַטָּה אֵעֵץ
וְאַפְרִי: לֹא יִתֵּן פְּרִיֹו. כְּשֶׁהוּא מְפָרָה מִשִּׁיר
פִּירוֹתָיו, הָרִי שְׁתֵּי קִלְלוֹת, וְיֵשׁ כָּאֵן שְׁבַע
פְּרַעְנִיּוֹת: כֹּה וְאִם תֵּלְכוּ עִמִּי קָרִי. רְבוּתֵינוּ
אֲמָרוּ עֲרֹאֵי, בְּמִקְרָה, שְׂאִינוּ אֵלָא לְפָרְקִים, בֵּן

חֲטָאֵתֵיכֶם. שְׁבַע פְּרַעְנִיּוֹת עַל שְׁבַע
הַעֲבֻרוֹת הָאֲמֹורוֹת לְמַעֲלָה: יט וְשִׁבַּרְתִּי אֶת
גְּאוֹן עֵזְכֶם. זֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְכֵן הוּא אוֹמֵר
(יחזקאל כד כה) הִנְנִי מוֹחֵל אֶת מִקְדָּשִׁי גְאוֹן
עֵזְכֶם: וְנָתַתִּי אֶת שְׁמִיכֶם בַּבְּרוֹל וְאֶת
אַרְצְכֶם בְּנַחֲשָׁה. זוֹ קֶשֶׁה מִשְׁלֹמֶשֶׁה, שֶׁשֵּׁם
הוּא אוֹמֵר (דְּכִרִים כה כג) וְהָיוּ שְׁמִיךְ אֲשֶׁר עַל
רֹאשְׁךָ נִחֲשֶׁת וְגו', שֶׁיְהִיוּ הַשְּׁמִים מְזִיעִין
בְּדֶרֶךְ שְׁהִנְחֶשֶׁת מְזִיעָה וְהָאָרֶץ אֵינָה מְזִיעָה
בְּדֶרֶךְ שְׂאִין הַבְּרוֹל מְזִיעַ וְהִיא מְשַׁמֶּרֶת
פִּירוֹתֶיהָ, אָבַל כָּאֵן הַשְּׁמִים לֹא יִהְיוּ מְזִיעִין
בְּדֶרֶךְ שְׂאִין הַבְּרוֹל מְזִיעַ וְיִהְיֶה חוֹרֵב בְּעוֹלָם
וְהָאָרֶץ תִּהְיֶה מְזִיעָה בְּדֶרֶךְ שְׁהִנְחֶשֶׁת מְזִיעָה
וְהִיא מְאַבֶּדֶת פִּירוֹתֶיהָ: כ וְתִם לָרִיק בְּחֶכֶם.

תפסיר רס"ג

צ'רבה. הי סבע עלי
 כטאיאכם: כב) ואטלק פיכם.
 חיואן אלצחרא פית'כל מנכם.
 ויקטע מן בהאימכם. ויקלל
 עדדכם. ותתוחש טרקאתכם:
 כג) ואן לם תתאדבו לי בחד'ה
 אלעקובאת וסלפתם מעי
 לגאגא: כד) סרת אנא איצ'א
 מעכם עלי אללגאג. וצ'רבתכם
 בסבע עלי כטאיאכם:
 כה) ואג'יכם סיפא. מנתקמא

ואם תהכון קדמי בקשיו. ולא תיבון
 לקבלא למימרי. ואוסיף לאיתאה
 עליכון מחא. שבע כחוביכון:
**והשלחתי בכם את-חית
 השדה ושבלה אתכם
 והכריתיה את-בהמתכם
 והמעיטה אתכם ונשמו
 דרכיכם:** ואגרי בכון. ית חית פרא
 ותתפיל יתכון. ותשיצי ית בעירכון.

ותזער יתכון. ויצדין אורחתכון: כג
לי והלכתם עמי קרי: ואם באלין. לא תתרדון למימרי.
 ותהכון קדמי בקשיו: כד **והלכתי אף-אני עמכם בקרי
 והפיתי אתכם גם-אני שבע על-חטאתיכם:**
 ואהך אף אנא. עמכון בקשיו. ואלקי יתכון אף אנא. שבע על חוביכון:
והבאתי עליכם חרב חרבת נקמת נקם-ברית

רס"י

עפר. מה אלו נושכין וממיתין, אף אלו
 נושכין וממיתין. כבר היו שנים בארץ
 ישראל חמור נושף וממית, ערוד נושף
 וממית: **ושבלה אתכם.** אלו הקטנים:
והכריתיה את בהמתכם. מבחור:
והמעיטה אתכם. מבפנים: **ונשמו
 דרכיכם.** שבילים גדולים ושבילים קטנים,
 הרי שבע פרעניות, שן בהמה, ושן חיה,
 חמת זחלי עפר, ושבלה, והכריתיה, והמעיטה,
 ונשמו: כג **לא תוסרו לי.** לשוב אלי:
 כה **נקם ברית.** ויש נקם שאינו בברית כדרך
 שאר נקמות, וזהו סמוי עיניו של צדקיהו.

תלכו עראי במצות. ומנחם פרש לשון
 מניעה, וכן (משלי כז יז) חקר רגלך, וכן יקר
 רוח (משלי יז כז), וקרוב לשון זה לתרגומו
 שלאנקלוס לשון קושי, שמקשים לבם
 להמנע מהתקרב אלי: **שבע כחטאתיכם.**
 שבע פרעניות אחרים במספר שבע
 כחטאתיכם: כד **והשלחתי.** לשון גרוי:
ושבלה אתכם. אין לי אלא חיה משבלת
 שדרכה בכף, בהמה שאין דרכה בכף מנין,
 תלמוד לומר (דברים לז כד) וישן בהמות אשלח
 בם, הרי שתיים. ומנין שתהא ממיתה
 בנשיכתה, תלמוד לומר (סו) עם חמת זחלי

תפסיר רס"ג

נְקִמָּה אֲלֶעֱדֹד. פְּתַגְתִּמְעוֹן אֲלִי
קִרְאֲכֶם. וְאַבְעֵת' בְּאַלֹּבֶא פִי
מֵא בִינְכֶם. וְתַסְלִמוֹן פִּי יָד
אֲלֶעֱדֹד: כו) וְאַכְסֵר לָכֶם מְעִין
אַלְטֵעֵאם. פִּיכְבֹּז כְּתִיר מִן
אַלְנִסֵּא טֵעֵאמְכֶם פִּי תַנּוּר
וְאַחַד. וִירְדוֹנָה בְּאַלְמִיזָאן
וְתֵאכְלוֹן וְלֹא תִשְׁבְּעוּן: כז) וְאֵן
לִם תִּסְמְעוּ לִי וְתִטְעִי. בְּהִדְיָה
אַלְעִקוּבֵאֵת. וְסִלְכְתֶם מְעִי
לְגֵאגֵא: כח) סֵרֵת אֲנֵא אִיצִיא

וְנִאֲסַפְתֶּם אֶל-עֲרִיכֶם
וְשִׁלַּחְתִּי דְבַר בְּתוֹכְכֶם
וְנִתַּתֶּם בְּיַד-אוֹיֵב: וְאִתִּי
עֲלִיכּוֹן דְּקִטְלִין בְּחֶרְפֵּא. וְיִתְפָּרְעוּן מִנְכּוֹן
פּוֹרְעָנוּתֵא עַל דְּעִבְרָתוֹן עַל אוֹרִיתֵא.
וְתִתְפַּנְשׁוּן לְקִרְוִיכּוֹן. וְאַגְרִי מוֹתָנֵא
בְּיַיִכּוֹן. וְתִתְמַסְרוֹן בְּיַד סְנֵאָה:
כֹּה בְּשִׁבְרִי לָכֶם מִטֶּה-לֶּחֶם
וְאִפּוּ עֶשֶׂר נָשִׁים לַחֲמֶכֶם

בְּתַנּוּר אֶחָד וְהִשִּׁיבוּ לַחֲמֶכֶם בַּמִּשְׁקָל
וְאִכְלִתֶּם וְלֹא תִשְׁבְּעוּ: בְּדֹאֲתַבֵּר לְכוֹן סְעִיד מִיכְלֵא.
וְיִיפִין. עֶסֶר נָשִׁין לַחֲמֶכּוֹן בְּתַנּוּרֵא חֵד. וְיִתִּיבּוֹן לַחֲמֶכּוֹן בְּמִתְקֵלֵא.
וְתִיכְלוֹן וְלֹא תִשְׁבְּעוּן: ס כֹּה וְאִם-בִּזְאֵת לֹא תִשְׁמְעוּ
לִי וְהִלַּכְתֶּם עִמִּי בְּקָרִי: וְאִם בְּדֵא. לֹא תִקְבְּלוֹן לְמִימְרִי.
וְתִהְיוּן קְדָמִי בְּקִשְׁיוֹ: כח וְהִלַּכְתִּי עִמָּכֶם בְּחִמַּת-קָרִי

— רס"י —

מִסְעֵד אוֹכֵל, וְהֵם חֲצִי רָעֵב: וְאִפּוּ עֶשֶׂר
נָשִׁים לַחֲמֶכֶם בְּתַנּוּר אֶחָד. מְחֹסֵר עֲצִים:
וְהִשִּׁיבוּ לַחֲמֶכֶם בַּמִּשְׁקָל. שְׂתֵהָא הִתְבּוּאָה
נִרְקֶבֶת וְנַעֲשִׂית פֶת נְפֹלָה וּמִשְׁתַּבֵּרֶת
בְּתַנּוּר, וְהֵן יוֹשְׁבוֹת וְשׁוֹקְלוֹת אֶת הַשִּׁבְרִים
לְחִלְקֵם בִּינֵיהֶם: וְאִכְלִתֶּם וְלֹא תִשְׁבְּעוּ.
זוֹ מֵאֲרָה בְּתוֹךְ הַמְעִים. הָרִי שְׁבַע פְּרָעָנוּת
חֶרֶב, מְצוֹר, דְּבַר, שִׁבְרֵי מִטֶּה לֶחֶם, חוֹסֵר
עֲצִים, פֶת נְפֹלָה, מֵאֲרָה בְּמַעֲיִם. וְנִתַּתֶּם
(פְּסוּק כח) אִינָה מִן הַמִּנְיָן, שֶׁהִיא הַחֶרֶב:

דְּבַר אַחֵר נֶקֶם בְּרִית נִקְמַת בְּרִיתִי אֲשֶׁר
עֲבַרְתֶּם. כָּל הַבָּאֵת חֶרֶב שְׁבַמְקָרֵא הִיא
מִלְחָמַת חֵילוֹת אוֹיְבִים: וְנִאֲסַפְתֶּם. מִן הַחוּץ
אֶל תּוֹךְ הָעָרִים מִפְּנֵי הַמְצוֹר: וְשִׁלַּחְתִּי דְבַר
בְּתוֹכְכֶם. וְעַל יְדֵי הַדְּבַר וְנִתַּתֶּם בְּיַד
הָאוֹיְבִים הַצָּרִים עֲלֵיכֶם, לְפִי שְׂאִין מְלִינִים
אֶת הַמֵּת בִּירוּשָׁלַיִם, וְכִשְׁהֶם מוֹצִיאִים אֶת
הַמֵּת לְקַבְּרוֹ, נִתְּנִים בְּיַד אוֹיֵב: כֹּה מִטֶּה לֶחֶם.
לְשׁוֹן מִשְׁעָן, כְּמוֹ (יִרְמִיָּה מו יז) מִטֶּה עוֹ:
בְּשִׁבְרִי לָכֶם מִטֶּה לֶחֶם. אֲשֶׁבוֹר לָכֶם כָּל

תפסיר רס"ג

וְיִסְרֹתִי אֶתְכֶם אֶף-אֲנִי**שִׁבַּע עַל-חַטֹּאתֵיכֶם: וְאֶדְדָּךְ**עֲמֻכּוֹן בְּתִקּוֹף רָגֹז. וְאֶרְדִּי יִתְכּוֹן אֶף
אֲנִי: שִׁבַּע עַל חֻבִּיכּוֹן:**כֹּס וְאֶכְלֹתֶם בֶּשֶׂר בְּנִיכֶם****וּבֶשֶׂר בְּנֵיכֶם תֹּאכְלוּ:**

וְתִכְלּוֹן בֶּשֶׂר בְּנִיכּוֹן: וּבֶשֶׂר בְּנֵיכּוֹן

תִּכְלּוּן: וְהִשְׁמַדְתִּי אֶת-

בְּמַתִּיכֶם וְהִכְרַתִּי אֶת-חַמְּנֵיכֶם וְנָתַתִּי אֶת-**פְּגִרְיֶכֶם עַל-פְּגִרִי גְלוּלֵיכֶם וְגַעְלָה נַפְשִׁי****אֶתְכֶם: וְאִשִּׁיזִי יָת בְּמַתִּיכּוֹן. וְאֶקְצֹץ יָת חֲנַסְנִיכּוֹן. וְאֶתִּין יָת****פְּגִרִיכּוֹן. עַל פִּיגּוֹר טָעוֹתְכּוֹן: וִירְחִיק מִימְרֵי יִתְכּוֹן: לֹא וְנָתַתִּי****אֶת-עֲרִיכֶם חֲרָפָה וְהִשְׁמֹתִי אֶת-מִקְדָּשֵׁיכֶם****וְלֹא אֲרִיחַ בְּרִיחַ נִיחָחְכֶם: וְאֶתִּין יָת קְרוּיכּוֹן חֲרָבָא.****וְאֶצְדִּי יָת מִקְדָּשִׁיכּוֹן. וְלֹא אֶקְבִּיל בְּרַעְוָא. קוֹרְבֵן בְּנִישְׁתְּכּוֹן:**

— רס"י —

אומר ולא אריח הרי קרבנות אמורים, הא
מה אני מקים והשמותי את מקדשיכם, מן
הגדודיות, שירות של ישראל שהיו
מתקדשות ונועדות לבא שם. הרי שבע
פרעניות אכילת בשר בנים ובנות, והשמדת
במות, הרי שתים. פריית חמנים אין כאן
פרענות אלא על ידי השמדת הבירניות יפלו
החמנים שבראשי הגגות ויפרתו. ונתתי את
פגריכם וגוי הרי שלש. סלוק שכינה ארבע.
קרבן ערים, שממון מקדש מן הגדודיות, ולא
אריח קרבנות, הרי שבע:

ל בְּמַתִּיכֶם. מגדלים ובירניות: חמניכם. מין
עבודה זרה שמעמידין על הגגות. ועל שם
שמעמידין בחמה קרויין חמנים: ונתתי את
פגריכם. תפוחי רעב היו, ומוציאים יראתם
מחיקם ומנשקים אותם, וכרסו נבקעת ונופל
עליה: וגעלה נפשי אתכם. זה סלוק
שכינה: לא ונתתי את עריכם חרפה. יכול
מאדם, כשהוא אומר והשמותי אני את
הארץ (פסוק לז) הרי אדם אמור, הא מה אני
מקים חרפה מעובר ושב: והשמותי את
מקדשיכם. יכול מן הקרבנות, כשהוא

תפסיר דס"ג

לב) ואוחש אנא אלבלד מנכס. ויסתוחש מנהא אעדאיכס. אלמקימין בהא: לג) ואדריכס פי מא בין אלמס. ואגרד אלסיף וראכס. פתציר ארצכס וחשה. וקראכס. כראבא: לד) חנאדיין תסתופי אלארץ עטלהא. טול איילאם וחשתהא. ואנתם פי בלד אעדאיכס. חנאדיין תתסיב אלארץ.

לֵב וְהִשְׁמַתִּי אֲנִי אֶת־הָאָרֶץ
וְשִׁמְמוּ עָלֶיהָ אִיְבֵיכֶם
הַיֹּשְׁבִים בָּהּ: וְאֶצְדִּי אָנֹכִי יְת
אַרְעָא. וַיַּצְדֹּן עֲלֶיהָ בְּעָלִי דְבִבְיָכוֹן.
דִּיתְבִּין בָּהּ: לֵג וְאַתְכֶם אֲזִרָה
בְּגוֹיִם וְהָרִיקֹתִי אַחֲרֵיכֶם
חֶרֶב וְהִיתָה אֶרְצְכֶם

שְׁמָמָה וְעָרִיכֶם יִהְיוּ חֲרָבָה: וַיְתִכּוֹן אַבְדָּר בִּינֵי עַמְמֵיָא.
וְאֶגְרִי בְּתַרְיָכוֹן דְּקַטְלִין בְּחֶרְפָּא. וְתֵהִי אֶרְעֻכוֹן צָדִיָּא. וְקַרְיָכוֹן יִהְיוּ
חֲרָבָא: לֵד אִז תִּרְצֶה הָאָרֶץ אֶת־שַׁבְּתֹתֶיהָ כֹּל
יְמֵי הַשְּׁמָמָה וְאַתֶּם בְּאֶרֶץ אִיְבֵיכֶם אִז תִּשְׁבֹּת
הָאָרֶץ וְהָרַצְתָּ אֶת־שַׁבְּתֹתֶיהָ: בְּכִין תִּרְעִי אַרְעָא יְת
שְׁמַטָּהָ. כֹּל יוֹמִין דְּצָדִיָּאָת. וְאַתּוֹן בְּאַרְעַ בְּעָלִי דְבִבְיָכוֹן.

אחריכס אינה חוזרת מהר, כאדם שמריק את המים ואין סופן לחזור: וְהִיתָה אֶרְצְכֶם שְׁמָמָה. שלא תמהרו לשוב לתוכה ומתוך כך עריכס יהיו חרבה, נראות לכם חרבות שבשעה שאדם גולה מביתו ומכרמו ומעירו וסופו לחזור כאלו אין כרמו וביתו חרבים, כך שנויה בתורת כהנים: לו אִז תִּרְצֶה. תפייס את כעס המקום שכעס על שמטותיה: וְהָרַצְתָּ. למלך את שבתותיה:

לז וְהִשְׁמַתִּי אֲנִי אֶת הָאָרֶץ. זו מדה טובה לישראל שלא ימצאו האויבים נחת רוח בארצם, שתהא שוממה מיושביה: לג וְאַתְכֶם אֲזִרָה בְּגוֹיִם. זו מדה קשה, שבשעה שבני מדינה גולים למקום אחר רואים זה את זה ומתנחמין, וישראל נזרו כבמזדה, כאדם הזורה שעורים בנפה ואין אחת מהן דבוקה בחברתה: וְהָרִיקֹתִי. כששולף החרב מתרוקן הנדן. ומדרשו חרב הנשמטת

זולק הרקדוק: לז וְאַתְכֶם אֲזִרָה בְּגוֹיִם. בא האל"ף בשוא סגול והראוי בשוא פתח כמו אגלה (מהרי"ב): לו כֹּל יְמֵי הַשְּׁמָמָה. השי"ן דגושה בכל התיגאן שראיתי וכן תנייתא דלקמן וכן ראיתי בפירוש למהרי"ב:

תפסיר רס"ג

ותסתופי עטלֹהא: לה) וסבב
טול אייאם וחשתהא אן
תתעטל. כמא לם תעטלונהא פי
עטלכם פי מקאמכם בהא:
לו) ואלפאקיון מנכם אדכיל
אלגבן פי קלובדם. פי בלדאן
אעדאיהם. חתיי אנה לו לחקדם

בבין תשמיט ארעא, ותרעי ית שמטהא:

לֹה כָּל-יְמֵי הַשָּׁמֶה תִּשְׁבֹּת

אֶת אֲשֶׁר לֹא-שְׁבֹתָהּ

בְּשִׁבְתֵּיכֶם בְּשִׁבְתֵּיכֶם

עֲלֶיהָ: כָּל יוֹמִין דְּצַדִּיאַת תִּשְׁמִיט.

יֵת דְּלֹא שְׁמִטָּה. בְּשִׁמְטִיכֹן כֹּד הִוִּיתוֹן

יִתְבִּין עֲלֶיהָ: לו) וְהַנְּשֹׂאִים בָּכֶם וְהַבָּאִתִּי מִרְדִּי

בְּלִבָּבְכֶם בְּאַרְצֹת אֲבִיֵּיהֶם וְרִדְדִי אֹתָם קוֹל

עֲלֶיהָ נִדְדִי וְנִסּוּ מִנְּסֹת-חֶרֶב וְנִפְּלוּ וְאִין רִדְדִי:

— רס"י —

שנה, דכתיב ויעש אשרה באשר עשה
אחאב (מלכים ז' כה ג) ואחאב מלך עשרים
ושנים שנה, כמו שאמרו באגדת חלק
(סיכדין קג ב) ושלאמון שנים, ואחת עשרה
ליהויקים, וכנגדן לצדקיהו. צא וחשוב
לארבע מאות ושלשים ושש שנה שמיטין
ויובלות שבהם, והם שש עשרה למאה,
ארבע עשרה שמיטין ושני יובלות, הרי
לארבע מאות שנה ששים וארבע. לשלשים
ושש שנה חמש שמיטות, הרי שבעים חסר
אחת, ועוד שנה יתרה שנקנסה בשמיטה
המשלמת לשבעים, ועליהם נגזר שבעים
שנה שלמים. וכן הוא אומר בדברי הימים
(דכ"ז לו כה) עד רצתה הארץ את שבתותיה
למלאות שבעים שנה: לו) וְהַבָּאִתִּי מִרְדִּי.
ורף לבב. מ"ם שלמך יסוד נופל הוא, כמו
מ"ם שלמועד ושלמוקש: וְנִסּוּ מִנְּסֹת חֶרֶב.
כאלו רודפים הורגים אותם: עֲלֶיהָ נִדְדִי.
שהרוח דוחפו ומכהו על עלה אחר ומקשקש

לכ כל ימי השמה. לשון העשות ומ"ם דגש
במקום כפל שממה: אֶת אֲשֶׁר לֹא שְׁבֹתָהּ.
שבעים שנה של גלות בכל הן היו כנגד
שבעים שנות השמיטה ויובל שהיו בשנים
שהכעיסו ישראל בארצם לפני המקום
ארבע מאות ושלשים שנה. שלש מאות
ותשעים היו שני עונם משנקנסו לארץ עד
שגלו עשרת השבטים, ובני יהודה הכעיסו
לפניו ארבעים שנה משגלו עשרת השבטים
עד חרבות ירושלים, הוא שנאמר ביחזקאל
(יחזקאל ד' ז' ו) וְאֵתָה שָׁכַב עַל צִדְדִי הַשְּׁמָאֲלִי
וְגו' וכלית את אלה ושכבת על צדך הימני
שנית ונשאת את עון בית יהודה ארבעים
יום. ונבואה זו נאמרה ליחזקאל בשנה
החמישית לגלות המלך יהויכין. ועוד עשו
שש שנים עד גלות צדקיהו, הרי ארבעים
ושש. ואם תאמר, שנות מנשה חמשים
וחמש היו, מנשה עשה תשובה שלשים
ושלש שנה וכל שנות רשעו עשרים ושנים

זולק הרקדוק: לֹה כל ימי השמה תשבת. השי"ן דגושה:

תפסיר רס"ג

צות ורקה מנדפעה, ותרבו
כאלהארב מן אלסיף, ווקעו מן
גיר כאלב: לו) ויעתיר בעצהם
בבעז'. כמא יפון מן קבל
אלסיף מן גיר כאלב, ולא יפון
לכם קואם. בין ידי אעדאיכם:
לח) ויביד מנכם פי מא בין
אלאמם. ויפניכם בלד
אעדאיכם: לט) ואלבאקיון
מנכם. יכסעון בד'נובהם. פי
בלדאן אעדאיכם. ואיצא
בד'נוב אבאיהם אלד'ין מעהם
יכסעון: מ) פאן אקרו
בד'נובהם וד'נוב אבאיהם.

ודישתארון בכון. ואעיל תברא בלבהון.
בארעתא דסנאיהון. וירדוף יתהון. קל
טרפא דשקיף. ויערקון מערק בד מן
קדם דקטלין בחרבא. ויפלון ולית
דרדיף: לו) וכשלו איש-באחיו
במפני-חרב ורדף אין ולא-
תהיה לכם תקומה לפני
איביכם: ויתקלון גבר באחיה. בד
מן קדם דקטלין בחרבא ורדיף לית. ולא
תהי לכון תקומה. קדם בעלי דבביכון:
לח) ואבדתם בגוים ואכלה

אתכם ארץ איביכם: ותיבדון ביני עממיא. ותגמר יתכון.
ארע בעלי דבביכון: לט) והנשארים בכם ימקו בעונם
בארצת איביכם ואף בעונת אבתם אתם
ימקו: ודישתארון בכון. יתמסון בחוביהון. בארעתא
דסנאיהון. ואף. בחובי אבהתהון בישא דאחידין בידהון יתמסון:
מ) והתודו את-עונם ואת-עון אבתם במעלם

— רס"י —

רודפם. ומדרשו וכשלו איש באחיו, זה נכשל
בעונו שלזה, שכל ישראל ערבין זה לזה:
לח) ואבדתם בגוים. כשתהיו פוזרים תהיו
אבודים זה מזה: ואכלה אתכם. אלו
המתים בגולה: לט) בעונת אבתם אתם.
כשאוחזים מעשה אבותיהם בדיהם: ימקו.
לשון המסדה, כמו ימסו, וכמו (זכריה יז יב)
תמקנה בחוריהן, (מכילי לח ו) נמקו חבורתי:

ומוציא קול, וכן תרגומו קל טרפא דשקיף.
לשון חבטה, שדופות קדים (נראשית מה ו)
שקיפן קדום, לשון משקוף, מקום חבטת
הדלת, וכן תרגומו שלחבורה (שמות כא כה)
משקופי: לו) וכשלו איש באחיו. כשירצו
לנוס, ופשו לו זה בזה, כי יבדלו לרוץ: במפני
חרב. כאלו בורחים מלפני הורגים, שיהא
בלבבם פחד וכל שעה סבורים שאדם

תפסיר רס"ג

בנכת'הם אלד'י נפתו בי. ומא סלכו מעי לגאגא ולם יתובון: מא) אנא איצ'א אסיר מעהם עלי אללגאג. ואדכ'להם אלי בלדאן אעדאיהם אכ'רין. או אלי אן ינהזם קלבהם אלג'אש. או אלי אן יסתופון ד'עובדהם: מב) ואד'כר להם עהדי אלד'י מע יעקוב. ואיצ'א עהדי אלד'י מע יצחק. ואיצ'א עהדי אלד'י מע אברהם. אד'כרה להם ולנסלהם: מג) ואלארץ אלד'י תרפת מנהם ואסתופת עטלהא.

אֲשֶׁר מֵעַל־בִּי וְאֵף אֲשֶׁר-

הֵלְכוּ עִמִּי בְּקָרִי: וַיּוֹדֶון יַת

חֻבִּיהוֹן וַיַּת חֻבִּי אֲבֹהֵתְהוֹן. בְּשִׁקְרָהוֹן

דְּשִׁקְרוּ בְּמִימְרִי. וְאֵף, דְּהֵלִיכוּ קְדָמִי

בְּקִשְׁיוֹ: מֵאֵף אֲנִי אֵלֶךְ עִמָּם

בְּקָרִי וְהִבֵּאתִי אֹתָם בְּאֶרֶץ

אִי־בִיהֶם אוֹ-אֲזִי יִכְנַע לְבָבָם

הָעָרֹל וְאֲזִי יִרְעוּ אֶת-עֹנָם:

אֵף אֲנִי. אֲהֶךְ עֲמָהוֹן בְּקִשְׁיוֹ. וְאֵעִיל

יְתָהוֹן. בְּאֶרֶע בְּעָלִי דְבִבִּיהוֹן. או בְּכֵן

יְתִבֵּר. לְבָהוֹן טַפְשָׁא. וּבְכֵן יִרְעוּן יַת

חֻבִּיהוֹן: מֵבֵּ וּזְכַרְתִּי אֶת-בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְאֵף אֶת-

בְּרִיתִי יִצְחָק וְאֵף אֶת-בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֶזְכָּר

וְהָאֶרֶץ אֶזְכָּר: וּדְכִירְנָא יַת קִימִי דְעָם יַעֲקֹב. וְאֵף יַת קִימִי דְעָם

יִצְחָק. וְאֵף יַת קִימִי דְעָם אַבְרָהָם. אֲנָא דְכִיר וְאֶרְעָא אֲנָא דְכִיר:

וְהָאֶרֶץ תִּעֲזֹב מֵהֶם וְתֵרֶץ אֶת-שְׁבַת־תִּיהָ

— כ"ט —

ביסוריהם: מֵבֵּ וּזְכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב. בחמשה מקומות נכתב מלא, ואלהו חסר בחמשה מקומות. יַעֲקֹב נטל אות משמו של אלהו ערבון שיבא ויבשר גאלת בניו: וּזְכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב. למה נמנו אבות אחורנית, לומר כדאי הוא יַעֲקֹב הקטן לכה, ואם אינו כדאי הרי יצחק עמו, ואם אינו כדאי, הרי אברהם עמו, שהוא כדאי. ולמה לא נאמרה זכירה ביצחק, אלא אפרו של יצחק נראה לפני צבור ומנח על המזבח:

מֵאֵף אֲנִי בְּעֶצְמִי אֲבִיאָם, זו מדה טובה לישׂראל, שלא יהיו אומרים, הואיל וגלינו בין האמות נעשה כמעשיהם, אֲנִי אִינִי מְנִיחָם, אֵלֹא מְעַמִּיד אֲנִי אֶת נְבִיאִי וּמְחֻזְרִין לְתַחַת כְּנָפֵי, שְ�נַאֲמֵר (יחזקאל כ לב. לג) וְהַעֲלִיחָה עַל רוּחָם הָיוּ לֹא תִהְיֶה וְגו' הָיוּ אֲנִי וְגו' אִם לֹא בִּיד חֻזְקָה וְגו': אוֹ אֲזִי יִכְנַע. כְּמוֹ (שמות כו לו) או נודע כי שור נגח הוא, אִם אֲזִי יִכְנַע. לְשׁוֹן אַחֵר אוֹלִי שְׁמָא אֲזִי יִכְנַע לְבָבָם וְגו': וְאֲזִי יִרְעוּ אֶת עֹנָם. יכפרו על עונם

תפסיר דס"ג

בַּאֲסִתּוֹחֲאִשָּׁהּ מִנֶּהֱמָה. וְהֵם
אֲסִתּוֹפּוֹ דְּנוֹבָהֶם. גִּזְאֵהֶם וּמִן
גִּזְאֵהֶם. אֲד' וְהָדוּ פִי אַחֲכָמִי.
וְרִסּוּמִי אַקְלֵאתָהּ אֲנַפְסָהֶם:
(מִד) וְאִיצִיא מֵעַ הַדִּיה
אֲלֵאמֹר. מֵעַ כּוֹנֵהֶם פִּי בִלְדָאן
אֲעֵדֵאִיהֶם. לֹא אֲוָהֵד פִּיהֶם וְלֹא
אֲקֵלֵאֵהֶם לֵאפְנֵאֵהֶם. וְלֹא
אֲפַסְדִּי עַהְדִּי מֵעַהֶם. לֹאֲנִי
אֲלֵלָה רַבָּהֶם: (מִד) וְאֲדַכֵּר לָהֶם
עַהְדִּי אֲלֵאֲוִלִּין. אֲלֵדִין
אֲכִרְגֵתָהֶם מִן בִּלְדִּי מִצֵּר
בְּחִצְרָה אֲלֵאֲמֵם. לֹאֲכֹן לָהֶם

בְּהַשְׁמָה מֵהֶם וְהֵם יִרְצוּ
אֶת-עֹנֶם יַעַן וּבִיעַן
בְּמִשְׁפָּטִי מֵאִסּוֹ וְאֶת-
חֻקֹּתַי גִּיעֲלָה נַפְשָׁם: וְאֶרְעָא
תַּתְרִישִׁי מִנְהוֹן וְתִרְעִי יֵת שְׁמִטָּהּ.
בְּדַצְדִּיאַת מִנְהוֹן. וְאֲנֹן יִרְעוֹן יֵת חוֹבִיהוֹן.
לְוִטִּין חֲלָף בְּרָכֵן אִיתִי עֲלִיהוֹן דְּבִדְנִי
קִצּוֹ. וְיֵת קִימִי רַחֲמִיקַת נַפְשָׁהוֹן: מִד וְאֶף
גַּם-זֹאת בְּהִיּוֹתָם בְּאַרְץ
אֲוִיבֵיהֶם לֹא-מֵאֲסִתִּים וְלֹא-

גִּעֲלֵתִים לְכַלּוֹתָם לְהַפֵּר בְּרִיתִי אִתָּם כִּי אֲנִי
יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם: וְאֶף בְּרִם דָּא. בְּמַהוֹיְהוֹן בְּאַרְעַ בְּעֲלִי דְּבִבִּיהוֹן.
לֹא אֲרִטּוֹשְׁנוֹן וְלֹא אֲרַחֲמִיקְנוֹן לְשִׁיעִיּוֹתֵהוֹן. לֹא שְׁנֵאָה קִימִי עֲמָהוֹן. אֲרִי
אֲנִי יי אֱלֹהֵהוֹן: מִד וְזִכְרִיתִי לָהֶם בְּרִית רֵאשֻׁנִים
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי-אֹתָם מֵאַרְץ מִצְרַיִם לְעֵינִי
הַגּוֹיִם לְהִיּוֹת לָהֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה: וּדְכִירְנָא
לְהוֹן קִיִּם קִדְמָאִי. דְּאִפִּיקִית יִתְהוֹן מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם לְעֵינִי עֲמָמִיא.

— רש"י —

מג יַעַן וּבִיעַן. גְּמוּל וּבְגִמּוּל אֲשֶׁר בְּמִשְׁפָּטִי בְּהִיּוֹתָם בְּאַרְץ אֲוִיבֵיהֶם, לֹא אֲמָאֲסֵם
מֵאִסּוֹ: מִד וְאֶף גַּם זֹאת. וְאֶף אֲפִלּוּ אֲנִי עוֹשֶׂה לְכַלּוֹתָם וּלְהַפֵּר בְּרִיתִי אֲשֶׁר אִתָּם:
עֲמָהֶם זֹאת הַפְּרָעָנוֹת אֲשֶׁר אֲמַרְתִּי מִכ בְּרִית רֵאשֻׁנִים. שְׁלֹשְׁבָטִים:

וְזֶלֶק הַדְּקָדוּק: מג בְּהַשְׁמָה מֵהֶם. ז"ל מֵהֵרִי"ב נִהְפֵךְ הַקִּמְ"ץ חֹטֵף בְּבִי"ת לְהַקֵּל וְהֵ"א הִנְקֵבָה
רַפָּה וְדִינָה בַּמִּפְּיָק. עוֹד כֶּתֶב וְדִין הֵ"א רֵאשׁוֹנָה בַּמִּפְּיָק וְהֵאָחֳרוֹנָה רַפִּי עַכ"ל. וְעֵינִי לְקַמֵּן בְּמַה
שֶׁמֶסֶר פִּרְשֵׁת בְּהַעֲלֵתָךְ עַל פְּדֵהֲצוֹר ע"ש:

תפסיר רס"ג

אלא-הא. אנא אללה צאדק
אלועד: מו) תד'ה אלרסום
ואלא-חכאם ואלדלאיל. אלתי
געלהא אללה. בינה ובין בני
אסראיל. עלי טור סיני עלי יד
מוסי: כז א) ת'ם כלם אללה
מוסי תכלימא: ב) מר בני
אסראיל וקל להם. אי אנסאן
סווג נדרא. מן אלנפוס ללה:
ג) פכונ קימה אלד'כר. מן אבן
עשרין סנה. ואלי אבן סתין
סנה. פלכונ קימתה. כ'מסין

למהוי להון. לאלה אנא יי:
אלה החקים והמשפטים
והתורת אשר נתן יהוה
בינו ובין בני ישראל בהר
סיני ביד-משה: אלן. קימא
ודינא ואוריתא. דיהב יי. בין מימריה.
ובין בני ישראל. בטורא דסיני בידא

דמשה: פ (רביעי) (שישי כשהן מחוברות)

❧ חמישי בספרי תימן ❧ שישי כשהן מחוברות בסת"י

כז א וידבר יהוה אל-משה לאמר: ומליל יי עם
משה למימר: ב דבר אל-בני ישראל ואמרת אליהם
איש כי יפלא נדר בערבך נפשת ליהוה:
מליל. עם בני ישראל ותימר להון. גבר. ארי יפריש נדר. בפורסן
נפשתא קדם יי: ג והיה ערבך הזכר מבן עשרים
שנה ועד בן-ששים שנה והיה ערבך חמשים
שקל-כסף בשקל הקדש: ויהי פורסניה דדכורא.
מבר עשרין שנין. ועד בר שתין שנין. ויהי פרסניה.

— רס"י —

מ'והתורת. אחת בכתב ואחת בעל פה.
מוגיד שכלם נתנו למשה בסיני:
כז ז כי יפלא. יפריש בפיו: בערבך נפשת.
לתן ערך נפשו לומר ערך דבר שנפשו
תלויה בו עלי: ג והיה ערבך וגוי. אין ערך
זה לשון דמים. אלא בין שהוא יקר בין שהוא
זול. כפי שניו הוא הערך הקצוב עליו
בפרשה זו: ערבך. כמו ערך. וכפל הכפ"ץ
זולק הדקדוק: חמשים שקל כסף בשקל הקדש. תיבת חמשים במארכה לא בתביר בכל
התיגאן:

תפסיר דס"ג

מתקאל פצ'ה במתקאל
אלקדס: ד) ואן כאנת אנת'א.
פקימהא ת'לאתי'ן: ה) ואן
כאן מן אבן כ'מס סנין. ואלי
אבן עשרין סנה. פקימה
אלד'כר עשרין מתקאל.
ואלאנת'א עשרה: ו) ואן כאן
מן אבן שחר. ואלי אבן כ'מס
סנין. פקימה אלד'כר כ'מסה
מתקאל פצ'ה. ואלאנת'א
ת'לאתי'ן: ז) ואן כאן מן
אבן סתין סנה פצאעדא.
פקימה אלד'כר כ'מסה עשר
מתקאל. ואלאנת'א עשרה:

חמשין סלעין דכסף בסלעי קודשא:
וְאִם-נִקְבָּה הָיָה וְהָיָה
עֶרְכָּךְ שְׁלֹשִׁים שֶׁקֶל: וְאִם
נוֹקְבָתָא הִיא, וַיְהִי פֻרְסָנָה תִּלְתִּין סֻלְעִין:
וְאִם מִבֶּן-חֲמִשׁ שָׁנִים
וְעַד בֶּן-עֶשְׂרִים שָׁנָה וְהָיָה
עֶרְכָּךְ הַזָּכָר עֶשְׂרִים
שֶׁקֶלִים וְלַנְּקֵבָה עֶשְׂרֵת
שֶׁקֶלִים: וְאִם מִבֶּר חֲמִשׁ שָׁנִין. וְעַד
בֶּר עֶשְׂרִין שָׁנִין. וַיְהִי פֻרְסָנָה. דדכורא
עשרין סלעין. ולנוקבתא עשר סלעין:

וְאִם מִבֶּן-חֲדָשׁ וְעַד בֶּן-חֲמִשׁ שָׁנִים וְהָיָה
עֶרְכָּךְ הַזָּכָר חֲמִשָּׁה שֶׁקֶלִים כֶּסֶף וְלַנְּקֵבָה
עֶרְכָּךְ שְׁלֹשֶׁת שֶׁקֶלִים כֶּסֶף: וְאִם מִבֶּר יֶרְחָא. וְעַד בֶּר
חֲמִשׁ שָׁנִין. וַיְהִי פֻרְסָנָה דדכורא. חמש סלעין דכסף. ולנוקבתא
פורסנה. תלת סלעין דכסף: וְאִם מִבֶּן-שְׁשִׁים שָׁנָה
וְמֵעַלָּה אִם-זָכָר וְהָיָה עֶרְכָּךְ חֲמִשָּׁה עָשָׂר
שֶׁקֶל וְלַנְּקֵבָה עֶשְׂרֵה שֶׁקֶלִים: וְאִם. מִבֶּר שְׁתֵּין שָׁנִין

— רס"י —

האשה קרובה להחשב כאיש, לפיכך האיש
פוחת בהודקנו יותר משליש בערפו, והאשה
אינה פוחתת אלא שליש בערפה, דאמרי
אנשי, סבא בביתא, פחא בביתא, סבתא
בביתא, סימא בביתא וסימנא טבא בביתא:

לא ידעתי מאיזה לשון הוא: כ וְאִם מִבֶּן
חֲמִשׁ שָׁנִים. לא שיהא הנודר קטן, שאין
בדברי קטן כלום, אלא גדול שאמר ערך קטן
זה, שהוא בן חמש שנים, עלי: ז וְאִם מִבֶּן
שְׁשִׁים שָׁנָה וגו'. כשמגיע לימי הזקנה

תפסיר רס"ג

(ח) ואן פאן מדינת מן אלקימה. פליוקף בין ידי אלאמאם. ויקימה חסב מא תנאל יד אלנאדיר. פדאך יקימה אלאמאם: (ט) ואן כאנת בהימה. יצלח אן יקרב מנהא קרבאנא ללה. פכל מא יגעל מן דאלך ללה יכון קדסא בעינה: (י) לא יבדלה ולא יגירה גייד ברדי ולא רדי בגייד. פאן גייר בהימה בבדימה. פקד צאר הו ובדילה קדסא:

ולעילא אם דכורא. ויהי פורסגיה. חמיש
עשר סלעין. ולנוקבתא עשר סלעין:
וְאִם-מֶדֶד הוּא מְעַרְכָּךְ
וְהָעֶמִידוּ לִפְנֵי הַכֹּהֵן
וְהָעֵרִיךְ אֹתוֹ הַכֹּהֵן עַל-פִּי
אֲשֶׁר תִּשָּׁיג יַד הַנָּדָר
יַעֲרִיכֵנוּ הַכֹּהֵן: וְאִם מִסְפֵּן הוּא
מִפּוֹרֶסְגִיָּה. וְיִקְיֶמְנָה קָדֶם כְּהֵנָּה. וְיִפְרוֹס
יָתִיד כְּהֵנָּה. עַל פּוֹם. דְּתַדְבִּיק יַד נָדָרָא.

יפרסגיה כהנא: ס ספרי תימן שבועי כשהן מחוברות בסת"י

וְאִם-בְּהֵמָה אֲשֶׁר יִקְרִיבוּ מִמֶּנָּה קָרְבָּן
לִיהוָה כֹּל אֲשֶׁר יִתֵּן מִמֶּנּוּ לִיהוָה יִהְיֶה-קֹּדֶשׁ:
וְאִם בְּעִירָא. דִּיקְרִבֹּן מִנָּה. קוֹרְבָּנָא קָדֶם יִי. כֹּל דִּיתִין מִנִּיהָ קָדֶם יִי
יְהִי קוֹדֶשׁ: לֹא יִחְלִיפֻנוּ וְלֹא-יִמִּיר אֹתוֹ טוֹב
בְּרַע אֶו־רַע בְּטוֹב וְאִם-הִמִּיר יִמִּיר בְּהֵמָה
בְּבֵהֶמָה וְהִי-הוּא וְתִמְוֶרְתּוֹ יִהְיֶה-קֹּדֶשׁ:
לֹא יִחְלִפְנִיהָ. וְלֹא יַעֲבֹר יָתִידָהּ. טָב בְּבִישׁ אוֹ בִישׁ בְּטָב. וְאִם חֲלָפָא
יִחְלִיף בְּעִירָא בְּבִישׁ. וְיִהִי הוּא וְחֲלוּפִיהָ יְהִי קוֹדֶשׁ:

— רס"י —

היה חמר, משאיר לו חמורו: ט כל אשר יתן
ממנו. אמר רגלה שלזו עולה, דבריו קימין,
ותמכר לצרכי עולה ודמיה חלין, חוץ מדמי
אותו האבר: י טוב ברע. תם בבעל מום: או
רע בטוב. וכל שכן טוב בטוב ורע ברע:

ח ואם מד הוא. שאין ידו משגת לתן הערף
הזה: והעמידו. לערף לפני הכהן ועריכנו
לפי השגת ידו שלמעריך: על פי אשר
תשיג. לפי מה שיש לו יסדרנו ונשאיר לו
כדי חייו מטה כר וכסת וכלי אמנות, אם

תפסיד דס"ג

יא) וְאִן פֿאַנט בִּהְיִמָּה נִגְסָה. או
מא לא יִקְרַב מִנְהָא. קִרְבָּאנָא
לָלָה. פֿלַתוּקָף בֵּין יָדֵי אֱלֹאֲמָאם:
יב) פִּיקִימָהּ אֱלֹאֲמָאם. עֲלִי
קֹדֶר גּוֹדֶתָהּ או רִדְאֶתָהּ.
פֿלִיכּוֹן אֱלֹאֲגָב כְּמָא קִים
אֱלֹאֲמָאם: יג) פֿאַן שֵׁא
פֿכֶּאכֶּהּ. פֿלִיזִיד עֲלִי אֱלִיקִימָה
כְּמִסְתָּהּ: יד) וְאִי רָגַל אֶקְדָּם
בֵּיתָה קֹדֶסָא לָלָה. פֿלִיקִימָה
אֱלֹאֲמָאם. עֲלִי גּוֹדֶתָהּ או
רִדְאֶתָהּ. כְּמָא יִקִּימָה כְּדֹאָד
יגב: טו) פֿאַן שֵׁא אֱלִיקִימָה

וְאִם כָּל-בְּהֵמָה טְמֵאָה
אֲשֶׁר לֹא יִקְרִיבוּ מִמֶּנָּה
קִרְבָּן לַיהוָה וְהָעֶמִיד אֶת-
הַבְּהֵמָה לִפְנֵי הַכֹּהֵן: וְאִם כָּל
בְּעִירָא מִסְּאָבָא. דְּלֹא יִקְרִיבוּ מִנָּה.
קִירְבָּנָא קָדָם יי. וְיָקִים יֵת בְּעִירָא קָדָם
כֹּהֲנָא: יב וְהָעֶרִיד הַכֹּהֵן אֶתָּה
בֵּין טוֹב וּבֵין רָע בְּעֶרְכָּךְ
הַכֹּהֵן כֵּן יִהְיֶה: וְיִפְרוֹס כֹּהֲנָא
יָתָה. בֵּין טָב וּבֵין בִּישׁ. כְּפֹרֶסֶן כֹּהֲנָא

כֵּן יִהְיֶה: יג וְאִם-גָּאֵל יִגְאֹלְנָה וְיִסַּף חֲמִישָׁתּוֹ עַל-

עֶרְכָּךְ: וְאִם מִפְּרָק יִפְרֹקְנָהּ. וְיִסִּיף חֲמִישִׁיהָ עַל פּוֹרְסָנֶיהָ:

⚔ טְבִיעִיךָ בְּסִפְרֵי ⚔ וְאִישׁ כִּי-יִקְדֹּשׁ אֶת-בֵּיתוֹ קֹדֶשׁ

לַיהוָה וְהָעֶרִיכוּ הַכֹּהֵן בֵּין טוֹב וּבֵין רָע כֹּאֲשֶׁר

יַעֲרִיד אֹתוֹ הַכֹּהֵן כֵּן יָקוּם: וּגְבֹר. אֲרִי יִקְדִּישׁ יֵת בֵּיתָהּ

קֹדֶשָׁא קָדָם יי. וְיִפְרֹסְנֶיהָ כֹּהֲנָא. בֵּין טָב וּבֵין בִּישׁ. כְּמָא דִּיפְרוֹס יָתִיהָ.

כֹּהֲנָא כֵּן יָקוּם: טו וְאִם-הַמְּקֹדֶשׁ יִגָּאֵל אֶת-בֵּיתוֹ

— רש"י —

לְקֹנֹתָהּ מִיַּד הַקֹּדֶשׁ: יג וְאִם גָּאֵל יִגְאֹלְנָה.
בְּבַעֲלִים הַחֲמִיר הַכְּתוּב לְהוֹסִיף חֲמִישׁ, וְכֵן
בְּמִקְדִּישׁ בֵּית וְכֵן בְּמִקְדִּישׁ אֶת הַשְּׂדֶה וְכֵן
בְּכִדּוֹן מַעֲשֵׂר שְׁנֵי הַבָּעֲלִים מוֹסִיפִין חֲמִישׁ,
וְלֹא שְׂאֵר כָּל אֲדָם:

יִאֵם כָּל בְּהֵמָה טְמֵאָה. בְּבַעֲלֵת מוֹם
הַכְּתוּב מִדְּבַר, שְׂהִיא טְמֵאָה לְהִקְרִיבָהּ,
וְלִמְדוֹד הַכְּתוּב שְׂאִין קֹדָשִׁים תְּמִימִים יוֹצֵאִין
לְחֵלִין בְּכִדּוֹן אֵלָּא אִם כֵּן הִמָּמוּ: יב בְּעֶרְכָּךְ
הַכֹּהֵן כֵּן יִהְיֶה. לְשֹׂאֵר כָּל אֲדָם הַבָּא

זוֹלָק הַדְּקָדוֹק: טו וְאִם הַמְּקֹדֶשׁ. הַח"א באזלא:

תפסיר רס"ג

פכאך מנזלה פליזיד עלי
קימנה כ'מסהא ויכון לה:
(טז) ואן אקדס אנסאן ללה
שייא מן ציעה חוזה. פלתכון
אלקימה עלי קדר בדירה. כל
מבדר כור מן שעיר. בכ'מסין
מתקאל פציה: יז) פאן אקדס
ציעתה מן סנה' אלאטלאק.
פאלקימה ת'אפתה בחאלהא:
(יח) ואן אקדסהא בעד סנה'
אלאטלאק. פליחסב לה

וַיִּסַּף חֲמִישִׁית בְּסָף-עֶרְבֹךָ

עָלָיו וְהָיָה לוֹ: וְאִם דְּאֶקְדִּישׁ.

יִפְרוֹק יָת בֵּיתָהּ. וַיִּסַּף. חוֹמֶשׁ בְּסָף
פּוֹרְסָנִיהָ. עֲלוּהִי וַיְהִי לִיהָ: (חמיי)

(שביעי כשהן עחוברות) טז ואם

מִשְׁדֶּה אֲחֻזָּתוֹ יִקְדִּישׁ אִישׁ

לִיהוָה וְהָיָה עֶרְבֹךָ לְפִי

זָרְעוֹ זָרַע חֲמֵר שְׁעָרִים

בְּחֻמְשֵׁים שֶׁקֶל בְּסָף: וְאִם מִחֻקֵּל אֲחֻסָּנִיהָ. יִקְדִּישׁ גִּבֹּר

קָדָם יי. וַיְהִי פּוֹרְסָנִיהָ לְפֹם זָרְעִיהָ. בֵּית זָרַע כּוֹר שְׁעָרִין. בְּחֻמְשֵׁין

סלעין דכסף: ד) אִם-מִשְׁנֵת הַיָּבֵל יִקְדִּישׁ שְׂדֶהוּ

בְּעֶרְבֹךָ יָקוּם: אִם מִשְׁתָּא דִּיּוֹבֵלָא יִקְדִּישׁ חֻקְלִיהָ. כּפּוֹרְסָנִיהָ

יָקוּם: ז) וְאִם-אַחֵר הַיָּבֵל יִקְדִּישׁ שְׂדֶהוּ וְחֻשָּׁב-לוֹ

הַכֹּהֵן אֶת-הַכֶּסֶף עַל-פִּי הַשָּׁנִים הַנּוֹתָרֹת עַד

— רס"י —

המשפט האמור במקדיש שדה. ועכשיו
אפרשנו על סדר המקראות: י) אִם מִשְׁנֵת
הַיָּבֵל יִקְדִּישׁ וגו'. אם משעברה שנת היובל
מיד הקדישה ובא לגאלה מיד: בְּעֶרְבֹךָ
יָקוּם. בערך הזה האמור יהיה, חמשים כסף
יתן: י) וְאִם אַחֵר הַיָּבֵל יִקְדִּישׁ. וכן אם
הקדישה משנת היובל ונשתנה ביד גזבר
ובא זה לגאלה אחר היובל: וְחֻשָּׁב לוֹ הַכֹּהֵן
אֶת הַכֶּסֶף עַל פִּי הַשָּׁנִים הַנּוֹתָרֹת. כפי
חשבון. כיצד, הרי קצב דמיה של ארבעים
ותשע שנים חמשים שקל, הרי שקל לכל

ט) וְהָיָה עֶרְבֹךָ לְפִי זָרְעוֹ. ולא כפי שויה.
אחת שדה טובה ואחת שדה רעה, פדיון
הקדשן שוה, בית כור שעורים בחמשים
שקלים, כך גזרת הכתוב. והוא שבא לגאלה
בתחלת היובל, ואם בא לגאלה באמצעו,
נותן לפי החשבון סלע ופונדיון לשנה, לפי
שאינה הקדש אלא למנן שני היובל, שאם
נגאלה הרי טוב, ואם לאו הגזבר מוכרה
בדמים הללו לאחר ועומדת ביד הלוקח עד
היובל כשאר כל השדות המכורות, וכשהיא
יוצאה מידו חוזרת לכהנים שלאותו משמר
שהיובל פוגע בו ומתחלקת ביניהם, והו

תפסיד דס"ג

אלאמאם אלדראהם. עלי קדר
אלסנין אלבאקנאת. אלי סנה
אלאטלאק. וינקץ מן אלקימה:
(יט) ואן שא אלדגל אלמקדס
אלציעה אן יפתכהא. פלזיד
עלי אלקימה כ'מסהא. ותגב
לה: (כ) ואן לם יפתכהא.
ובאעהא אלמין לרגל אכר.
פלא תפתך אבדא (קרי: אבדא):
(כא) ותפון ענד כ'רוגהא.
מן יד אלמשתרי פי
סנה' אלאטלאק. קדסא ללה

שַׁנַּת הַיָּבֵל וְנִגְרַע מֵעֶרְכָּךְ:
וְאִם בָּתֵּר יוֹבִילָא יִקְדִּישׁ חֻקְלֵיהּ. וְיַחֲשִׁיב
לִיהּ בְּהֵנָּה יֵת בְּסַפָּא. עַל פּוֹם שְׁנִיָּא
דְּאִשְׁתְּאַרָא. עַד שִׁתָּא דְּיוֹבִילָא. וְיִתְמַנַּע
מִפּוֹרְסָנִיהּ: **וְאִם-גָּאֵל יִגְאֹל**
אֶת-הַשָּׂדֶה הַמִּקְדָּישׁ אֹתוֹ
וְיֹסֵף חֲמִשִּׁית כֶּסֶף עֶרְכָּךְ
עָלָיו וְקָם לוֹ: וְאִם מִפָּרֶק יִפְרוֹק
יֵת חֻקְלָא. דְּאִקְדִּישׁ יִתִּיהּ. וְיֹסֵף. חֻמֶּשׁ
כֶּסֶף פּוֹרְסָנִיהּ. עֲלוּהִי וְיָקוּם לִיהּ:

וְאִם-לֹא יִגְאֹל אֶת-הַשָּׂדֶה וְאִם-מָכַר אֶת-
הַשָּׂדֶה לְאִישׁ אַחֵר לֹא יִגְאֹל עוֹד: וְאִם לֹא יִפְרוֹק יֵת
חֻקְלָא. וְאִם זָבִין יֵת חֻקְלָא לְגַבֵּר אַחֲרָיו. לֹא יִתְפָּרֵק עוֹד: **כֹּא וְהָיָה**
הַשָּׂדֶה בְּעֵצָתוֹ בַּיָּבֵל קֹדֶשׁ לַיהוָה כְּשָׂדֶה
הַחֵרֶם לִפְהֶן תִּהְיֶה אֲחֻזָּתוֹ: וְהִי חֻקְלָא בְּמִפְקִיָּה בְּיוֹבִילָא.

— רש"י —

מכר. הגזבר: **את השדה לאיש אחר לא יגאל עוד.** לשוב ליד המקדיש: **כא והיה השדה בעצתו ביבל.** מיד הלוקחו מן הגזבר, בדרך שאר שדות היוצאות מיד לוקחיהם ביובל: **קדש לה.** לא שישוב להקדש בדרך הבית ליד הגזבר אלא כשדה החרם הנתון לכהנים, שנאמר (צמדז יח יז) כל חרם בישראל לך יהיה, אף זו תתחלק ביובל לכהנים שלאונו משמר, שיום הכפורים שליובל פוגע בו:

שנה, ושקל יתר בין בלן, והשקל ארבעים ושמנה פונדיוני, הרי סלע ופונדיון לשנה אלא שחסר פונדיון אחד לבלן, ואמרו רבותינו שאותו פונדיון קלבון לפרוטרוט, והבא לגאול יתן סלע ופונדיון לכל שנה לשנים הנותרות עד שנת היובל: **ונגרע מערכך.** מגזן השנים שמשנת היובל עד שנת הפדיון: **יט ואם גאל יגאל.** המקדיש אותו, יוסיף חמש על הקצבה הזאת: **כ ואם לא יגאל את השדה.** המקדיש: **ואם**

תפסיר רס"ג

כְּצִיָּאע אלצואפי. וְתִצִּיר
לְאֵלֵאמָאם: (כב) וְאֵן אֶקְדֵּשׁ
צִיָּעָה אֲשֶׁתְּרֹאֵהָ. וְלִיסֵת לָהּ
בְּחוּז: (כג) פְּלִיחֶסֶב לָהּ אֵלֵאמָאם
תַּקְסִיט אֶלְקִימָה. מִן סִנְתָה אֵלֵי
סִנְה' אֵלֵאטְלֶאק. וְיִדְפַּעְהָ פִּי
דִּיאֶלֶךְ אֵלִיּוֹם קֹדֶשׁ לָלֶה:
(כד) וְתִרְגַּע אֶלְצִיָּעָה פִּי סִנְה'
אֵלֵאטְלֶאק. לֵאלֶבְאִיע אֶלְדִּי
אֲשֶׁתְּרֹאֵהָ מִנֶּה. אֶלְדִּי לָהּ
רִקְבָה' אֵלֶאֶרֶץ: (כה) וְגִמִּיע
קִימֵתֵד. תִּכּוֹן בְּמֵתִקָּאֵל אֶל־
קֹדֶשׁ. כָּל מֵתִקָּאֵל עֲשֵׂרִין דִּאֲנָק:

קודשא קדש יי פחקל חרמא. לכהנא
תהי אחסנתיה: (שישי) כב ואם את־
שדה מקנתו אשר לא
משדה אחוזתו יקדיש
ליהוה: ואם ית חקל זבינוהי. דלא
מחקל אחסנתיה. יקדיש קדש יי:
כג וחשב-לו הכהן את
מכסת הערפך עד שנת
היבל ונתן את-הערפך

ביום ההוא קדש ליהוה: ויחשיב ליה כהנא. ית נסיב
פורסגניה. עד שתא דיובילא. ויתן ית פורסגניה ביומא ההוא. קודשא
קדש יי: כד בשנת היובל ישוב השדה לאשר קנהו
מאתו לאשר-לו אחוזת הארץ: בשתא דיובילא יתוב
חקלא. לדזבניה מניה. לדדיליה אחסנת ארעא: כה וכל-ערפך
יהיה בשקל הקדש עשרים גרה יהיה השקל:

— רס"י —

קנהו הלוקח הנה האחרון מאתו, וזהו הגזבר,
לכך הערף לומר לאשר לו אחוזת הארץ
(פסוק כד), מירשת אבות, וזהו בעלים
הראשונים שמכרוה למקדיש: ככ וכל ערפך
יהיה בשקל הקדש. כל ערפך שכתוב בו
שקלים יהיה בשקל הקדש: עשרים גרה.
עשרים מעות. כך היו מתחלה ולאחר מכאן
הוסיפו שתות. ואמרו רבותינו שש מעה כסף
דינר, עשרים וארבע מעות לסלע:

כב ואם את שדה מקנתו וגוי. חלוק יש בין
שדה מקנה לשדה אֶחָזָה, ששדה מקנה לא
תתחלק לכהנים ביובל, לפי שאינו יכול
להקדישה אלא עד היובל, שהרי ביובל
היתה עתידה לצאת מידו ולשוב לבעלים,
לפיכך אם בא לגאלה, יגאל בדמים הללו
הקצובים לשדה אֶחָזָה. ואם לא יגאל
וימכרנה גזבר לאחר, או אם לא יגאל הוא,
בשנת היובל ישוב השדה לאשר קנהו
מאתו, אותו שהקדישה. ופן תאמר לאשר

תפסיר דס"ג

כו) אַמא בכר. יבכר ללה מן אל־בְּהָאִים. פֿלא יחַתֵּאג אן יק־דֵּסֶה אַנְסֵאנֵא. אן פֿאן מן אל־בְּקֶר אָו מן אל־גִּנֵּם. פֿהו ללה: כז) וְאָן אַק־דֵּס שׁוּיֵא מן אל־בְּהָאִים אַל־נִגְסֶה. פֿלִיפ־דֵּהֵא בְּקִימֶתֶה. וַיִּזִּיד עֲלִיהֵא כִּמְסֶהֵא. וְאָן לֵם יפֿתֶּכֶה פֿלִיבֶאע בְּקִימֶתֶה: כח) וְאַמֵּא פֿל צוֹאֵף. יגַעֲלֶה אַל־אַנְסֵאן ללה מן גִּמִּיע מֵאֵלֶה. מן עֲבִיד וּבְהָאִים וְצִיעֵה חוּזֶה. פֿלא יבֶּאע וְלֵא

וְכָל פּוֹרְסָנִיָּה. יְהִי בְּסֻלְעֵי קוּדְשָׁא. עֲשֵׂרִין מַעֲיִן יְהִי סֻלְעָא: כו **אֲדָ-בְּכֹר** **אֲשֶׁר יִבְכֶּר לַיהוָה בְּבִהְמָה** **לֹא-יִקְדִּישׁ אִישׁ אֶתוֹ אִם-שׁוֹר אִם-שֶׂה לַיהוָה הוּא:** בְּרִם בּוֹכְרָא. דִּיתִּבְכֶּר קָדֵם יי בִּבְעִירָא. לֹא יִקְדִּישׁ גִּבֵּר יִתִּיה. אִם תּוֹר אִם אִמֶּר: דִּי הוּא: כז **וְאִם בְּבִהְמָה הַטְּמֵאָה וּפְדָה בְּעֶרְכָּךְ וַיִּסֹּף**

חֲמִשָּׁתוֹ עָלָיו וְאִם-לֹא יִגְאֹל וְנִמְכַּר בְּעֶרְכָּךְ: וְאִם בִּבְעִירָא מְסֻאָבָא וַיִּפְרוֹק בְּפוֹרְסָנִיָּה. וַיִּוְסִיף חוּמְשִׁיה עֲלוֹהִי. וְאִם לֹא יתִּפְרִיק וַיִּזְדַּבֵּן בְּפוֹרְסָנִיָּה: כח **אֲדָ-כָּל-חֶרֶם אֲשֶׁר יִחְרֹם אִישׁ לַיהוָה מִכָּל-אֲשֶׁר-לוֹ מֵאָדָם וּבְבִהְמָה וּמִשְׁדֵּה אֲחֻזָּתוֹ לֹא יִמָּכֵר וְלֹא יִגְאֹל**

— רש"י —

לֹא חֲרָמִים: כח אֲדָ כָּל חֶרֶם וּגְוִי. נִחְלָקוּ רַבּוּתֵינוּ בְּדִבְרֵי יֵשׁ אוֹמְרִים סֶתֶם חֲרָמִים לְהַקְדִּישׁ, וּמֵה אֲנִי מְקַיֵּם (בַּמִּדְבָּר יח יז) כָּל חֶרֶם בִּישְׂרָאֵל לָךְ יְהוָה, בְּחֲרָמֵי כְּהֻנִּים שְׁפָרַשׁ וְאָמַר הֲרִי זֶה חֶרֶם לִכְהֹן, וַיֵּשׁ שְׁאֲמָרוּ סֶתֶם חֲרָמִים לְכַהֲנִים: לֹא יִמָּכֵר וְלֹא יִגְאֹל. אֲלֵא יִנָּתֵן לִכְהֹן. לְדַבְּרֵי הָאוֹמֵר סֶתֶם חֲרָמִים לְכַהֲנִים, מִפְּרֵשׁ מִקְרָא זֶה בְּסֶתֶם חֲרָמִים, וְהָאוֹמֵר סֶתֶם חֲרָמִים לְבִדֵּק הַבַּיִת, מִפְּרֵשׁ מִקְרָא זֶה בְּחֲרָמֵי כְּהֻנִּים, שֶׁהַכֹּל מוֹדִים שֶׁחֲרָמֵי כְּהֻנִּים אֵין לָהֶם פְּדִיוֹן עַד שְׁיִבֹּאוּ לְיַד כְּהֹן, וְחֲרָמֵי גְבוּהַ נִפְדִּים:

כו לֹא יִקְדִּישׁ אִישׁ אֶתוֹ. לְשֵׁם קֶרְבָּן אַחֵר, לְפִי שְׁאִינוּ שְׁלוֹ: כז וְאִם בְּבִהְמָה הַטְּמֵאָה וּגְוִי. אֵין הַמִּקְרָא הַזֶּה מוֹסֵב עַל הַבְּכֹר, שְׁאֵין לוֹמֵר בְּבִכּוֹר בְּהֵמָה טְמֵאָה וּפְדָה בְּעֶרְכָּךְ. וְחֲמוֹר אֵין זֶה, שֶׁהֲרִי אֵין פְּדִיוֹן פֶּטֶר חֲמוֹר אֲלֵא טָלָה, וְהוּא מִתְּנָה לִכְהֹן וְאִינוּ לְהַקְדִּישׁ, אֲלֵא הַכְּתוּב מוֹסֵב עַל הַהַקְדֵּשׁ. שֶׁהַכְּתוּב שְׁלֹמֶעֱלָה (פֶּסוֹק יח) דִּבֶּר בְּפִדְיוֹן בְּהֵמָה טְהוֹרָה שֶׁהוּמָמָה, וְכֵאן דִּבֶּר בְּמִקְדִּישׁ בְּהֵמָה טְמֵאָה לְבִדֵּק הַבַּיִת: וּפְדָה בְּעֶרְכָּךְ. כְּפִי מֵה שְׁיַעֲרִיכְנָה הַכְּהֹן: וְאִם לֹא יִגְאֹל. עַל יְדֵי בְּעָלִים: וְנִמְכַּר בְּעֶרְכָּךְ.

תפסיר רס"ג

כָּל-חֵרֶם קֹדֶשׁ-קֹדָשִׁים

הוא ליהוה: בָּרֶם כָּל חֶרֶם.
 דִּיחֵרִים גִּבֹּר קֹדֶם יי מִכָּל דְּלִיָּה. מֵאִנְשָׁא
 וּבַעֲרָא וּמִחֶקֶל אַחֲסָנִתִּיהָ. לֹא יִזְדָּבֵן
 וְלֹא יִתְפָּרֵק. כָּל חֶרֶם, קֹדֶשׁ קֹדָשִׁין
 הוּא קֹדֶם יי: **(שביעי)** כָּל-חֵרֶם
 אֲשֶׁר יִחֲרֶם מִן-הָאָדָם לֹא

יפתך. בל יכון מן כ'ואץ
 אלאקדאס ללה: כט) וכל
 מתלוף אסתחק אלתלף. מן
 אלנאס פלא יפדא. בל יקתל
 קתלא: ל) וגמיע עשור אל-
 ארץ. מן חבהא ומן ת'מר אל-
 שגר. פהו ללה קדסא: לא) פאן
 אפתך אנסאן שייא מן עשורה.
 פליזיד עליה כ'מס ת'מנה:

יפדה מות יומת: כָּל חֶרֶם, דִּיתֶחֶרֶם. מִן אִנְשָׁא לֹא יִתְפָּרֵק.

אֶתְקַטְּלָא יִתְקַטִּיל: * ל וְכָל-מַעֲשֵׂר הָאָרֶץ מִזֶּרַע
 הָאָרֶץ מִפְּרִי הָעֵץ לִיהוָה הוּא קֹדֶשׁ לִיהוָה:
 וְכָל מַעֲשֵׂר אֶרֶץ. מִזֶּרַע דְּאֶרֶץ מִפְּרִי אֵילָנָא. דִּי הוּא, קֹדֶשׁ
 קֹדֶם יי: לֹא וְאִם-גָּאֵל יִגָּאֵל אִישׁ מִמַּעֲשָׂרוֹ
 חֲמִשִּׁיתוֹ יוֹסֵף עָלָיו: וְאִם מִפְּרֵק יִפְרוֹק. גִּבֹּר מִמַּעֲשֵׂרֶיהָ.
 חֹמְשִׁיהָ יוֹסִיף עָלֶיהָ: **(עפ"י)** לֹב וְכָל-מַעֲשֵׂר בָּקָר וְצֹאן

* יינע מתחילים מפעויר זכאן

— רש"י —

דמים ולא ערף: לוכל מעשר הארץ.
 במעשר שני הכתוב מדבר: מזרע הארץ.
 דגן: מפרי העץ. תירוש ויצהר: לה' הוא.
 קנאו השם ומשלחנו צוה לה לעלות
 ולאכלו בירושלים. כמו שנאמר (דברים יד כג)
 ואכלת לפני ה' אלהיך מעשר דגנך
 תירושך וגוי: לא ממעשרו. ולא ממעשר
 חברו, הפודה מעשר של חברו אין מוסיף
 חומש. ומה היא גאלתו, כדי להתירו
 באכלה בכל מקום. והמעות יעלה ויאכל
 בירושלים, כמו שנאמר (דברים יד כד) ונתת
 בבסוף וגוי:

כל חרם קדש קדשים הוא. האומר סתם
 חרמים לבדק הבית מביא ראיה מכאן.
 והאומר סתם חרמים לכהנים מפרש כל
 חרם קדש קדשים הוא לה', ללמד שחרמי
 כהנים חלים על קדשי קדשים ועל קדשים
 קלים, ונותן לכהן, כמו ששנינו במסכת
 ערכין (כח ב) אם נדר נותן דמיהם, ואם נדבה
 נותן את טובתה: מאדם. כגון שהחריס
 עבדיו ושפחותיו הכנענים: כט כל חרם
 אשר יחרם וגוי. היוצא להרג ואמר אחד
 ערכו עלי, לא אמר כלום: מות יומת. הרי
 הולך למות, לפיכך לא יפדה אין לו לא

תפסיד דס"ג

(לב) וגמיע עשור אלבקר
ואלג'נם. מא יגוז תחת אלעצא.
פאלעאשר יכון קדסא ללה:
(לג) לא יפתח ענה. בין גייד
לרדי ולא יג'ירה. פאן ג'ירה
פקד צאר הו ובדילה. קדסא
לא יפתד: (לד) תד'ה אלוצאניא.
אלתי אמר אללה בהא מוסי.
אלי בני אסראיל פי גבל סיני:

**כָּל אֲשֶׁר-יַעֲבֹר תַּחַת
הַשֹּׁבֵט הָעֲשִׂירִי יִהְיֶה-קֹדֶשׁ
לַיהוָה: וְכָל מַעֲשֵׂר תּוֹרִין וְעֵן. כָּל
דִּיעֵבֶר תַּחֲוֹת חוּטְרָא. עֲשִׂירָאָה. יְהִי
קוּדְשָׁא קָדָם יי: לֹא יִבְקֹר בֵּין-
טוֹב לָרַע וְלֹא יִמִּירְנוּ וְאִם-
הֵמָּר יִמִּירְנוּ וְהִיָּה-הוּא**

**וּתְמוּרְתּוֹ יִהְיֶה-קֹדֶשׁ לֹא יִגְאָל: לֹא יִבְקֹר. בֵּין טוֹב
לְבִישׁ וְלֹא יַחֲלִפְנִיה. וְאִם חֲלָפָא יַחֲלִפְנִיה. וְיְהִי הוּא וְחֲלוּפִיָּה. יְהִי
קוּדְשָׁא לֹא יִתְפָּרִיק: לֹא יֵלֶךְ הַמִּצּוֹת אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
אֶת-מֹשֶׁה אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהָר סִינַי: אֲלֵין
פְּקוּדֵיא. דְּפָקִיד יי. ית משה לות בני ישראל. בְּטוֹרָא דְּסִינַי: פ פ פ**

עזא פיסוקים סימן עזא

סכום הפיסוקים שְׁלִסְפֶּר שמונה מאות וחמשים ותשעה. נט"ף סימן. וחציו והנגע
בבשר הזב. ופרשיותו עשר. ב"א ג"ד סימן. וסדריו כ"ג. ובתורתו יהג"ה יומם ולילה
סימן. ופרקו כ"ז ואח"ה עמד ואברכך סימן. מנין הפתוחות שנים וחמשים והסתומות
שש וארבעים, הכל שמנה ותשעים פרשיות, דודי צ"ח ואדום סימן.

— רש"י —

שִׁיָּהָא נָתַן לְכַהֲנִים: לֹא יִבְקֹר וְגו'. לְפִי
שְׁנַאֲמֶר (שס יז יא) וְכָל מִבְחָר נִדְרִיכֶם, יְכוּל
יְהִי בּוֹרֵר וּמוֹצִיא אֶת הַיִּפְחָ, תִּלְמוּד לומר
לֹא יִבְקֹר בֵּין טוֹב לָרַע, בֵּין תָּם בֵּין בַּעַל מוֹם,
חָלָה עָלָיו קֹדֶשֶׁה, וְלֹא שִׁיקְרָב בַּעַל מוֹם,
אֲלֵא יֵאָכֵל בְּתוֹרַת מַעֲשֵׂר וְאִסּוּר לִגְזוֹ וְלַעֲבֹד:

חסלת פרשת בחקתי

לז תחת השֹׁבֵט. כְּשָׂבָא לַעֲשֹׂרִין מוֹצִיאָן
בְּפִתְחָ זֶה אַחֵר זֶה, וְהָעֲשִׂירִי מִכָּה בְּשֹׁבֵט
צְבוּעַ בְּסִיקְרָא לְהִיּוֹת נֶכֶד שְׁהוּא מַעֲשֵׂר, בֵּן
עוֹשֶׂה [לְגִדִּיִּים] לְטָלָאִים וְלַעֲגָלִים שְׁלֹכֵל שְׁנָה
וְשְׁנָה: יִהְיֶה קֹדֶשׁ. לְקָרֵב לְמִזְבֵּחַ דְּמוֹ
וְאִמּוּרֵיוֹ, וְהַבָּשָׂר נֶאָכֵל לְבָעָלִים, שְׁהָרִי לֹא
נִמְנָה עִם שְׂאֵר מִתְּנוּת כְּהֻנָּה, וְלֹא מְצִינוּ

ברכה ראשונה שקודם ההפטרה

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הוֹשִׁיעַנוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר, בְּנִבְיָאִים טוֹבִים. וְרָצָה
בְּדִבְרֵיהֶם, הַנִּצְמָרִים בְּאַמֶּת. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הוֹשִׁיעַנוּ. הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה,
בְּמִשָּׁה עַבְדּוֹ, וּבִישְׂרָאֵל עַמּוֹ. וּבְנִבְיָאִי, הָאֱמֶת וְהַצֶּדֶק: (אמן)

הפטרה דבחקתי

ביחזקאל סימן ל"ד

וַיְהִי דְבַר-יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: וְהָיָה פֶתֶגֶם נִבְוָאָה מִן קֶדֶם יי,
עַמִּי לְמִימַר: בֶּן-אָדָם הִנָּבֵא עַל-רוּעֵי יִשְׂרָאֵל
הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם לְרָעִים כֹּה-אָמַר | אֲדֹנָי יְהוִה הוּא
רָעֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָיוּ רָעִים אוֹתָם הֲלוֹא הֵצֵאנִי יָרְעוּ
הָרָעִים: בַּר אָדָם. אֶתְנַבֵּי, עַל פְּרִנְסֵי יִשְׂרָאֵל. אֶתְנַבֵּי וְתִימַר לְהוֹן,
לְפִרְנָסִיָּא. בְּדָנָן אָמַר, יי אֱלֹהִים. וַי, עַל פְּרִנְסֵי יִשְׂרָאֵל. דְּהוּ, מְפִרְנָסִין
נִפְשָׁהוֹן. הֲלֹא לְפִרְנָסָא עָמָא. אֶתְמַנְיָא, פְּרִנְסִיָּא: אֶת-הַחֲלָב
תֹּאכְלוּ וְאֶת-הַצֶּמֶר תִּלְבָּשׁוּ הַבְּרִיָּאָה תִּזְבַּחוּ הֵצֵאנִי לֹא
תִרְעֹז: יֵת טוֹבָא אֶתוֹן אֲכָלִין, וְעֶמֶר נָקִי אֶתוֹן לִבְשִׁין. פְּטִימִיָּא, אֶתוֹן
נִכְסִין. עָמָא, לִיתִיכּוֹן מְפִרְנָסִין: אֶת-הַנְּחִלּוֹת לֹא חִזְקֹתֶם
וְאֶת-הַחֹלָה לֹא-רִפִּיתֶם וְלִנְשַׁבֶּרְתָּ לֹא חֲבַשְׁתֶּם וְאֶת-
הַנִּדְחַת לֹא הִשְׁבַּתֶּם וְאֶת-הָאֲבֵדָה לֹא בִקְשַׁתֶּם וּבְחִזְקָה
רַדִּיתֶם אַתֶּם וּבְפָרְךְ: יֵת פֶּאֲבִיָּא לֹא תִקִּיפְתוּן, וְלִמְרִיעִיָּא לֹא
אִסִּיתוּן. וְלִתְבִירִיָּא, לֹא צִמְדְתוּן. וְיֵת דְּאִטְלִטְלוּ, לֹא אֶתִיבְתוּן. וְיֵת
דְּאֲבָדוּ, לֹא בָעִיתוּן. וּבִתְקַפָּא, אֶפְלַחְתוּן בְּהוֹן, וּבִקְשִׁיו: וְתִפּוּצִינָה
מִבְּלִי רָעָה וְתִהְיִינָה לְאֲכָלָה לְכָל-חַיַּת הַשָּׂדֶה וְתִפּוּצִינָה:
וְאֶתְבָּדְדוּ, מִבְּלִי פְרִנָּס. וְאֶתְמָסְדוּ, לְאִשְׁתִּיצָאָה. לְכָל מַלְכוּת עַמְמִיָּא,
וְאִטְלִטְלוּ: יִשְׁגּוּ צִאנִי בְּכָל-הַהָרִים וְעַל כָּל-גִּבְעָה רִמָּה

וְעַל כָּל-פְּנֵי הָאָרֶץ נִפְצוּ צֹאנֵי וְאִין דּוֹרֵשׁ וְאִין מִבְקֵשׁ:
 טָעוּ עַמִּי, בְּכָל טוֹרֵיָא. וְעַל, כָּל רָמָא מְנַטְלָא. וְעַל כָּל אַפֵּי אַרְעָא,
 אַתְבְּדְרוּ עַמִּי. וְלִית דְּתַבַּע, וְלִית דְּבַעִי: ^ז לָכֵן רָעִים שְׂמָעוּ
 אֶת-דְּבַר יְהוָה: בְּכִין פִּרְנְסִיָּא. קַבִּילוּ, יֵת פִּתְגָמָא דִּיִּי: ^ח חִי-אַנִּי
 נָאִם | אֲדַנִּי יְהוָה אִם-לֹא יַעַן הָיִית-צֹאנִי | לָבֹז וְתַהֲיִינָהּ
 צֹאנִי לְאֹכְלָה לְכָל-חַיַּת הַשָּׂדֶה מֵאִין רָעָה וְלֹא-דְרָשׁוּ
 רָעִי אֶת-צֹאנִי וַיִּרְעוּ הָרָעִים אוֹתָם וְאֶת-צֹאנִי לֹא רָעוּ:
 קִים אָנָּא. אָמַר, יְיָ אֱלֹהִים. אִם לֹא חָלַף דְּהוּ עַמִּי, לְבָזָא. וְאַתְמַסְרוּ עַמִּי,
 לְאַשְׁתִּיצָאָה. לְכָל מַלְכוּת עַמְמֵיָא, מִבְּלִי פִרְנָס. וְלֹא תַבַּעוּ פִּרְנָסִי, יֵת
 עַמִּי. וּפִרְנִיסוּ פִּרְנְסִיָּא, נִפְשָׁהוֹן. וְיֵת עַמִּי, לֹא פִרְנִיסוּ: ^ט לָכֵן הָרָעִים
 שְׂמָעוּ דְּבַר-יְהוָה: בְּכִין פִּרְנְסִיָּא. קַבִּילוּ, פִּתְגָמָא דִּיִּי: ^י כֹּה-אָמַר
 אֲדַנִּי יְהוָה הִנְנִי אֶל-הָרָעִים וְדִרְשָׁתִּי אֶת-צֹאנִי מִיָּדָם
 וְהַשְׁבַּתִּים מִרְעוֹת צֹאן וְלֹא-יִרְעוּ עוֹד הָרָעִים אוֹתָם
 וְהַצַּלְתִּי צֹאנִי מִפִּיָּהֶם וְלֹא-תַהֲיִין לָהֶם לְאֹכְלָה: כִּדְנֹן
 אָמַר, יְיָ אֱלֹהִים. הָא אָנָּא שָׁלַח רִגְזִי עַל פִּרְנְסִיָּא, וְאַתְבַּע יֵת עַמִּי מִיַּדְהוֹן.
 וְאַבְטִילֵנוּן, מִלְּפִרְנָסָא עַמָּא. וְלֹא יִפְרִנְסוּן עוֹד. פִּרְנְסִיָּא, נִפְשָׁהוֹן. וְאַשְׁיִיב
 עַמִּי, מִיַּדְהוֹן. וְלֹא יִתְמַסְרוּן בְּיַדְהוֹן, לְאַשְׁתִּיצָאָה: ^{יא} כִּי כֹה אָמַר
 אֲדַנִּי יְהוָה הִנְנִי-אַנִּי וְדִרְשָׁתִּי אֶת-צֹאנִי וּבִקְרָתִים: אַרִי.
 כִּדְנֹן אָמַר, יְיָ אֱלֹהִים. הָא אָנָּא מִתְגַּלִּי. וְאַתְבַּע יֵת עַמִּי, וְאַבְקִרְנוּן:
^{יב} בְּבִקְרַת רָעָה עֲדָרוּ בְּיוֹם-הָיִיתוּ בְּתוֹךְ צֹאנֹו נִפְרָשׁוֹת
 כֹּן אֲבִקֵּר אֶת-צֹאנִי וְהַצַּלְתִּי אֹתָהֶם מִכָּל-הַמְּקוֹמֹת
 אֲשֶׁר נִפְצוּ שָׁם בְּיוֹם עָנָן וְעַרְפָּל: כִּמָּא דְּמִבְקֵר רָעִיָּא עֲדֵרִיָּה.
 בְּיוֹמָא דְּהוּי בְּגוּ עֲנִיָּה, וּמִפְרִישׁ לְהוֹן. כֹּן, אֲבִקֵּר יֵת עַמִּי. וְאַשְׁיִיב יֵתְהוֹן.

וְזֶלֶק הַדְּקָדוֹק: וְדִרְשָׁתִּי הוּי"ו גַּעִי:

מִכָּל אֶתְרָא, דְּאֵתְבִידְרוּ לְתַמָּן. בְּיוֹם עֲנָנָא, וְאַמְשָׁתָא: ^{דג} וְהוֹצֵאתִים מִן-הָעַמִּים וְקִבְּעֵתִים מִן-הָאָרְצוֹת וְהִבִּיאוֹתִים אֶל-אֲדָמְתָם וְרַעִיתִים אֶל-הָרִי יִשְׂרָאֵל בְּאַפִּיקִים וּבְכָל מוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ: וְאַפִּיקוֹנוֹן, מִבִּינֵי עַמְמֵיָא. וְאַכְנִישָׁנוֹן, מִן מְדִינְתָא. וְאַעִילָנוֹן, לְאַרְעֵהוֹן. וְאַפְרִינִסְנוֹן, עַל טוּרֵי יִשְׂרָאֵל. בְּפַצִּידֵיָא, וּבְכָל מוֹתְבֵי אֶרֶא: ^{דד} בְּמַרְעָה-טוֹב אֶרֶעָה אוֹתָם וּבְהָרֵי מְרוֹם-יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה נֹהֵם שֵׁם תְּרַבְּצָנָה בְּנוֹה טוֹב וּמַרְעָה שִׁמּוֹן תְּרַעֲיָנָה אֶל-הָרִי יִשְׂרָאֵל: בְּפִרְנוֹס טָב, אֶפְרִינִס יְתָהוֹן. וּבִטוּר קִדְשָׁא דִּישְׂרָאֵל, יְהִי בֵּית מִשְׁרֵי־הוֹן. תַּמָּן יִשְׂרוּן, בְּאַתְרֵי דִּיָּאִי. וּפִרְנוֹס טָב, יִתְפִּרְנִסוֹן, עַל טוּרֵי יִשְׂרָאֵל: ^{דד} אֲנִי אֶרֶעָה צֹאנִי וְאֲנִי אֶרְבִּיעִם נֶאֱמַר אֲדֹנִי יְהוָה: אֲנָא אֶפְרִינִס עַמִּי, וְאֲנָא אֲשֵׁרִינוֹן לְרַחֲצָן. אָמַר, יי אֱלֹהִים: ^{דד} אֶת-הָאֲבֹדֶת אֲבִקֵּשׁ וְאֶת-הַנִּדְחָת אֲשִׁיב וְלִנְשֻׁבְרַת אֲחַבֵּשׁ וְאֶת-הַחוּלָה אֲחַזֵּק וְאֶת-הַשְּׂמִנָה וְאֶת-הַחֲזָקָה אֲשַׁמִּיד אֶרְעָנָה בְּמִשְׁפָּט: יֵת דְּאַבְדּוּ אֶתְפַּע, וְיֵת דְּאֶטְלִטְלוּ אֶתִּיב. וְלִתְבִּירָא, אֲצַמּוּד. וְלִמְרִיעֵיָא, אֲסוּבֵר. וְיֵת חֲטָאֵיָא וְיֵת חִיבֵיָא, אֲשִׁיעִי, אֶפְרִינִס עַמִּי בְּדִינָא: ^{דד} וְאַתְנָה צֹאנִי כֹה אָמַר אֲדֹנִי יְהוָה הִנְנִי שֹׁפֵט בֵּין-שֵׁה לְשֵׁה לְאֵילִים וְלַעֲתוּדִים: וְאַתְנוֹן עַמִּי. כְּדָנָן אָמַר, יי אֱלֹהִים. הָאֲנָא דִּיאִין, בֵּין גִּבֵּר לְגִבֵּר. לְחֲטָאֵיָא, וְלִחִיבֵיָא: ^{דד} הִמְעֵט מִכֶּם הַמַּרְעָה הַטוֹב תִּרְעוּ וְיִתְרִי מַרְעִיכֶם תִּרְמָסוּ בְּרַגְלֵיכֶם וּמִשְׁקַע-מִים תִּשְׁתּוּ וְאַתְּ הַנּוֹתָרִים בְּרַגְלֵיכֶם תִּרְפְּשׁוּן: הִזְעִיר לְכוֹן. דְּפִרְנוֹס טָב, אֲתָנוֹן מִתְפִּרְנִסִּין. וּמוֹתֵר, פִּרְנוֹסִיכוֹן. אֲכָלִין, שְׁמִשִּׁיכוֹן. וּמִשְׁתִּי מִתְקֹן, אֲתָנוֹן שְׁתֵּן. וְיֵת מוֹתְרָא, שְׁמִשִּׁיכוֹן, שְׁתֵּן: ^{דד} וְצֹאנִי מִרְמָס רַגְלֵיכֶם

וְזָלַק הִדְקָדוֹק: ^{דד} בְּמַרְעָה טוֹב. הַטִּי"ת דָּגֵשׁ גַּם בִּירוּשְׁלַמִּיִּם. וְכֵן בְּנוֹה טוֹב. דָּגֵשׁ:

תִּרְעִינָה וּמִרְפֵּשׁ רַגְלֵיכֶם תִּשְׁתַּיְנָה: וְעַמִּי. מוֹתֵר מִיכַל
 שְׁמַשְׁכּוֹן, אֲכָלִין. וּמוֹתֵר מִשְׁתֵּי שְׁמַשְׁכּוֹן, שְׁתֵּן: כ לָזֶן כָּה אָמַר
 אֲדֹנִי יְהוָה אֱלֹהֵם הִנֵּנִי-אֲנִי וְשַׁפְטִי בֵּין-שָׁה בְרִיָּה וּבֵין
 שָׁה רָזָה: בְּכִין. כְּדָנֵן אָמַר. יי אֱלֹהִים, לְהוֹן. הָאֲנָא מִתְגַּלִּי. וְאֲדוֹן, בֵּין
 גָּבֵר עֲתִיר, וּבֵין גָּבֵר, מִסְכִּין: כֹּא יַעֲזֹר בְּצַד וּבְכִתְף תִּתְּחַלְּפוּ
 וּבְקִרְנֵיכֶם תִּתְּגַחוּ כָּל-הַנְּחָלוֹת עַד אֲשֶׁר הִפְּצוּתֶם
 אוֹתָנָה אֶל-הַחוּצָה: חֶלֶף. דְּבִרְשַׁע וּבְדָרַע, דְּחִקְתוֹן. וּבִתְקַפְכוֹן
 תִּבְרַתוֹן, כָּל כְּאֲבִיא. עַד דְּבִדְרַתוֹן יִתְּהוֹן, לְבִינִי מְדִינְתָא:
 כב וְהוֹשַׁעְתִּי לְצֹאנִי וְלֹא-תִהְיֶינָה עוֹד לָבוֹ וְשַׁפְטִי בֵּין
 שָׁה לָשָׁה: וְאֶפְרוֹק לְעַמִּי. וְלֹא יִתְּמַסְרוֹן עוֹד, לְבִזָּא. וְאֲדוֹן, בֵּין גָּבֵר,
 לְגִבֹּר: כג וְהִקְמַתִי עֲלֵיהֶם רָעָה אֶחָד וְרָעָה אֶתְּהוֹן אֶת
 עַבְדֵי דָוִיד הוּא יִרְעָה אוֹתָם וְהוּא-יִהְיֶה לָהֶן לְרָעָה:
 וְאֶקִּים עֲלֵיהוֹן. פְּרָנִס חַד, וּפְרָנִס יִתְּהוֹן. ית, עַבְדֵי דָוִד. הוּא, וּפְרָנִס
 יִתְּהוֹן. וְהוּא יְהִי לְהוֹן, לְפְרָנִס: כד וְאֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵי לָהֶם
 לְאֱלֹהִים וְעַבְדֵי דָוִד נִשְׂיָא בְּתוֹכֶם אֲנִי יְהוָה דְּבִרְתִּי:
 וְאֲנָא יי אֶתְּהוֹ לְהוֹן, לְאֱלֹהֵי. וְעַבְדֵי דָוִד, מִלְכָּא בִּינִיהוֹן, אֲנָא יי, גְּזִרִית
 בְּמִימְרִי: כה וְכִרְתִּי לָהֶם בְּרִית שְׁלוֹם וְהִשְׁבַּתִּי חַיֵּה-רָעָה
 מִן-הָאָרֶץ וַיֵּשְׁבוּ בַּמִּדְבָּר לְבִטָּח וַיִּשְׁנוּ (כ' ביעורים) בַּיַּעֲרִים:
 וַאֲגִזֹר לְהוֹן, קִיִּם שְׁלָם. וְאֲבִטִּיל חֵיתָא בִּשְׁתָּא, מִן אֶרֶעָא. וְיִתְּבוֹן
 בַּמִּדְבָּרָא, לְרַחֲצוֹן. וְיִתְּעַתְּקוֹן, בְּחַרְשֵׁיא: כו וְנָתַתִּי אוֹתָם וּסְבִיבוֹת
 גְּבַעְתִּי בְּרָכָה וְהוֹרְדֹתִי הַגֶּשֶׁם בְּעֵתוֹ גְּשָׁמִי בְּרָכָה יִהְיוּ:
 וְאֲשִׁרִי יִתְּהוֹן. וּסְחוֹר סְחוֹר לְבֵית מִקְדָּשִׁי, וְיִהוֹן מְבָרְכִין. וְאַחִית לְהוֹן מִטֵּר
 בְּפִיר, בְּעַדְנִיָּה. מִטְרִין דְּבִרְכָּא, יְהוֹן: כז וְנָתַן עֵץ הַשֹּׁדֶה אֶת-פְּרִיֹו
 וְהָאָרֶץ תִּתֵּן יְבוּלָהּ וְהָיוּ עַל-אֲדָמָתָם לְבִטָּח וַיִּדְּעוּ
 זֶלֶק הַדְּקָדוֹק: כח וַיִּדְּעוּ כִּי אֲנִי יי הוֹי"ו גְּעִי:

כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּשִׁבְרִי אֶת־מִטּוֹת עַלְמִם וְהַצַּלְתִּים מִיַּד
הָעֲבָדִים בָּהֶם: וַיִּתֵּן אֵילָן חֻקָּא, יֵת אֲבִיה. וְאַרְעָא, תִּתֵּן עַל־לִתָּהּ.
וַיְהוֹן עַל אֲרַעְהוֹן, לְרַחֲצָן. וַיִּדְעוֹן, אֲרִי אֲנָא יי. כִּד אֶתְפֹּר, יֵת נִיר
תִּקְפֹּהוֹן. וְאַשְׁיִיבִנּוֹן, מִיַּד, דְּמִפְּלִחִין בְּהוֹן:

(גְּאֻלָּנוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:)

(פִּרְקָנָא. יי צְבָאוֹת, שְׁמִיה. קְדִישָׁא, דִּישְׂרָאֵל:)

עַל דָּא יִתְפָּרֵד וַיִּשְׁתַּבַּח, שְׁמָא רַבָּא קְדִישָׁא. דִּי לְעִילָא, חַיָּא וְקַיָּמָא. מְבָרַךְ הוּא לְעַלְמִם,
וּלְעַלְמֵי עֲלַמְיָא:

מפטיר דשבת וראש חודש

במדבר סימן כ"ח פסוקים ט - ט"ו

וּבַיּוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כַבָּשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת
מִנְחָה בְּלוּלָה בִּשְׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלֹת שַׁבָּת בִּשְׁבָּתוֹ עַל־עֹלֹת הַתָּמִיד
וְנִסְכָּהּ: וּבִרְאשֵׁי חֳדָשֵׁיכֶם תִּקְרִיבוּ עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם
וְאֵיל אֶחָד כַּבָּשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה שְׁבַע תְּמִימִם: וּשְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת
מִנְחָה בְּלוּלָה בִּשְׁמֶן לִפְרֵי הָאֶחָד וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה
בִּשְׁמֶן לְאֵיל הָאֶחָד: וְעֶשְׂרֹן עֶשְׂרֹן סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בִּשְׁמֶן
לִכְבֹּשׁ הָאֶחָד עֹלָה רֵיחַ נִיחֹחַ אִשָּׁה לַיהוָה: וְנִסְפִּיהֶם חֲצִי הֵהִין יְהִיָּה
לִפְרֵי וּשְׁלִישֵׁת הֵהִין לְאֵיל וּרְבִיעֵת הֵהִין לִכְבֹּשׁ יי זֹאת עֹלֹת חֹדֶשׁ
בְּחֹדְשׁוֹ לְחֹדְשֵׁי הַשָּׁנָה: וּשְׁעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת לַיהוָה עַל־עֹלֹת
הַתָּמִיד יַעֲשֶׂה וְנִסְכּוֹ:

ברכה ראשונה שקודם ההפטרה

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר, בַּנְּבִיאִים טוֹבִים. וְרָצָה
בְּדַבְרֵיהֶם, הַנְּאֻמִּים בְּאֵמֶת. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה,
בְּמֹשֶׁה עַבְדּוֹ, וּבִישְׂרָאֵל עַמּוֹ. וּבַנְּבִיאִי, הָאֵמֶת וְהַצֶּדֶק: (אמן)

הפטרה דשבת וראש חודש

בישעיה סימן ס"ו

כֹּה אָמַר יְהוָה הַשָּׁמַיִם כִּסְאִי וְהָאָרֶץ הַדָּם רַגְלִי
 אֵי-זֶה בֵּית אֲשֶׁר תִּבְנוּ-לִי וְאֵי-זֶה מְקוֹם מְנוּחָתִי:
 כְּדָנָן, אָמַר יי. שְׁמִיָּא, כְּרִסֵּי יְקָרִי. וְאַרְעָא, כִּיבֵּשׁ קְדָמִי. אִידִין בֵּיתָא,
 דְּתַבְנוּן קְדָמִי. וְאִידִין הוּא אַתָּה, בֵּית אֲשֶׁרִיּוֹת שְׂכִינָתִי:
 ב וְאַתָּה כָּל-אֱלֹהֵי יָדֶי עֲשֵׂתָהּ וַיְהִי כָל-אֱלֹהֵי נְאֻם-יְהוָה
 וְאַל-זֶה אֲבִיט אֶל-עֲנִי וְנִכְה-רוּחַ וְחָרָד עַל-דְּבָרִי: וְיָת כָּל
 אֱלִין, גְּבוּרָתִי עֲבַדְתָּ. הָלֹא הָוָה כָּל אֱלִין, אָמַר יי. וּבְדִין רַעְוָא קְדָמִי,
 לְאַסְתַּכְּלָא בֵּיהּ. בְּדַעְנוּתָן, וּמִכִּיד רוּחַ, וּמִשְׁתִּין, לְקַבֵּיל פְּתֻגָּמִי:
 ג שׁוֹחֵט הַשּׁוֹר מִכַּה-אִישׁ זֹבַח הַשֶּׁה עוֹרָף כָּלֵב מַעֲלָה
 מִנְחָה דָם-חֲזִיר מִזְכִּיר לְבָנָה מִבְּרָךְ אֲוֹן גַּם-הֵמָּה בְּחָרוּ
 בְּדַרְכֵיהֶם וּבִשְׁקוּצֵיהֶם נִפְשָׁם חִפְצָה: נָכִיס תוֹר, כְּקָטִיל גִּבּוֹר.
 דָּבַח אָמַר, כְּנָקִיף כָּלֵב. מְסִיק קֶרֶפֶן, דָּם חֲזִירָא. קֶרֶפֶן מִתְנַתְּהוֹן, מִתְנַת
 אוֹנִיס. אִף אֲוֹן. אֶתְרַעִיאוֹ, בְּאוֹרְחַתְהוֹן. וּבִשְׁקוּצֵיהוֹן, נִפְשָׁהוֹן
 אֶתְרַעִיאת: ד גַּם-אֲנִי אֲבַחֵר בְּתַעֲלוּלֵיהֶם וּמִגּוֹרָתָם אֲבִיא
 לָהֶם יַעַן קָרָאתִי וְאִין עֲוֹנָה דְּבִרְתִּי וְלֹא שָׁמְעוּ וַיַּעֲשׂוּ
 הָרַע בְּעֵינֵי וּבְאֲשֶׁר לֹא-חִפְצָתִי בְּחָרוּ: אִף אֲנָא, אֲצַבִּי
 בְּתַבְרָהוֹן. וּמִמָּא דִּי צִיפּוּ, לֹא יִשְׁתַּיִּבּוּן. חֲלָף דְּשִׁלְחִית נְבִיִּי, וְלֹא תָבוּ.
 אֶתְנַבִּיאוֹ, וְלֹא קִבִּילוּ. וְעַבְדּוּ דְּבִישׁ, קְדָמִי. וּבִדְלָא צְבִינָא, אֶתְרַעִיאוּ:
 ה שָׁמְעוּ דְּבַר-יְהוָה הַחֲרָדִים אֶל-דְּבָרוֹ אָמְרוּ אֲחִיכֶם
 שְׁנֵאִיכֶם מְנַדִּיכֶם לְמַעַן שָׁמִי יִכְבֹּד יְהוָה וְנִרְאָה
 בְּשִׁמְחַתְכֶם וְהֵם יִבְשׁוּ: קִבִּילוּ, פְּתֻגָּמָא דִּי. צְדִיקִיא דְּמִשְׁתַּנוּן,

זֶלְק הַדְּקָדוּק: ד ואל זה אביט. בכל ספרי תימן בשופר הולך: ג מכה-איש. צירי: עורף.
 מברך. ממוצע לא לעיל ולא לרע עיין ערוגת הבושם:

לְקַבֵּיל פִּתְגָמֵי רְעוּתֶיהָ. אֲמַרִין אַחִיכוֹן סְנַאיכוֹן, מְרַחֲקִיכוֹן. בְּדִיל שָׁמַי,
 יִסְגִי יִקְרָא דִי. וְנַחְזִי בְּחִדּוֹתֶכוֹן, וְאִנּוֹן יִבְהַתּוֹן: ^ו קוֹל שְׁאוֹן מַעִיר
 קוֹל מַהִיכַל קוֹל יְהוָה מְשַׁלֵּם גָּמוּל לְאִיבֵיו: קַל אֶתְרָגוּשָׁא,
 מִקְרָתָא יִרְשָׁלַם. קָלָא, מַהִיכָלָא. קַל מִימְרָא דִי. דְּמַשְׁלִים גְּמֻלָּא,
 לְבַעֲלֵי דְבִבּוּהֵי: ^ז בְּטָרָם תַּחֲלִיל יִלְדָּה בְּטָרָם יָבוֹא חֶבֶל לָהּ
 וְהַמְלִיטָה זָכָר: עַד לֹא מִיִּתִי עָקָא לָהּ, תַּתְּפָּרִיק. וְעַד לֹא יִיִתִי לָהּ,
 זִיעָ. כְּחַבְלִין עַל יִלְדָּא, יִתְגַּלִּי מַלְכָּה: ^ח מִי־שָׁמַע כְּזֹאת מִי רָאָה
 כְּאַלֶּה הַיּוֹחֵל אֶרֶץ בְּיוֹם אֶחָד אִם־יּוֹלֵד גּוֹי פַּעַם אַחַת
 כִּי־תֵלֶה גַם־יִלְדָּה צִיּוֹן אֶת־בְּנֵיהָ: מִן שָׁמַע כְּהָדָא. מִן חָזָא,
 כְּאַלִין. הָאִפְשָׁר דְּתַתְּעֵבִיד אֶרְעָא, בְּיוֹמָא חַד. אִם יִתְבָּרִי עֲמָה, זְמַן חָדָא.
 אֲרִי עֲתִידָא דְּתַתְּנַחַם צִיּוֹן וְתַתְּמַלִּי, מַעַם גְּלוּתָהָ: ^ט הָאֲנִי אֲשַׁבֵּיר
 וְלֹא אוֹלִיד יֹאמֶר יְהוָה אִם־אֲנִי הַמוֹלִיד וְעַצְרָתִי אֹמֶר
 אֱלֹהֶיהָ: אֲנִי אֱלֹהֵא בְּרִית עֲלָמָא מִבְּרֵאשִׁית, אֹמֶר יי. אֲנִי בְּרִית כָּל
 אֲנָשָׁא. אֲנִי בְּדִרִית יִתְהוֹן, לְבִינֵי עַמְמָא. אִף אֲנִי עֲתִיד לְכַנְשָׁא
 גְּלוּתִיד, אֹמֶר אֱלֹהֶיהָ: ^י שְׁמַחוּ אֶת־יְרוּשָׁלַם וְגִילוּ בָּהּ
 כָּל־אֲהֻבֶיהָ שִׁישׁוּ אֶתְּהָ מְשׁוֹשׁ כָּל־הַמְּתַאֲבָלִים עָלֶיהָ:
 חָדוּ בִירְשָׁלַם. וּבִעֲוֵי בָּהּ, כָּל רַחֲמָהָ. דְּיוֹצוּ עֲמָה, דִּיעָ. כָּל דְּהוּ מִתְאַבְּלִין,
 עֲלָה: ^{יא} לְמַעַן תִּינָקוּ וּשְׁבַעְתֶּם מִשָּׁד תִּנְחַמֶּיהָ לְמַעַן
 תִּמְצֹו וְהַתְּעַנְּגֶתֶם מִזֵּי כְּבוֹדָהּ: בְּדִיל דְּתַתְּפִּנְקוֹן, וְתַסְבְּעוֹן.
 מִבְּזוּת, תִּנְחַמְהָ. בְּדִיל דְּתַשְׁתּוֹן, וְתַתְּרוֹן, מִחֲמַר יִקְרָה: ^{יב} כִּי־כָּה |
 אֹמֶר יְהוָה הִנְנִי נֹטֶה־אֵלֶיהָ כְּנֶהֱרָ שְׁלוֹם וּכְנַחֵל שׁוֹטֵף
 כְּבוֹד גּוֹיִם וַיִּנְקֹתֶם עַל־צֵד תִּנְשְׂאוּ וְעַל־בְּרָכִים תִּשְׁעֲשַׁעוּ:

וזלק הרקדוק: ^ז חבל. החי"ת בציר"י. וכ"ה במוסרה רבתא אות הקו"ף ערך קמץ: ^{יא} מניז
 כבודה. התרגום בנוסחאות קדמוניות מדוקדקות הגירסא כך 'מחמר' ברי"ש, דומה למ"ש חז"ל
 'חמר בשר' ודוק והוא מבואר:

אָרי כּדנָן, אָמר יי. הָאָנָא מִיִּתִּי לָהּ. כְּשַׁפַּע נָהָר פָּרַת, שָׁלֵם. וְכִנְחַל מְגֵבֵר.
 יָקָר עַמְּמִיָּא, וְתַתְּפִנְקוֹן. עַל גָּסְסִין, תַּתְּנִטְלוֹן. וְעַל רִבְבִּין, תַּתְּרַבּוֹן:
 כִּי־אִישׁ אֲשֶׁר אָמַר תִּנְחַמְנוּ בֵּן אֲנֹכִי אֲנַחְמְכֶם וּבִירוּשָׁלַם
 תִּנְחַמוּ: כְּגֵבֵר. דְּאִמִּיה, מְנַחֵמָא לִיה. בֵּן מִימְרִי, יְנַחִים יִתְכּוֹן.
 וּבִירוּשָׁלַם, תַּתְּנַחְמוּן: דִּי וּרְאִיתֶם וְשִׁשׁ לְבָכֶם וְעֲצֻמוֹתֵיכֶם
 כְּדִשָּׂא תַּפְרַחְנָה וְנוֹדְעָה יְד־יְהוָה אֶת־עַבְדּוֹ וְזַעַם
 אֶת־אֲבִיּוֹ: וְתַחֲזוֹן, וְיַחְדִּי לְכּוֹן. וְגוֹיִתְכּוֹן, כְּדַתְּאִין יוֹהָרָן. וְתַתְּגְלִי
 גְּבוּרְתָּא דִּי, לְאִיטְבָּא לְעַבְדּוֹהִי צְדִיקָא. וְיִיתִי לְוֵט, לְבַעֲלִי דְּבִבּוּהִי:
 כִּי־הִנֵּה יְהוָה בָּאֵשׁ יָבֹא וְכִסּוּפָה מִרְכַּבְתּוֹ לְהַשִּׁיב
 בְּחִמָּה אֹפּוֹ וְגַעַרְתּוֹ בְּלִהְי־אֵשׁ: אָרי הָא יי, בְּאִישְׁתָּא מִתְּגְלִי.
 וּכְעַלְעוּלִין, רַתְּבוּהִי. לְאִתְבָּא בְּתַקּוֹן, רְגוּזִיה. וּמְזוּפִיתִיה, בְּשַׁלְּהוּבִית
 אִישְׁתָּא: כִּי בָאֵשׁ יְהוָה נִשְׁפָּט וּבְחֶרֶבּוֹ אֶת־כָּל־בָּשָׂר
 וּרְבּוֹ חֲלָלִי יְהוָה: אָרי בְּאִישְׁתָּא, עֲתִיד יי לְמַדָּן. וּבְחֶרֶבִיה, יֵת כָּל
 בְּסָרָא. וְסִגִּיאִין קְטִילִיא, קָדֵם יי: דִּי הַמֶּתְקַדְּשִׁים וְהַמְטַהֲרִים
 אֶל־הַגָּנוֹת אַחֵר (כ' אחר) אַחַת בַּתּוֹךְ אֲכִלִי בָשָׂר הַחֲזִיר
 וְהַשֶּׁקֶץ וְהַעֲכָבֵר יַחְדּוֹ יִסְפוּ נְאֻם־יְהוָה: דְּמוֹדְמִנִין וּדְמִדְכּוֹן,
 לְגִנְיָאךְ טַעוּתָא. סִיעָא, בְּתַר סִיעָא. אֲכִלִי, בְּסַר חֲזִירָא. וְשִׁקְצָא,
 וְעַכְבָּרָא. כַּחֲדָא יְסוּפוֹן, אָמר יי: וְאֲנֹכִי מַעֲשִׂיהֶם
 וּמַחֲשַׁבְתֵּיהֶם בָּאָה לְקַבֵּץ אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם וְהַלְשָׁנוֹת וּבָאוּ
 וְרָאוּ אֶת־כְּבוֹדִי: וּקְדָמִי גִלְן. עוֹבְדֵיהוֹן, וְעִשְׁתּוּנִיהוֹן. עֲתִידְנָא.
 לְכַנְשָׂא יֵת כָּל עַמְּמִיָּא, אֲמִיָּא וְלִשְׁנִיָּא. וְיִיתוֹן, וְיַחֲזוֹן יֵת יְקָרִי:
 וְשִׁמְתִּי בָּהֶם אוֹת וְשַׁלַּחְתִּי מֵהֶם | פְּלִיטִים אֶל־הַגּוֹיִם

זֶלֶק הַדְּקָדוּק: דִּי וְשִׁשׁ לְבָכֶם. בְּקִמְץ רַחֲב: כִּי חֲלָלִי הַחֲיִית גְּעִי וְהַשּׁוּא נַע: יי וּבָאֵן. מֵאֲרַכָּה:
 וְרָאֵן. טַפְחָא בְּכָל סַפְרֵי תִימָן:

תַּרְשִׁישׁ פּוֹל וְלוֹד מְשָׁכִי קִשְׁת־תָּבֵל וַיּוֹן הָאֵיִם הָרְחָקִים
 אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ אֶת־שְׁמִיעִי וְלֹא־רָאוּ אֶת־כְּבוֹדִי וְהִגִּידוּ
 אֶת־כְּבוֹדִי בְּגוֹיִם: וְאֲשׁוּי בַּהֹן, אֶתָּא. וְאֶשְׁלַח מִנְּהוֹן, מְשִׁיבִין.
 לְבִינִי עֲמַמְיָא. לְמַדִּינַת יִמָּא, פּוֹלָאִי וְלִדְאִי. דְּמַתְּחִין וּמַחֵן בְּקִשְׁתָּא,
 לְמַדִּינַת תּוֹבֵל וַיּוֹן. נִגּוּתָא רַחֲקִיָּא. דְּלֹא שָׁמְעוּ יֵת שִׁימַע גְּבוּרְתִּי, וְלֹא
 חָזוּ יֵת יִקְרִי, וַיַּחֲזוּ יֵת יִקְרִי, בְּעֲמַמְיָא: כ וְהִבִּיאוּ אֶת־כָּל־אֲחֵיכֶם
 מִכָּל־הַגּוֹיִם | מִנְּחָה | לַיהוָה בַּסּוּסִים וּבָרֶכֶב וּבַעֲצִים
 וּבַפָּרָדִים וּבַכַּרְפּוֹת עַל הָר קִדְשֵׁי יְרוּשָׁלַם אָמַר יְהוָה
 כְּאֲשֶׁר יָבִיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַמִּנְחָה בְּכָלִי טָהוֹר בֵּית
 יְהוָה: וַיִּיתֶן יֵת כָּל אֲחֵיכֶם מִכָּל עֲמַמְיָא, קֶרֶבְנָא קָדֵם יֵי. בְּסוּסוֹן.
 וּבִרְתִּבִּין. וּבְרַחֲלִלֶן וּבְכוּדְנוֹן, וּבִתְשַׁבְּחֶן. עַל טוֹרָא דְּקִדְשֵׁי יְרוּשָׁלַם, אָמַר
 יֵי. כְּמָא דְּיִיתֶן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יֵת מִנְּחָתָא. בְּמִן דְּבִי, לְבֵית מִקְדָּשָׁא דְּיֵי:
 כ א וְגַם־מֵהֶם אֶקַּח לַכֹּהֲנִים לְלוֹיִם אָמַר יְהוָה: וְאִי מִנְּהוֹן
 אֶקְרִיב. לְמַהוּ כְּהֵנָּא לְיוֹאִי, אָמַר יֵי: כ ב כִּי כְּאֲשֶׁר הַשְׁמִים
 הַחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עִמָּדִים לִפְנֵי
 נְאֻם־יְהוָה כֵּן יַעֲמֹד זֶרַעְכֶם וְשִׁמְכֶם: אֲרִי כְּמָא דְּשִׁמְיָא חֲדָתִין.
 וְאַרְעָא חֲדָתָא. דְּאֲנָא עֲבִיד. קִימִין קְדָמִי, אָמַר יֵי. כ ג יִתְקִים זֶרַעְכוֹן,
 וְשׁוּמְכוֹן: כ ד וְהָיָה מִדֵּי־חֲדָשׁ בְּחֲדָשׁוֹ וּמִדֵּי שַׁבָּת בְּשַׁבָּתוֹ
 יָבוֹא כָּל־בָּשָׂר לְהִשְׁתַּחֲוֹת לִפְנֵי יְהוָה: וַיְהִי. כִּזְמַן יִרְחַ,
 בִּירְחַ. וְכִזְמַן שַׁבָּא, בְּשַׁבָּא. יִיתֶן כָּל בְּנֵי בְּסָרָא. לְמַסְגַּד קְדָמִי, אָמַר יֵי:
 כ ד וַיֵּצְאוּ וְרָאוּ בְּפִגְרֵי הָאֲנָשִׁים הַפְּשָׁעִים בִּי כִי תוֹלַעְתָּם
 לֹא תָמוּת וְאִשָּׁם לֹא תִכָּפֶּה וְהָיוּ דְּרָאוֹן לְכָל־בָּשָׂר:
 וַיִּפְקֹן וַיַּחֲזוּ. בְּפִגְרֵי, גְּבִרְיָא חִיבִיָּא. דְּמַרְדּוּ, בְּמִימְרֵי. אֲרִי נִשְׁמַתְהוֹן, לֹא
 יִמּוּתוּן. וְאִישְׁתַּהוֹן, לֹא תִטְפִּי. וַיְהוֹן מְדַדְנִין רְשִׁיעִיָּא בְּגִיהֶנֶם עַד דְּיִימְרוּן
 עֲלֵיהוֹן צְדִיקָא, מִסַּת חֲזִינָא:

נוהגין לחזור על פסוק זה:

וְהָיָה מִדֵּי-חֹדֶשׁ בְּחֹדְשׁוֹ וּמִדֵּי שָׁבַת בְּשַׁבְּתוֹ יִבּוֹא כָּל-בָּשָׂר לַהֲשָׁתָחוֹת
לִפְנֵי אֲמֹר יְהוָה:

חֹלֶק הַדִּקְדּוּק: כַּ וְהָיָה מִדֵּי-חֶדֶשׁ וכו'. ארבעה ספרים אין מסיימין בהם אלא מלעיל. וסימנך, יתק"ק. ישעיה, תרי עשר, קהלת, קינות, עיין בסדור שלי הנקרא "עץ חיים" בס' ט"ב מה שכתבתי שם:

(גִּאֲלָנוּ יְהוָה עֲבָאוֹת שְׁמוֹ קָדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:)

(פֿרקנא. ייַ צבאות, שְׁמִיָּהּ, קדִישָׁא, דִּישְׂרָאֵל:)

עַל דָּא יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח, שְׁמָא רַבָּא קְדִישָׁא, דִּי לְעִילָא, חַיָּא וְקִימָא, מְבָרַךְ הוּא לְעַלְמֵ, וְלְעַלְמֵי עַלְמֵי:

ברכה ראשונה שקודם ההפטרה

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר, בְּנָבִיאִים טוֹבִים. וְרָצָה בְּדַבְרֵיהֶם, הַנְּאֻמִּים בְּאַמֶּת. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָהוָה. הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה, בַּמֹּשֶׁה עַבְדּוֹ, וּבִישְׂרָאֵל עַמּוֹ. וּבְנָבִיאֵי, הָאֱמֶת וְהַצֶּדֶק: (אמן)

בשמואל א' סימן כ'

וַיֹּאמֶר-לוֹ יְהוֹנָתָן מִחֵר חֲדָשׁ וְנִפְקֹדֶת בִּי יִפְקֹד
מוֹשֶׁבֶד: וַאֲמַר לִיהוֹנָתָן, מִחֵר יִרְחֹא. וְתִתְּבָעִי אֲרִי יְהִי
מִרוּחַ, בֵּית אֶסְחָרוֹתָךְ: ב וּשְׁלֹשֶׁת תִּיָּרֵד מְאֹד וּבֹאֲתָ
אֶל-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר-נִסְתַּרְתָּ שָׁם בְּיוֹם הַמַּעֲשֶׂה וּיִשְׁבֹּת
אֶצֶּל הָאָבִן הָאֵזוֹל: וּכְתֹלֶתוֹת יִרְחֹא, תִּתְּבָעִי לַחֲדָא. וְתִהְיֶה לְאַתְרָא.
דְּאִשְׁמַרְתָּא תַּמָּן, בְּיוֹמָא דְּחֻלָּא. וְתִתִּיב. בְּסִטֵּר, אֲבָן אַתָּא: ג וְאַנִּי
שְׁלֹשֶׁת חֲצִים עֲדָה אֹרֶה לְשַׁלַּח-לִי לְמִטְרָה:

וְזֶלֶק הַמִּקְדּוֹשׁ: וּנְפִקְדָתָּ. כ"ה בכל התיגאן הקו"ף בזקף גדול:

וְאָנָה תִּלְתָּא גְרִין, בְּקִשְׁת שְׂדֵי לְמַמְחֵי לִי, לַפְּלַגְלִיסָא: ^א וְהִנֵּה
 אֲשַׁלַּח אֶת־הַנֶּעַר לְךָ מֵצֵא אֶת־הַחֲצִים אִם־אָמַר אָמַר
 לַנֶּעַר הִנֵּה הַחֲצִים | מִמֶּנָּה וְהִנֵּה קָחְנוּ וּבָאָה בִּי־שְׁלוֹם לְךָ
 וְאִין דְּבָר חֵי־יְהוָה: וְהָא, אֲשַׁלַּח יָת עוֹלִימָא. אִיזִיל, אֵיתָא יָת
 גְּרִיָּא. אִם מִימָר אֵימַר, לְעוֹלִימָא. הָא גְּרָא, מִנָּךְ וּלְכָא. סִבְהִי וְאֵיתָא.
 אֲרִי שְׁלָם לְךָ. וְלִית מִדְּעָם בִּישׁ, קִים הוּא יֵי: ^ב וְאִם־כָּה אָמַר
 לְעָלָם הִנֵּה הַחֲצִים מִמֶּנָּה וְהִלָּאָה לְךָ בִּי שְׁלַחְךָ יְהוָה: וְאִם
 כְּדִין אֵימַר, לְעוֹלִימָא. הָא גְּרָא, מִנָּךְ וְלִהְלָאָה. אִיזִיל, אֲרִי שִׁיזְבֹּךְ, יֵי:
 וְהִדְבָּר אֲשֶׁר דִּבְרָנוּ אָנִי וְאַתָּה הִנֵּה יְהוָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ
 עַד־עוֹלָם: וּפְתַגְמָא. דְּמַלִּילָנָא, אָנָה וְאַתָּה. הָא מִימָרָא דִּינִי, סְהִיד,
 בֵּינָא וּבֵינֶךָ, עַד עָלְמָא: ^ג וַיִּסְתַּר דָּוִד בַּשָּׂדֶה וַיְהִי הַחֹדֶשׁ וַיֵּשֶׁב
 הַמֶּלֶךְ (כ' על) אֶל־הַלֶּחֶם לֶאֱכֹל: וְאַטְמַר דָּוִד, בַּחֲקִלָא. וְהוּא
 יִרְחָא. וְאַסְחַר מִלְפָּא, עַל לַחְמָא, לְמִיכָל: ^ד וַיֵּשֶׁב הַמֶּלֶךְ
 עַל־מוֹשָׁבוֹ כְּפָעַם | בְּפָעַם אֶל־מוֹשֵׁב הַקִּיר וַיִּקֶּם יְהוֹנָתָן
 וַיֵּשֶׁב אַבְנֵר מֵצֵד שְׂאוּל וַיִּפְקֹד מְקוֹם דָּוִד: וְאַסְחַר מִלְפָּא. עַל
 שְׂוִיָּה. בְּזִמָּן, בְּזִמָּן. עַל שְׂוִיָּא דְּמַתְקָן לִיה, בְּסִטֵּר כְּתִלָא. וְקָם, יְהוֹנָתָן.
 וְאַסְחַר אַבְנֵר, מִסְטָרָא דְּשְׂאוּל, וְהוּא אֶתְרָא דְּדָוִד, מְרוֹחַ: ^ה וְלֹא־דִבֶּר
 שְׂאוּל מְאוּמָה בַּיּוֹם הַהוּא בִּי אָמַר מְקַרָּה הוּא בִּלְתִּי
 טְהוֹר הוּא בִּי־לֹא טְהוֹר: וְלֹא מְלִיל שְׂאוּל. מִדְּעָם, בְּיוֹמָא הַהוּא.
 אֲרִי אָמַר דְּלִמָּא עָרוּעַ הָוָה לִיה, וְלֹא דְּכִי הוּא, אִו דְּלִמָּא לְאוֹרַח אִזֵּל
 וְאַנְחָנָא, לֹא זְמַנְהִי: ^ו וַיְהִי מִמַּחֲרַת הַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי וַיִּפְקֹד
 מְקוֹם דָּוִד וַיֹּאמֶר שְׂאוּל אֶל־יְהוֹנָתָן בְּנוֹ מַדּוּעַ לֹא־בָא

וְזֹלָק הַדִּקְדּוּק: ^א שְׁלַחְךָ. הַשִּׁי"ן בְּגֵעִיא: ^ב אֶל־הַלֶּחֶם. כְּתִיב 'עַל' וְקָרִי 'אֶל': מִמַּחֲרַת. הַמ"ם
 הַרְאִשׁוֹנָה גֵעִי:

בן-ישי גם-תמול גם-היום אל-הלחם: והוה. ביומא
 דבתרוהי, דהוא עבד ירחא תננא. והוה אתרא דדוד, מרוח. ואמר
 שאול, ליהונתן בריה. מדין. לא אתא בר ישי. אף תמלי אף יומא דין,
 ללחמא: ^י ויען יהונתן את-שאול נשאל נשאל דוד
 מעמדי עד-בית לחם: ואתיב יהונתן, ית שאול. אשתאלא
 אשתאיל דוד. מני, למיזל עד בית לחם: ^{יב} ויאמר שלחני נא כי
 זבח משפחה לנו בעיר והוא עזה-לי אחי ועתה
 אם-מצאתי חן בעיניך אמלטה נא ואראה את-אחי
 על-בן לא-בא אל-שלחן המלך: ואמר. שלחני כען. ארי שירו
 נכסת קדשיא לכל זרעיתא לנא, בקרתא. והוא פקיד לי, אחי. וכען. אם
 אשפחית רחמין, בעינך. אשתיב כען, ואחוי ית אחי. על בן לא על,
 לפתורא, דמלכא: ^{יג} ויחר-אף שאול ביהונתן ויאמר לו
 בן-נעות המרדות הלא ידעתי כי-בחר אתה לבן-ישי
 לבשתך ולבשת ערות אמך: ותקיף רגזא דשאול, ביהונתן.
 ואמר ליה. בר סרבניתא, דמרדותה קשיא. הלא ידענא. ארי רעי את,
 בבר ישי. לבהתך, ולבהתת, קלן אמך: ^{יד} כי כל-הימים אשר
 בן-ישי חי על-האדמה לא תפון אתה ומלכותך ועתה
 שלח וקח אתו אלי כי בן-מות הוא: ארי כל יומיא. דבר ישי,
 קים על ארעא. לא תתקן, את ומלכותך. וכען. שלח ואיתיניה, לוותי.
 ארי גבר חיב קטול, הוא: ^{טו} ויען יהונתן את-שאול אביו
 ויאמר אליו למה יומת מה עשה: ואתיב יהונתן. ית שאול,
 אבוהי. ואמר ליה. למא יתקטיל, מא עבד: ^{טז} ויטל שאול

וולק הדקדוק: ^י שלח וקח אתו. בקצת תיגאן תיבת 'שלח' בטרס לא באזלא, וברובן
 באזלא ועיקר:

אֶת־הַחֲנִית עָלָיו לְהַכּוֹתוֹ וַיֵּדַע יְהוֹנָתָן כִּי־כָלָה הִיא מֵעַם
 אָבִיו לְהָמִית אֶת־דָּוִד׃ וְאֲרִים שָׂאוֹל יָת מוֹרְנִיתָא. עֲלוּהִי,
 לְמַמְחָהּ. וַיֵּדַע יְהוֹנָתָן. אֲרִי גְמִירָא הִיא. מִן אָבוּהִי, לְמַקְטֹל יֵת דָּוִד׃
 וַיִּקֶּם יְהוֹנָתָן מֵעַם הַשְּׁלָחַן בַּחֲרֵי־אָף וְלֹא־אָכַל
 בְּיוֹם־הַחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי לַחֶם כִּי נֶעְצַב אֶל־דָּוִד כִּי הִכְלָמוּ
 אָבִיו׃ וַקֵּם יְהוֹנָתָן. מִן פְּתוּרָא, בְּתַקּוּף רְגֹז. וְלֹא אָכַל. בְּיוֹם עֶבֶר יִרְחָא
 תַּנְיָנָא, לַחֲמָא. אֲרִי אֶתְנַסִּים, עַל דָּוִד. אֲרִי אַכְלָמִיָּה, אָבוּהִי׃ וַיְהִי
 בַּבֹּקֶר וַיֵּצֵא יְהוֹנָתָן הַשֶּׁדֶה לְמוֹעֵד דָּוִד וְנָעַר קִטָּן עִמּוֹ׃
 וְהָיָה בְּצַפְרָא. וַנִּפֹּק יְהוֹנָתָן. לְחַקְלָא, לְזַמְנָא דְאָמַר לִיה דָּוִד. וַיִּנִּיק זַעִיר,
 עֲמִיָּה׃ וַיֹּאמֶר לְנָעֲרוֹ רֵץ מֵצֵא נָא אֶת־הַחֲצִים אֲשֶׁר
 אֲנִכִּי מוֹרָה הַנָּעַר רֵץ וְהוּא־יֵרָה הַחֲצִי לְהַעֲבֹרוֹ׃ וַאֲמַר
 לְעוֹלִימָיָה. רְהוּט. אֵיתָא כְּעוֹן, יֵת גְּרִיָּא. דְּאֵנָּא, שְׂדִי. עוֹלִימָא רְהוּט. וְהוּא
 שְׂדָא גְּרָא, לְאֶעֱבְרוּתִיָּה׃ כ וַיָּבֹא הַנָּעַר עַד־מְקוֹם הַחֲצִי אֲשֶׁר
 יֵרָה יְהוֹנָתָן וַיִּקְרָא יְהוֹנָתָן אַחֲרֵי הַנָּעַר וַיֹּאמֶר הֲלוֹא
 הַחֲצִי מִמֶּךָ וְהִלָּאָה׃ וְאֵתָא עוֹלִימָא, עַד אֲתֵר גְּרָא. דְּשְׂדָא, יְהוֹנָתָן.
 וַיִּקְרָא יְהוֹנָתָן. בְּתֵר עוֹלִימָא, וַאֲמַר. הֲלֹא גְּרָא, מִמֶּךָ וְהִלָּאָה׃
 כא וַיִּקְרָא יְהוֹנָתָן אַחֲרֵי הַנָּעַר מְהֵרָה חוֹשָׁה אֶל־תַּעֲמֹד
 וַיִּלְקֹט נֶעַר יְהוֹנָתָן אֶת־ (כ' הַחֲצִי) הַחֲצִים וַיָּבֹא אֶל־אֲדָנָיו׃
 וַיִּקְרָא יְהוֹנָתָן, בְּתֵר עוֹלִימָא. אוּחִי בַּפְּרִיעַ, לֹא תַתְּעַבֵּב. וְלִקִּיט. עוֹלִימָא
 דִּיהוֹנָתָן, יֵת גְּרִיָּא. וְאֵתָא, לְוֵת רַבּוּנִיָּה׃ כב וְהַנָּעַר לֹא־יָדַע
 מֵאוּמָה אֵךְ יְהוֹנָתָן וְדָוִד יָדְעוּ אֶת־הַדְּבָר׃ וְעוֹלִימָא, לֹא יָדַע
 מִדָּעַם. בְּרַם יְהוֹנָתָן, וְדָוִד. יָדְעִין, יֵת פְּתַגְמָא׃ כג וַיִּתֵּן יְהוֹנָתָן אֶת־
 כָּלִיו אֶל־הַנָּעַר אֲשֶׁר־לוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ הִבֵּיָא הָעִיר׃ וַיְהִי
 יְהוֹנָתָן, יֵת זַיְנִיָּה. לְעוֹלִימָא, דִּילִיָּה. וַאֲמַר לִיה. אִיזִיל, אוֹבְלָהִי לְקִרְתָּא׃

כַּד הִנֵּעַר בָּא וְדוֹד קָם מֵאַעַל הַנֶּגֶב וַיִּפֹּל לְאַפּוֹ אֶרְצָה
 וַיִּשְׁתַּחוּ שְׁלֹשׁ פַּעַמִּים וַיִּשְׁקוּ | אִישׁ אֶת־רַעְהוּ וַיִּכְפוּ אִישׁ
 אֶת־רַעְהוּ עַד־דָּוֶד הַגָּדִיל: עוֹלִימָא, אָתָא. וְדוֹד. קָם מִסֵּטֶר אֲבָן
 אָתָא, דְּלִקְבִּיל דְּרוּמָא. וַנִּפֹּל עַל אַפּוּהִי, עַל אֶרְעָא. וּסְגִיד, תֵּלֶת זְמָנִין.
 וַנִּשְׁקוּ, גָּבֵר יֵת חֲבֵרִיה. וּבְכוֹ, גָּבֵר יֵת חֲבֵרִיה. עַד דְּדוֹד, אִסְגִּי:
 כַּד וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן לְדוֹד לֵךְ לְשָׁלוֹם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְנוּ שְׁנֵינוּ
 אֲנַחְנוּ בְּשֵׁם יְהוָה לֵאמֹר יְהוָה יִהְיֶה | בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין
 זֶרְעִי וּבֵין זֶרְעֶךָ עַד־עוֹלָם: וַאֲמַר יְהוֹנָתָן. לְדוֹד, אֵיזִיל לְשָׁלוֹם.
 דְּקִימָנָא תִּרְוַנָּא, אֲנַחְנָא. בְּשֵׁמָא דִּי, לְמִימַר. מִימָרָא דִּי. יְהִי סָהִיד,
 בֵּינָא וּבֵינֶךָ. וּבֵין בְּנֵי וּבֵין בָּנֶךָ, עַד עָלְמָא:

(גְּאֻלָּנִי יְהוָה עֲבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:)

(פִּרְקָנָא. יי עֲבָאוֹת, שְׁמִיָּה. קְדִישָׁא, דִּישְׂרָאֵל:)

עַל דָּא יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח, שְׁמָא רַבָּא קְדִישָׁא. דִּי לְעִילָא, חַיָּא וְקִימָא. מְבָרַךְ הוּא לְעָלַם,
 וּלְעָלְמֵי עָלְמֵיָא:

זֶלֶק הַדְּקָדוּק: כַּד וַיִּשְׁקוּ. הוּי"ו גְּעִי:

מפטיר דשבת זכור

דברים סימן כ"ה פסוקים י"ז - י"ט

זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר־עָשָׂה לָךְ עַמְּלֶךָ בְּדֶרֶךְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרַיִם: אֲשֶׁר
 קָרָךְ בְּדֶרֶךְ וַיִּזְנֶב בְּךָ כָּל־הַנַּחֲשִׁים אַחֲרֶיךָ וְאֵתָה עִיף וַיִּגַּע וְלֹא יָרָא
 אֱלֹהִים: וְהָיָה בְּהִנֵּיחַ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ | לָךְ מִכָּל־אִיְבֶיךָ מִסָּבִיב בְּאַרְצְךָ
 אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ נַחֲלָה לְרִשְׁתָּהּ תִּמְחָה אֶת־זִכְרֵ עַמְּלֶךָ
 מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם לֹא תִשְׁכַּח:

ברכה ראשונה שקודם ההפטרה

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר, בְּנִבְיָאִים טוֹבִים. וְרָצָה
בְּדִבְרֵיהֶם, הַנִּצָּמְרִים בְּאַמֶּת. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה,
בְּמִשָּׁה עֲבָדוֹ, וּבִישְׂרָאֵל עַמּוֹ. וּבְנִבְיָאִי, הָאֲמֵת וְהַצֶּדֶק: (אמן)

הפטרה דשבת זכור

בשמואל א' סוף סימן י"ד

וַתְּהִי הַמִּלְחָמָה חֲזָקָה עַל-פְּלִשְׁתִּים כָּל יְמֵי שָׁאוּל
וַרְאָה שָׁאוּל כָּל-אִישׁ גִּבּוֹר וְכָל-בֶּן-חֵיל
וַיֹּאסֶפְהוּ אֱלִי: וַהֲוָה קָרְבָּא, תַּקִּיף עַל פְּלִשְׁתִּי. כָּל, יוֹמֵי שָׁאוּל.
וַחֲזִי שָׁאוּל. כָּל גִּבּוֹר גִּבּוֹר, וְכָל גִּבּוֹר עֲבִיד קָרְבַּ. וְנִיֵּשׁ לִיה, לְוַתִּיה:
וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל-שָׁאוּל אֲתִי שְׁלַח יְהוָה לְמִשְׁחָךְ
לְמֶלֶךְ עַל-עַמּוֹ עַל-יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה שְׁמַע לְקוֹל דְּבָרִי
יְהוָה: וְאָמַר שְׁמוּאֵל, לְשָׁאוּל. יְתִי שְׁלַח יי, לְרַבִּיּוֹתְךָ לְמַהוּי מִלְפָּא. עַל
עֲמִיָּה, עַל יִשְׂרָאֵל. וּכְעַן קִבִּיל. לְמִימַר, פִּתְגָּמָא דִּי: כָּה אָמַר יְהוָה
עֲבָאוֹת פִּקְדוֹתֵי אֵת אֲשֶׁר-עָשָׂה עִמָּלְךָ לְיִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר-שָׁם לוֹ בְּדָרְךָ בַּעֲלֹתוֹ מִמִּצְרַיִם: כַּדָּנָן אָמַר, יי עֲבָאוֹת.
דְּכִירָנָא. יְת דַּעְבֵּד עִמָּלְךָ, לְיִשְׂרָאֵל. דְּכִמֵּן לִיה, בְּאוֹרְחָא. בְּמִסְקִיָּה,
מִמִּצְרַיִם: עַתָּה לֵךְ וְהַבִּיתָּה אֶת-עִמָּלְךָ וְהַחֲרַמְתָּם
אֶת-כָּל-אֲשֶׁר-לוֹ וְלֹא תַחֲמַל עָלָיו וְהִמַּתָּה מֵאִישׁ
עַד-אִשָּׁה מֵעוֹלָל וְעַד-יוֹנֵק מִשּׁוֹר וְעַד-שֶׁה מִגָּמֵל
וְעַד-חֲמוֹר: כְּעַן אֵיזִיל וְתַמְחִי, יְת דְּבֵית עִמָּלְךָ. וְתַגְמַר, יְת כָּל
דִּילְהוֹן. וְלֹא תַחֲוֹס, עֲלִיהוֹן. וְתַקְטוֹל, מִגִּבּוֹר עַד אֲתָא. מֵעוֹלָיִם, וְעַד יְנִיק.

זֶלֶק הַדְּקָדוֹק: דְּלְמִשְׁחָךְ לְמֶלֶךְ. הַחִי"ת שׁוֹא קִמָּץ כִּי כֵן דִּינָה וְכ"כ רד"ק ז"ל. וְכֵן נִמְסַר
בְּתִיגָאן לְחוּד שׁוֹא קִמָּץ עַל חִי"ת:

מתור ועד אמר, מגמל, ועד חמר: ^ה וישמע שאול את העם ויפקדם בטלאים מאתים אלף רגלי ועשרת אלפים את-איש יהודה: וכנש שאול, ית עמא. ומננון, באמרי פסחיא. מאתן אלפין, גבר רגלאי, ועסרא אלפין, ית אנש יהודה: ^ו ויבא שאול עד-עיר עמלק וירב בנחל: ואתא שאול, עד קרתא דבית עמלק, וטקיס משריתיה, בנחלא: ^ז ויאמר שאול אל-הקניני לכו סרו רדו מתוך עמלקי פן-אספך עמו ואתה עשיתה חסד עם-כל-בני ישראל בעלותם ממצרים ויסר קיני מתוך עמלק: ואמר שאול, לשלמא. איזיל זור אתפרש, מגו עמלקאה. דלמא אשיציןך, עמיה. ואת עבדת טיבו, עם כל בני ישראל. במסקהון, ממצרים. ואתפרש שלמא, מגו עמלקאה: ^ח ויך שאול את-עמלק מחוילה בואך שור אשר על-פני מצרים: ומחא שאול, ית דבית עמלק. מחוילה, מעלנא דחגרא, דעל, אפי מצרים: ^ט ויתפש את-אגג מלך-עמלק חי ואת-כל-העם החרים לפי-חרב: ואחר. ית אגג מלכא דבית עמלק, כד חי, וית כל עמא, גמר לפתגם דחרב: ^י ויחמל שאול והעם על-אגג ועל-מיטב הצאן והבקר והמשנים ועל-הפרים ועל-כל-הטוב ולא אבו החריםם וכל-המלאכה נמבזה ונמס אתה החריםו: וחס שאול ועמא, על אגג. ועל שפר ענא ותורי ושמיניא ופטימיא, ועל כל דטב. ולא אבו, לגמרותהון. וכל מדעם, דשיט ודבסיר, יתיה גמרו: ^{יא} ויהי דבר-יהוה אל-שמואל לאמר: והוה פתגם נבואה, מן קדם יי.

וזלק דהקדוק: ^ה ויפקדם. הוי"ו געיא: ^ז לכו סרו. הסמ"ך דגש בכל ספרי תימן: אספך. המאריך באל"ף והשוא שבפ"א נח: ^ט את אגג מלך. כל דסמ"ך למ"ם פתח סגול:

עם שמואל, למימר: ^{יב} נחמתי כי המלכתי את-שאוֹל לְמֶלֶךְ בִּי-שֶׁבַּ מֵאַחֲרֵי וְאֶת-דְּבָרִי לֹא הָקִים וַיַּחַר לְשִׁמוּאֵל וַיִּזְעַק אֶל-יְהוָה כָּל-הַלַּיְלָה: תְּבִית בְּמִימְרֵי. אֲרִי אִמְלִיכִית יְת שָׂאוּל, לְמַהוּי מִלְכָּא. אֲרִי תֵב, מִבְּתַר פִּלְחָנִי. וְיֵת פִּתְגָּמִי, לֹא קָיִים. וְתִקִּיף לְשִׁמוּאֵל, וְצִלִּי קָדָם יי, כָּל לַיְלָא: ^{יג} וַיִּשְׁכַּם שְׁמוּאֵל לִקְרֹאת שָׂאוּל בַּבֹּקֶר וַיֵּגֶד לְשִׁמוּאֵל לֵאמֹר בָּא-שָׂאוּל הַכְרַמְלָה וְהִנֵּה מַצִּיב לוֹ יָד וַיִּסֹּב וַיַּעֲבֹר וַיֵּרֶד הַגִּלְגָּל: וְאַקְדִּים שְׁמוּאֵל. לְקַדְמוֹת שָׂאוּל, בְּצַפְרָא. וְאַתְחֹא לְשִׁמוּאֵל, לְמִימַר. אֲתָא שָׂאוּל לְכַרְמֶלֶא וְהָא מְתַקִּין לִיה תַּמָּן אַתֶּר, לְפִלְגָא בֵּיה בִּזְתָּא. וְאַסְתַּחֲר, וְעֵבֶר, וְנַחֲת, לְגִלְגָּלֵא: ^{יד} וַיָּבֹא שְׁמוּאֵל אֶל-שָׂאוּל וַיֹּאמֶר לוֹ שָׂאוּל בְּרוּךְ אַתָּה לַיהוָה הַקִּימְתִּי אֶת-דְּבָרִי יְהוָה: וְאַתָּא שְׁמוּאֵל, לֹת שָׂאוּל. וַאֲמַר לִיה שָׂאוּל. בְּרִיךְ אַתָּה, קָדָם יי. קִיַּמְתִּי, יְת פִּתְגָּמָא דִּי: ^{טו} וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל וּמָה קוֹל-הַצֶּאֱן הִנֵּה בְּאֲזָנִי וְקוֹל הַבֹּקֶר אֲשֶׁר אֲנֹכִי שֹׁמֵעַ: וַאֲמַר שְׁמוּאֵל. וְאֵלֹו קִיַּמְתָּא וּמָא קֵל עֲנָא הָדִין, בְּאֲדָנִי. וְקֵל תּוֹרִיא. דְּאֲנָא, שֹׁמֵעַ: ^{טז} וַיֹּאמֶר שָׂאוּל מַעֲמִלְקִי הִבִּיאֹם אֲשֶׁר חָמַל הָעַם עַל-מִיטֵב הַצֶּאֱן וְהַבֹּקֶר לְמַעַן זִבַּח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ וְאַתָּה הֵיטֵר הַחֶרֶם: וַאֲמַר שָׂאוּל, מַעֲמִלְקָא אֵיתִיאוּנוֹן. דְּחָס עֲמָא, עַל שְׁפָר עֲנָא וְתוֹרִי. בְּדִיל לְדַבְּחָא, קָדָם יי אֱלֹהֶיךָ. וְיֵת מוֹתָרָא, גְּמַרְנָא: ^{יז} וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל-שָׂאוּל הֲרָף וְאַגִּידָה לָּךְ אֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֵלַי הַלַּיְלָה (כ' וַיֹּאמְרוּ) וַיֹּאמֶר לוֹ דִּבֶּר: וַאֲמַר שְׁמוּאֵל, לְשָׂאוּל. אֲוִרִיךְ, וְאַחֲוִי לָךְ. יְת דְּאַתְמַלֵּל מִן קָדָם יי. עֲמִי, בְּלִילָא. וַאֲמַר לִיה, מְלִיל: וְחֵלֶק הַדְּקָדוֹק: ^{יח} וְאַגִּידָה לָּךְ הַלַּמ"ד דְּגֵשׁ:

יח וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל הֲלוֹא אִם-קָטָן אַתָּה בְּעֵינַיִךְ רֹאשׁ
 שְׁבִטִי יִשְׂרָאֵל אַתָּה וַיִּמְשְׁחֶךָ יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל-יִשְׂרָאֵל:
 וַאֲמַר שְׁמוּאֵל. הֲלֹא מִן שִׁירֵי־וַיִּתֵּן הוּיָא שִׁיט וְחִלָּשׁ, בְּעֵינַי נִפְשָׁךְ. בָּרַם
 זְכוּת שְׁבִטָא דְּבִנְיָמִין אַבּוּךְ, הִיא גְרַמַּת לָךְ. דְּבַעָא לְמַעַבְר בִּימָא, קָדָם
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. בְּדִיל כֵּן, רַבִּיךָ יי, לְמַהוּ מַלְכָא, עַל יִשְׂרָאֵל: יט וַיִּשְׁלַחֲךָ
 יְהוָה בְּדַרְךָ וַיֹּאמֶר לָךְ וְהַחֲרַמְתָּה אֶת-הַחֲטָאִים
 אֶת-עַמְּלִק וְנִלְחַמְתָּ בּוֹ עַד פְּלוּתָם אַתָּם: וְשִׁלַּחֲךָ יי,
 בְּאוּרָחָא. וַאֲמַר. אֵיזִיל וְתַגְמַר. ית חִיבָא, ית דְּבֵית עַמְּלִק. וְתַגִּיחַ קֶרְבָּא,
 בְּהוֹן. עַד דְּתַשִּׁיז, יתְהוֹן: כ וְלִמָּה לֹא-שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה
 וְתַעֲטֵ אֶל-הַשָּׁלָל וְתַעֲשׂ הָרַע בְּעֵינַי יְהוָה: וְלִמָּה לֹא
 קִבִּילְתָּא, לְמִימְרָא דִּי. וְאַתְּפְּנִיתָא, עַל בְּזֻתָא. וְעַבְדְּתָא דְּבִישׁ, קָדָם יי:
 כא וַיֹּאמֶר שְׂאוּל אֶל-שְׁמוּאֵל אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי בְּקוֹל יְהוָה
 וְאַלֶּיךָ בְּדַרְךָ אֲשֶׁר-שָׁלַחְתָּנִי יְהוָה וְאַבִּיא אֶת-אַגַּג מֶלֶךְ
 עַמְּלִק וְאֶת-עַמְּלִק הַחֲרַמְתִּי: וַאֲמַר שְׂאוּל, לְשְׁמוּאֵל. דְּקִבִּילִית,
 לְמִימְרָא דִּי. וְאַזְלִית. בְּאוּרָחָא, דְּשִׁלַּחְתָּנִי יי. וְאַיִתִּיתִי. ית אַגַּג, מַלְכָא
 דְּבֵית עַמְּלִק. וְיֵת דְּבֵית עַמְּלִק, גְּמִרִית: כב וַיִּקַּח הָעָם מִהַשָּׁלָל
 צֹאן וּבָקָר רֵאשִׁית הַחֶרֶם לְזִבְחַ לַיהוָה אֱלֹהֵיךְ בְּגִלְגָּל:
 וְאַפְרִישׁ עֲמָא מִן בְּזֻתָא. עֵן וְתוֹרִין, קָדָם דִּיחֲרָמוֹן. לְדַבְּחָא. קָדָם יי
 אֱלֹהֶךָ, בְּגִלְגָּל: כג וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל הַחֲפֵץ לַיהוָה בְּעֵלּוֹת
 וּזְבָחִים כְּשָׁמַע בְּקוֹל יְהוָה הִנֵּה שָׁמַע מִזְבַּח טוֹב
 לְהַקְשִׁיב מִחֲלֵב אֵילִים: וַאֲמַר שְׁמוּאֵל. הֲרַעוּא קָדָם יי, בְּעֵלּוֹן
 וְנִכְסַת קִדְשִׁין. כְּקַבְּלָא, לְמִימְרָא דִּי. הָא קִבְּלָא לְמִימְרֵיהּ, מִנְכַּסַּת

זולק דהקדוק: יח הלא אם קטן. אזלא בלמ"ד לא ברביע בכל התיגאן: יט וישלחך. למ"ד
 בפתח בכל ספרי תימן ומסיר עליה 'לחוד פתח' וכן בירושלמיים: כג מהשלל. המ"ם גע:
 כג הנה שמע. בפשטא אחת בכל התיגאן והיא מלרע:

קדשין טב, לאצתא למלי נביוהי, מתרב פטימין: כד כ' חטאת-קסס מרי ואון ותרפים הפצר יען מאסת את-דבר יהוה וימאסך ממלך: ארי פחובת גבריא דשאלין בקסמא בן חובת כל גבר, דמסריב על פתגמי אורייתא. וכחובי עמא דטען בתר טעותא בן חובת כל אנש, דבצר ומוסיף על מלי נביוהי. חלף. דקצתא, בפתגמא דיי, ורחקך, מלמהוי מלכא: כד ויאמר שאול אל-שמואל חטאתי פי-עברתי את-פי-יהוה ואת-דבריך פי יראתי את-העם ואשמע בקולם: ואמר שאול לשמואל, חבית. ארי עברית על מימרא דיי, ובסרית על פתגמך. ארי דחילית, מן עמא, וקבילית, למימרהון: כד ועתה שא נא את-חטאתי ושוב עמי ואשתחנה ליהוה: וכען. שבוק בען, לחובי. ותוב עמי, ואסגוד, קדם יי: כד ויאמר שמואל אל-שאול לא אשוב עמך פי מאסתה את-דבר יהוה וימאסך יהוה מהיות מלך על-ישראל: ואמר שמואל, לשאול. לא אתוב, עמך. ארי קצתא, בפתגמא דיי, ורחקך יי, מלמהוי מלכא, על ישראל: כד ויסב שמואל ללכת ויחזק בכנף-מעילו ויקרע: ואסתחר שמואל, למיזל, ואתקיף בכנף מעיליה, ואתבזע: כד ויאמר אליו שמואל קרע יהוה את-ממלכות ישראל מעליך היום ונתנה לרעה הטוב ממך: ואמר ליה, שמואל. אעדי יי, ית מלכותא דישראל. מנך, יומא דין. ויהבה, לחברך, דתקנין

וזלך הדקדוק: כד וימאסך. בכל התיגאן המאריך ביו"ד, ובאל"ף אין שם מאריך. וא"כ הקמץ חטוף והשוא שבסמ"ך נח לפי הדקדוק, וכן תנייתא דלקמן (פס' כו'): כד ואשתחנה. האל"ף געז: כד ויחזק בכנף-מעילו ויקרע. סימן זה מסר בידו מי שעתיד לקרוע כנף מעילו הוא שימלוד, ולזה אמר שאול לדוד כשכרת כנף מעילו 'ידעתי כי מלוך תמלוד'. הכי איתא באגדה, ומביאו רד"ק ז"ל:

עובדוהי מנך: ל וגם נצח ישראל לא ישקר ולא ינחם כי
לא אדם הוא להנחם: ואם תימר אתוב מחובי וישתביק לי בדיל
דאעביד מלכו אנא ובני על ישראל, לעלם. כבר גזיר עלך מן קדם מרי
נצחניה דישראל דלית קדמוהי שקר, ולא תייב ממא דאמר. ארי לא
כבני אנשא הוא, דאמרין ומכדבין גזרין, ולא מקימין: לא ויאמר
חטאתי עתה כבדני נא נגד-זקני עמי ונגד ישראל ושוב
עמי והשתחית ליהוה אלהיך: ואמר חבית. כען. יקרני כען.
קדם סבי עמי, וקדם ישראל. ותוב עמי. ואסגוד, קדם יי אלהך:
לב וישב שמואל אחרי שאול וישתחו שאול ליהוה: ותב
שמואל, בתר שאול. וסגיד שאול, קדם יי: לב ויאמר שמואל
הגישו אלי את-אג מלך עמלק וילך אליו אג מעדנת
ויאמר אג אכן סר מר-המות: ואמר שמואל. קריבו לותי, ית
אג מלכא דבית עמלק. ואתא לותיה. אג, מפנקא. ואמר אג. בבוע
רבוני, מריר מותא: לב ויאמר שמואל כאשר שפלה נשים
חרבך כן-תשפל מנשים אמך וישפך שמואל את-אג
לפני יהוה בגלגל: ואמר שמואל. כמא דאתפילת נשיא, חרבך. כן
תתפל מנשיא, אמך. ופשח שמואל ית אג. קדם יי, בגלגלא:

(גאלנו יהוה צבאות שמו קדוש ישראל:)

(פרקנא. יי צבאות, שמיה. קדישא, דישראל:)

על דא יתברך וישתבח, שמה רבא קדישא. די לעילא, חיא וקימא. מברך הוא לעלם,
ולעלמי עלמיא:

מפטיר דשבת פרה

במדבר סימן י"ט פסוקים א' - כ"ב

וידבר יהוה אל-משה ואל-אהרן לאמר: זאת חקת התורה אשר-צוה יהוה לאמר דבר | אל-בני ישראל ויקחו אליהם פרה אדמה תמימה אשר אין-בה מום אשר לא-עלה עליה על: ונתתם אתה אל-אלעזר הכהן והוציא אתה אל-מחוי למחנה ושחט אתה לפניו: ולקח אלעזר הכהן מדמה באצבעו והזה אל-נכח פני אהל-מועד מדמה שבע פעמים: ושרף את-הפרה לעיניו את-ערה ואת-בשרה ואת-דמה על-פרשה שרף: ולקח הכהן עץ ארז ואזוב ושני תולעת והשליך אל-תוך שרפת הפרה: וכבס בגדיו הכהן ורחץ בשרו במים ואחר יבא אל-המחנה וטמא הכהן עד-הערב: והשרף אתה וכבס בגדיו במים ורחץ בשרו במים וטמא עד-הערב: ואסף | איש טהור את אפר הפרה והניח מחוץ למחנה במקום טהור והיתה לעדת בני-ישראל למשמרת למי נדה חטאת הוא: וכבס האסף את-אפר הפרה את-בגדיו וטמא עד-הערב והיתה לבני ישראל ולגר הגר בתוכם לחקת עולם: הנגע במת לכל-נפש אדם וטמא שבעת ימים: הוא יתחטא-בו ביום השלישי וביום השביעי יטהר ואם-לא יתחטא ביום השלישי וביום השביעי לא יטהר: כל-הנגע במת בנפש האדם אשר-ימות ולא יתחטא את-משכן יהוה טמא ונכרתה הנפש ההוא מישראל כי מי נדה לא-זרק עליו טמא יהיה עוד טמאתו בו: זאת התורה אדם כי-ימות באהל כל-הבא אל-האהל וכל-אשר באהל יטמא שבעת ימים: וכל כלי פתוח אשר אין-צמיד פתיל עליו טמא הוא: וכל אשר-יגע על-פני השדה בחלל-חרב או במת או-בעצם אדם או בקבר יטמא שבעת ימים: ולקחו לטמא מעפר שרפת החטאת ונתנו עליו מים חיים אל-כלי: ולקח אזוב וטבל במים איש טהור והזה על-האהל ועל-כל-הכלים ועל-הנפשות אשר היו-שם

ועל-הנגע בעצם או בחלל או במת או בקבר: והזה הטָהֵר
 על-הטמא ביום השלישי וביום השביעי וחטאו ביום השביעי וכבס
 בגדיו ורחץ במים וטהר בערב: ואיש אשר-יטמא ולא יתחטא
 ונכרתה הנפש ההוא מתוך הקהל כי את-מקדש יהוה טמא מי
 נדה לא-זרק עליו טמא הוא: והיתה להם לחקת עולם ומזה
 מי-הנדה יכבס בגדיו והנגע במי הנדה יטמא עד-הערב: וכל
 אשר-יגע בו הטמא יטמא והנפש הנגעת תטמא עד-הערב:

ברכה ראשונה שקודם ההפטרה

ברוך אתה יהוה אלֵהינו מלך העולם. אשר בחר, בנביאים טובים. ורצה
 בדבריהם, הנאמרים באמת. ברוך אתה יהוה. הבוחר בתורה,
 במשה עבדו, ובִישְׂרָאֵל עמו. ובנביאי, האמת והצדק: (אמן)

הפטרה דשבת פרה

ביחזקאל סימן ל"ו

וַיְהִי דְבַר-יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: וְהָיָה פֶתֶגֶם נְבוּזַאד נֶאֱמָר מִן קֶדֶם יְיָ,
 עָמִי לְמִימַר: בֶּן-אָדָם בֵּית יִשְׂרָאֵל יֹשְׁבִים
 עַל-אֲדָמָתָם וַיִּטְמְאוּ אוֹתָהּ בְּדַרְכָם וּבַעֲלִילוֹתָם כְּטִמְאַת
 הַנְּדָה הִיְתָה דַּרְכָם לִפְנֵי: בֶּר אָדָם. בֵּית יִשְׂרָאֵל, יִתְּבִין עַל
 אֶרְעֹהוֹן. וְסָאִיבוּ יָתָה. בְּאוֹרַחַתְהוֹן, וּבַעֲוֹבְדֵיהוֹן. כְּסוּאֲבַת, אֶתָּא טַמְאָה.
 הָיָה אוֹרַחַתְהוֹן, קֶדְמִי: וְאַשְׁפֹּךְ חֲמָתִי עֲלֵיהֶם עַל-הַדָּם
 אֲשֶׁר-שָׁפְכוּ עַל-הָאָרֶץ וּבְגִלּוּלֵיהֶם טִמְאוּהָ: וּשְׁכִית חֲמָתִי,
 עֲלֵיהוֹן. עַל דָּם זָכָא, דְּאֲשֵׁדוּ עַל אֶרְעָא. וּבְפִלְחָן טַעֲוֵתְהוֹן, סְאִבוּהָ:
 וְאַפִּיךָ אֶתָּם בְּגוֹזִים וַיִּזְרוּ בְּאַרְצוֹת בְּדַרְכָם וּבַעֲלִילוֹתָם
 שְׁכַטְתִּים: וְאֶגְלִיתִי יְתָהוֹן, לְבִינִי עִמָּמָא. וְאַתְּבַדְרוּ, בְּמַדִּינְתָּא.
 בְּאוֹרַחַתְהוֹן בִּישְׁתָּא וּבַעֲוֹבְדֵיהוֹן מְקַלְקְלִיא, אֶתְפָּרְעִית מְנַהוֹן:

ה וַיָּבֹאוּ אֶל-הַגּוֹיִם אֲשֶׁר-בָּאוּ שָׁם וַיַּחֲלִלוּ אֶת-שֵׁם קֹדֶשׁי
 בְּאָמְרָם לָהֶם עִם-יְהוָה אֱלֹהֵה וּמֵאֲרָצוֹ יֵצְאוּ: וְעַלֹּה לְבִינִי
 עֲמֻמִּיָּא, דְּאֶתְגַּלִּיאוּ לְתַמָּן. עַל דְּאֶחֱלִינָה, יְת שְׁמָא דְקֹדֶשׁי. בְּדִאֲמָרִין
 לְהוֹן, אִם עֲמִיָּה דִי אֵלִין. וְאִיכְדִין מֵאֲרַע בֵּית שְׂכִינְתִּיהָ, גָּלוּ: וְאֶחְמֹל
 עַל-שֵׁם קֹדֶשׁי אֲשֶׁר חָלְלוּהוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּגוֹיִם אֲשֶׁר-
 בָּאוּ שָׁמָּה: וְחִסִּית, עַל שְׁמָא דְקֹדֶשׁי. דְּאֶחְלִינָה, בֵּית יִשְׂרָאֵל. בִּינִי
 עֲמֻמִּיָּא, דְּאֶתְגַּלִּיאוּ לְתַמָּן: ז לָכֵן אָמַר לְבֵית-יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר
 אֲדֹנִי יְהוָה לֹא לְמַעַנְכֶם אֲנִי עֹשֶׂה בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי אִם-
 לְשֵׁם-קֹדֶשׁי אֲשֶׁר חָלַלְתֶּם בְּגוֹיִם אֲשֶׁר-בָּאתֶם שָׁם: בְּכִין,
 אִימַר לְבֵית יִשְׂרָאֵל. בְּדִנָּן אָמַר, יי אֱלֹהִים. לֹא בְדִילְכוֹן. אֲנָא עֲבִיד, בֵּית
 יִשְׂרָאֵל. אֱלֹהִין לְשְׁמָא דְקֹדֶשׁי, דְּאֶחֱלִיתוֹן. בִּינִי עֲמֻמִּיָּא, דְּאֶתְגַּלִּיתוֹן
 לְתַמָּן: ח וְקֹדֶשְׁתִּי אֶת-שְׁמִי הַגָּדוֹל הַמְּחַלֵּל בְּגוֹיִם אֲשֶׁר
 חָלַלְתֶּם בְּתוֹכָם וַיִּדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי-אֲנִי יְהוָה נָא אֲדֹנִי
 יְהוָה בְּהַקְדָּשִׁי בָכֶם לְעֵינֵיהֶם: וְאֶקְדִּישׁ, יְת שְׁמִי רַבָּא. דְּאֶתְחַל,
 בִּינִי עֲמֻמִּיָּא. דְּאֶחֱלִיתוֹן, בִּינִיָּהוֹן. וַיִּדְעוּן עֲמֻמִּיָּא, אֲרִי אֲנָא יי. אָמַר, יי
 אֱלֹהִים. כִּד אֶתְקַדֵּשׁ בְּכוֹן, לְעֵינֵיהוֹן: ט וְלִקְחָתִי אֶתְכֶם מִן-הַגּוֹיִם
 וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִכָּל-הָאֲרָצוֹת וְהִבֵּאתִי אֶתְכֶם
 אֶל-אֲדֹמְתְכֶם: וְאֶקְרִיב יְתְכוֹן, מִבִּינִי עֲמֻמִּיָּא. וְאֶכְנִישׁ יְתְכוֹן, מִכָּל
 מְדִינָתָא. וְאֶעִיל יְתְכוֹן, לְאֲרַעְכוֹן: י וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִים טְהוֹרִים
 וְטָהַרְתֶּם מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל-גְּלוּלֵיכֶם אֲטַהֵר
 אֶתְכֶם: וְאֶשְׁבּוֹק לְחֻבִּיכוֹן. כְּמָא דְמַדְבֵּן בְּמִי אֲדִיּוֹתָא וּבִקְטָם תּוֹרְתָא
 דְּחֻטְאָתָא, וְתַדְכוֹן. מִכָּל סוּאֲבְתְכוֹן. וּמִכָּל פְּלַחַן טְעוֹתְכוֹן, אֲדַפִּי יְתְכוֹן:

זולק הדקדוק: ה בהקדשי בכם לעיניהם. 'לעיניהם' בה"א לא בכ"ף בכל ספרי תימן. וכן יש
 בירושלמיים:

יא וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב חָדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה אֶתֶּן בְּקִרְבְּכֶם
 וְהִסְרֹתִי אֶת-לֵב הָאֲבֹן מִבְּשָׁרְכֶם וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב בָּשָׂר:
 וְאֶתִּין לָכֹן, לֵב דְּחֹל. וְרוּחַ דְּחֹלָא, אֶתִּין בְּמַעֲיָכֹן. וְאַתְּבֵר יֵת לְבָא
 דְּרִשְׁעָא דִּהּוּא תַקִּיף בְּאַבְנָא, מִבְּסַרְכֹן. וְאֶתִּין לָכֹן לֵב דְּחֹל קְדָמִי,
 לְמַעַבְד רְעוּתִי: יב וְאֶת-רוּחִי אֶתֶּן בְּקִרְבְּכֶם וְעָשִׂיתִי אֵת
 אֲשֶׁר-בְּחָקִי תִלְכוּ וּמִשְׁפָּטִי תִשְׁמְרוּ וְעָשִׂיתֶם: וְיֵת רוּחַ
 קְדָשִׁי, אֶתִּין בְּמַעֲיָכֹן. וְאַעֲבִיד. יֵת דְּבַקִּימִי, תְּהִכֹן. וְדִינִי תִטְרוּן,
 וְתַעֲבֹדוּ: יג וְיִשְׁבַּתֶּם בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְאַבְתִּיכֶם וְהֵייתֶם
 לִי לְעָם וְאֲנֹכִי אֶהְיֶה לָכֶם לֵאלֹהִים: וְתִתְּבוּן בְּאַרְעָא.
 דִּיהִבִּית, לְאַבְהֶתְכֹן. וְתִהוּן קְדָמִי, לְעָם. וְאַנָּא, אֶהּוּי לָכֹן, לְאַלְהָ:
 יד וְהוֹשַׁעְתִּי אֶתְכֶם מִכָּל טְמָאוֹתֵיכֶם וְקִרְאֹתִי אֶל-הַדָּגָן
 וְהִרְבִּיתִי אֹתוֹ וְלֹא-אֶתֶּן עֲלֵיכֶם רָעָב: וְאַפְרוֹק יִתְכֹן. מִכָּל,
 סוּאֲבִתְכֹן. וְאַבְרִיךְ יֵת עֲבוּרָא, וְאַסְגִּי יִתְיָהּ. וְלֹא אֶתִּין עֲלֵיכֹן, כִּפְנָא:
 טו וְהִרְבִּיתִי אֶת-פְּרִי הָעֵץ וְתִנּוּבַת הַשָּׂדֶה לְמַעַן אֲשֶׁר
 לֹא תִקְחוּ עוֹד חֶרֶפַת רָעָב בְּגוֹיִם: וְאַסְגִּי, יֵת פִּירִי אֵילָנָא.
 וְעַלְלַת, חִקְלָא. בְּדִיל. דְּלֹא תִקְבְּלוּן עוֹד, חֲסוּדִי כִּפְנָא, בִּינִי עִמָּמִיא:
 טז וְזִכְרְתֶם אֶת-דַּרְכֵיכֶם הָרָעִים וּמַעַלְלֵיכֶם אֲשֶׁר
 לֹא-טוֹבִים וּנְקֻטָּתֶם בְּפִנֵּיכֶם עַל עוֹנֹתֵיכֶם וְעַל
 תּוֹעֲבֹתֵיכֶם: וְתִדְכְּרוּן, יֵת אֲזִרְחָתְכֹן בִּישְׁתָּא. וְעוֹבְדֵיכֹן, דְּלֹא תִקְנִין.
 וְתִדְנִקוּן, וְתִהוּן חֲזֹן. עַל, חוֹבֵיכֹן. וְעַל, תּוֹעִיבֹתְכֹן: יז לֹא לְמַעַנְכֶם
 אֲנִי-עֹשֶׂה נָאִם אֲדַנִּי יִהְיֶה יוֹדַע לָכֶם בּוֹשׁוּ וְהִכְלָמוּ
 מִדַּרְכֵיכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל: לֹא בְדִילְכֹן אֲנָא עֲבִיד. אֲמַר, יי אֱלֹהִים.
 יִתְיָדַע, לָכֹן. בְּהִיתוּ, וְאַתְּכִנְעוּ. מֵאֲזִרְחָתְכֹן, בֵּית יִשְׂרָאֵל:
 יח כֹּה אָמַר אֲדַנִּי יִהְיֶה בְיוֹם טַהֲרִי אֶתְכֶם מִכָּל

עֲוֹנוֹתֵיכֶם וְהוֹשַׁבְתִּי אֶת־הָעָרִים וְנִבְנוּ הַחֲרָבוֹת׃ בְּדָן
אָמַר יי אֱלֹהִים בְּיוֹמָא דְאֲדָפִי יִתְכּוֹן מִכָּל חֻבִּיכּוֹן וְאִיתִיב יֵת
קְרוֹיָא וְיִתְבְּנִין חֲרֻבָתָא׃ וְהָאָרֶץ הַנִּשְׁמָה תַעֲבֹד תַּחַת
אֲשֶׁר הִיִּתָּה שְׁמָמָה לְעֵינַי כָּל־עוֹבֵר׃ וְאַרְעָא דְהָת צְדִיא
תִּתְפַּלַּח חֶלֶף דְּהָת צְדוּ לְעֵינַי כָּל דְּעָדִי׃ וְאָמְרוּ הָאָרֶץ הַלְלוּ
הַנִּשְׁמָה הִיִּתָּה כְּגֹן־עֵדֶן וְהָעָרִים הַחֲרָבוֹת וְהַנִּשְׁמָוֹת
וְהַנֶּהְרָסוֹת בְּצוּרוֹת יִשָּׁבוּ׃ וַיִּמְרוּן אַרְעָא דִּכְּן דִּישְׂרָאֵל דְּהָת
צְדִיא תִּבֵּת לְמַהוּי כְּגִנְתָּא דְּעֵדֶן וְקְרוֹיָא חֲרֻבָתָא וְצִדִּיתָא וּמִפְגָּרְתָּא
בְּרַכִּין תִּקְיִין יִתִּיבוּ׃ וַיִּדְּעוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר יִשְׂאָרוּ
סְבִיבוֹתֵיכֶם כִּי | אֲנִי יְהוָה בָּנִיתִי הַנֶּהְרָסוֹת נָטַעְתִּי
הַנִּשְׁמָה אֲנִי יְהוָה דְּבִרְתִּי וְעָשִׂיתִי׃ וַיִּדְּעוּ עַמֵּמִיא דִּישְׁתְּאָרוֹן
סַחְרֵיכּוֹן אֲרִי אֲנָא יי בָּנִיתִי מִפְגָּרְתָּא קִיִּימִית צִדִּיתָא אֲנָא יי גִּזְרִית
בְּמִימְרִי וְאַקִּיִּים׃

(גִּאֲלָנוּ יְהוָה עֲבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:)

(פֶּרֶקנָא. יי עֲבָאוֹת, שְׁמִיָּה. קִדְּשָׁא, דִּישְׂרָאֵל:)

עַל דָּא יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח, שְׁמָא רַבָּא קְדִישָׁא. דִּי לְעִילָא, חַיָּא וְקִימָא. מְבָרַךְ הוּא לְעָלַם,
וְלַעֲלָמִי עַלְמִי:

שמות סימן י"ב פסוקים א' - כ'

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אַהֲרֹן בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר: הַחֹדֶשׁ הַזֶּה
לָכֶם רֹאשׁ חֳדָשִׁים רִאשׁוֹן הוּא לָכֶם לַחֹדֶשִׁי הַשְּׁנֵי: דִּבְרוּ
אֶל-כָּל-עַדְתַּי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בַּעֲשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַזֶּה וַיִּקְחוּ לָהֶם אִישׁ
שֶׁה לַבַּיִת-אֲבֹתָהּ שֶׁה לַבַּיִת: וְאִם-יִמְעַט הַבַּיִת מִהְיוֹת מֹשֶׁה וּלְקַח

הוא ושכנו הקרב אל-ביתו במכסת נפשית איש לפי אכלו תכסו
 על-השה: שה תמים זכר בין-שנה יהיה לכם מן-הפכשים
 ומן-העזים תקחו: והיה לכם למשמרת עד ארבעה עשר יום
 לחדש הזה ושחטו אתו כל קהל עדת-ישראל בין הערבים: ולקחו
 מן-הדם ונתנו על-שתי המזוזות ועל-המשקוף על הבתים
 אשר-יאכלו אתו בהם: ואכלו את-הבשר בלילה הזה עלי-אש
 ומצות על-מדרים יאכלהו: אל-תאכלו ממנו נא ובשל מבשל
 במים כי אם-עלי-אש ראשו על-פרעיו ועל-קרבו: ולא-תותרו
 ממנו עד-בקר והנותר ממנו עד-בקר באש תשרפו: וככה תאכלו
 אתו מתניכם חגרים נעליכם ברגליכם ומקלכם בידכם ואכלתם
 אתו בחפזון פסח הוא ליהוה: ועברתי בארץ-מצרים בלילה הזה
 והפיתי כל-בכור בארץ מצרים מאדם ועד-בהמה ובכל-אלהי
 מצרים אעשה שפטים אני יהוה: והיה הדם לכם לאת על הבתים
 אשר אתם שם וראיתי את-הדם ופסחתי עליכם ולא-יהיה בכם
 נגף למשחית בהכתי בארץ מצרים: והיה היום הזה לכם לזכרון
 וחתם אתו חג ליהוה לדרתיכם חקת עולם תחגגהו: שבעת ימים
 מצות תאכלו אך ביום הראשון תשביתו שאר מבתיכם כי
 כל-אכל חמץ ונכרתה הנפש ההוא מישראל מיום הראשון עד-יום
 השביעי: וביום הראשון מקרא-קדש וביום השביעי מקרא-קדש
 יהיה לכם כל-מלאכה לא-יעשה בהם אך אשר יאכל לכל-נפש
 הוא לבדו יעשה לכם: ושמרתם את-המצות כי בעצם היום הזה
 הוצאתי את-עבאوتيכם מארץ מצרים ושמרתם את-היום הזה
 לדרתיכם חקת עולם: בראשון בארבעה עשר יום לחדש בערב
 תאכלו מצת עד יום האחד ועשרים לחדש בערב: שבעת ימים
 שאר לא ימצא בבתיכם כי כל-אכל מחמצת ונכרתה הנפש
 ההוא מעדת ישראל בגר ובאזרח הארץ: כל-מחמצת לא תאכלו
 בכל מושבתיכם תאכלו מצות:

ברכה ראשונה שקודם ההפטרה

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר, בְּנִבְיָאִים טוֹבִים. וְרָצָה
בְּדִבְרֵיהֶם, הַנְּאֻמִּים בְּאַמֶּת. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַפּוֹחֵר בַּתּוֹרָה,
בְּמֹשֶׁה עַבְדּוֹ, וּבִישְׂרָאֵל עַמּוֹ. וּבְנִבְיָאִי, הָאֱמֶת וְהַצֶּדֶק: (אמן)

הפטרה דשבת החודש

ביחזקאל סימן מ"ה

**כֹּה-אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה רַב-לָכֶם נְשִׂאֵי יִשְׂרָאֵל חֲמֵס
וְשָׂדֶה הִסִּירוּ וּמִשְׁפָּט וּצְדָקָה עָשׂוּ הָרִימוּ גְרִשְׁתֵּיכֶם
מֵעַל עַמִּי נָא אֲדֹנָי יְהוִה: כְּדָנָן אָמַר, יְיָ אֱלֹהִים. סָגִי לָכֹון,
רַבְרָבִי יִשְׂרָאֵל. חֲטָא וּבָזָא, אַעֲדוּ. וְדִין דְּקִשּׁוּט וְכֹון, עֲבִידוּ. סְלִיקוּ
תַּקְלָתְכֹון, מִגּוֹ עַמִּי. אָמַר, יְיָ אֱלֹהִים: **מֵאֲזֵנֵי-צֶדֶק וְאִיפַת-צֶדֶק
וּבַת-צֶדֶק יְהִי לָכֶם:** מוֹזְנֵן דְּקִשּׁוּט, וּמְכִילֵן דְּקִשּׁוּט, וּבַתִּין דְּקִשּׁוּט,
יְהוֹן לָכֹון: **הָאִיפָה וְהַבַּת תִּכֵּן אֶחָד יְהִיהַ לְשֵׁאת מַעֲשֵׂר
הַחֲמֵר הַבַּת וְעִשְׂרֵת הַחֲמֵר הָאִיפָה אֶל-הַחֲמֵר יְהִיהַ
מִתְּכַנְתּוֹ:** מְכִילְתָּא וּבִתָּא. טִיקֶס חַד, יְהִי. סְכּוּס, תִּלְתָּ סְאִין. לְמַסֵּב
מַעֲשֵׂר כּוּרָא בְּמִכִּילַת רְטִיבָא, בִּתָּא. וְעֶסֶר כּוּרָא יְבִישָׁא, מְכִילְתָּא. מִן
כּוּרָא, הָוִי טְקוּסִיָּה: **וְהַשְּׁקֵל עֶשְׂרִים גֵּרָה עֶשְׂרִים שְׁקָלִים
חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים שְׁקָלִים עֶשְׂרָה וְחֲמִשָּׁה שְׁקָל הַמָּנָה
יְהִיהַ לָכֶם:** וְסִלְעָא, עֶסְרִין מָעִין. תִּלְתּוֹת מָנִיָּא, עֶסְרִין סִלְעִין. מָנִי
כֶּסֶף, עֶסְרִין וְחֲמִישׁ סִלְעִין. רַבְעוֹת מָנִיָּא, חֲמִישׁ עֶסְרִי סִלְעִין. כְּלָהוֹן,
שִׁתִּין. מָנִיָּא רַבָּא, מָנִי קֹדֶשׁ, יְהִי לָכֹון: **זֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר
תָּרִימוּ שְׁשִׁית הָאִיפָה מִחֲמֵר הַחֲטִים וְשְׁשִׁיתָם הָאִיפָה
מִחֲמֵר הַשְּׁעָרִים:** דָּא אַפְרָשׁוּתָא, דְּתַפְרָשׁוֹן. חַד מִן שְׁתָּא
בְּמִכִּילְתָּא, מְכוּר חֲטִין. וְחַד מִן שְׁתָּא, בְּמִכִּילְתָּא. מְכוּר, סְעָרִין:**

וְחֹק הַשֶּׁמֶן הַבֵּת הַשֶּׁמֶן מֵעֵשֶׂר הַבֵּת מִן-הַכֹּר עֲשֶׂרֶת
הַבֵּתִים חָמֵר כִּי-עֲשֶׂרֶת הַבֵּתִים חָמֵר: וּדְחֹזִי לְמִסָּב מִן
מִשְׁחָא, בְּמַכִּילַת רְטִיבָא. מַעֲסָרָא בִּתְאָ, מִן פּוֹרָא. חֵד מִן עֲסָרָא הוּיָא
בִּתְאָ, מִן פּוֹרָא. אֲרִי עֵשֶׂר בֵּתִין, פּוֹרָא: ז' וְשֶׁה-אַחַת מִן-הַצָּאֵן
מִן-הַמֵּאֲתָיִם מִמִּשְׁקָה יִשְׂרָאֵל לְמִנְחָה וּלְעוֹלָה
וְלִשְׁלָמִים לְכַפֵּר עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר אֲדֹנִי יְהוֹה: וְאָמַר חֵד מִן עֲנָא
מִן מֵאֲתָן, דְּחֹזִי לְמִסָּב מִפְּטָמָא דְיִשְׂרָאֵל. לְמִנְחָתָא וּלְעֻלָּתָא, וּלְנִכְסֵת
קֹדֶשִׁיא. לְכַפֵּרָא עֲלֵיהוֹן. אָמַר, יי אֱלֹהִים: ח' כָּל הָעַם הָאָרֶץ יִהְיוּ
אֶל-הַתְּרוּמָה הַזֹּאת לְנָשִׂיא בְּיִשְׂרָאֵל: כָּל, עַמָּא דְאֶרֶעָא. יְהוֹן
עֲבִדִּין, יֵת אֶפְרָשׁוּתָא הָדָא. לְרַבָּא, בְּיִשְׂרָאֵל: ט' וְעַל-הַנָּשִׂיא יִהְיֶה
הָעוֹלוֹת וְהַמִּנְחָה וְהַנֶּסֶךְ בַּחֲגִים וּבַחֲדָשִׁים וּבַשַּׁבָּתוֹת
בְּכָל-מוֹעֲדֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל הוּא-יַעֲשֶׂה אֶת-הַחֲטָאֹת וְאֶת-
הַמִּנְחָה וְאֶת-הָעוֹלָה וְאֶת-הַשְּׁלָמִים לְכַפֵּר בְּעֵד בֵּית-
יִשְׂרָאֵל: וְעַל רַבָּא תְּהִי. עֻלָּתָא וּמִנְחָתָא, וְנִסְכָּיא. בַּחֲגִיא וּבִירְחִיא,
וּבַשַּׁבָּיא. בְּכָל מוֹעֲדֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל. הוּא יַעֲבִיד, יֵת חֲטָאֹתָא וְיֵת מִנְחָתָא.
וְיֵת עֻלָּתָא, וְיֵת נִכְסֵת קֹדֶשִׁיא. לְכַפֵּרָא, עַל בֵּית יִשְׂרָאֵל: י' כֹּה-אָמַר
אֲדֹנִי יְהוֹה בְּרֹאשׁוֹן בְּאַחַד לַחֲדָשׁ תִּקַּח פָּר-בֶּן-בָּקָר
תָּמִים וְחֲטָאֹת אֶת-הַמִּקְדָּשׁ: כְּדִן אָמַר, יי אֱלֹהִים. בְּקִדְמָאָה,
בְּחֵד לִירְחָא. תִּסָּב תוֹר בֶּר תוֹרִי, שְׁלִים. וּתְדַבֵּי, יֵת מִקְדָּשָׁא: י"א וְלִקַּח
הַכֹּהֵן מִדָּם הַחֲטָאֹת וְנָתַן אֶל-מְזוֹזֹת הַבַּיִת וְאֶל-אַרְבַּע
פְּנוֹת הָעֶזְרָה לְמִזְבֵּחַ וְעַל-מְזוֹזֹת שַׁעַר הַחֲצֵר הַפְּנִימִית:
וַיִּסֵּב כֹּהֵנָא, מִדָּמָא דְחֲטָאֹתָא. וַיִּתֵּן, עַל סִקְפַּת בֵּיתָא. וְעַל אַרְבַּע.
זוֹת מִסְמָתָא, לְמִדְבָּחָא. וְעַל סִקְפַּת. תִּרְע, דִּרְתָּא גִּיּוּתָא:
זֶלֶק הַדְּקוּק: ט"ו וְהִנֵּסְךְ. הַנּוּ"ן בְּצִירִי:

יב וכן תעשה בשבעה בחדש מאיש שגה ומפתי
 וכפרתם את־הבית: וכן תעביד, בשבעא בירחא. מגבר דמשתלי,
 ומטפש. ותכפרון, על ביתא: יג בראשון בארבעה עשר יום
 לחדש יהיה לכם הפסח חג שבעות ימים מצות יאכל:
 בניסן. בארבעת עשרא יומא, לירחא. יהי לבון, פסחא. חגא. שבעא
 יומין. פטירא, יתאכיל: יד ועשה הנשיא ביום ההוא בעדו
 ובעד כל־עם הארץ פר חטאת: ויעביד רבא, ביומא ההוא.
 חליפוהי. וחלף, כל עמא דארעא, תורא, דחטאתא: טו ושבעת
 ימי־החג יעשה עולה ליהוה שבעת פרים ושבעת
 אילים תמימם ליום שבעת הימים וחטאת שעיר עזים
 ליום: ושבועא יומי חגא, יעביד עלתא קדם יי. שבעא תורין. ושבועא
 דכרין שלמין, ליומא. שבעא, יומיא. וחטאתא, צפיר בר עזין, ליומא:
 טז ומנחה איפה לפר ואיפה לאיל יעשה ושמן הין לאיפה:
 ומנחתא. מכילתא לתורא. ומכילתא לדכרא, יעביד. ומשחא, מלי
 הינא למכילתא: ז בשביעי בחמשה עשר יום לחדש בחג
 יעשה כאלה שבעת הימים פחטאת פעלה וכמנחה
 וכשמן: בשביעאה. בחמישת עשרא יומא לירחא, בחגא. יעביד
 כאלין, שבעא יומיא. פחטאתא, פעלתא. וכמנחתא, וכמשחא:
 ח כה־אמר אדני יהוה שער החצר הפנימית הפנה
 קודים יהיה סגור ששת ימי המעשה וביום השבת יפתח
 וביום החדש יפתח: כדנן אמר, יי אלהים. תרעא. דדרתא גוייתא,
 דפתח למדנתא. יהי אחיד. שתא, יומי חלא. וביומא דשבתא, יהי
 פתוח. וביומא דירחא, יהי פתוח: יט ובא הנשיא דרך־אולם
 השער מחוץ ועמד על־מזוזת השער ועשו הכהנים

אֶת-עוֹלָתוֹ וְאֶת-שְׁלָמָיו וְהִשְׁתַּחֲוָה עַל-מִפְתָּן הַשַּׁעַר
 וַיֵּצֵא וְהִשְׁעָר לֹא-יִסָּגֵר עַד-הָעֶרֶב: וַיַּעֲוֹל רָבָא. בְּאוֹרַח אוֹלָמָא
 דְּתַרְעָא, מְלַבְּרָא. וַיָּקוּם, עַל סִקְפַּת תַּרְעָא. וַיַּעֲבֹדוּן כְּהִנְיָא. יֵת עֲלֵתִיהָ,
 וַיֵּת נִכְסֵת קְדֻשָּׁהּ. וַיִּסְגֹּד. עַל סִקְפַּת תַּרְעָא, וַיִּפּוֹק. וְתַרְעָא לֹא יִתְאַחַד,
 עַד רַמְשָׁא: כּ וְהִשְׁתַּחֲוָו עִם-הָאָרֶץ פֶּתַח הַשַּׁעַר הַהוּא
 בַּשַּׁבָּתוֹת וּבַחֲדָשִׁים לִפְנֵי יְהוָה: וַיִּסְגֹּדוּן, עֲמָא דְאַרְעָא.
 בְּמַעְלָנָא, דְּתַרְעָא הַהוּא. בַּשַּׁבָּא, וּבִירְחִיא, קָדָם, יי: כֹּא וְהִעֲלָה
 אֲשֶׁר-יִקְרַב הַנָּשִׂיא לִיהוָה בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת שְׂשָׁה כְּבָשִׂים
 תְּמִימִם וְאֵיל תְּמִימִם: וְעֲלָתָא. דִּיקְרִיב רָבָא, קָדָם יי. בַּיּוֹמָא
 דְּשַׁבָּתָא. שְׁתָּא אֲמַרִין. שְׁלָמִין, וּדְכַר שְׁלִים: כֹּב וּמִנְחָה אֵיפָה
 לְאֵיל וְלִכְבָּשִׂים מִנְחָה מִתַּת יָדוֹ וְשֶׁמֶן הֵין לְאֵיפָה:
 וּמִנְחָתָא, מְכִילְתָּא לְדַכְרָא. וְלֹאֲמַרְיָא מִנְחָתָא, דְּתַדְבִּיק יְדִיהָ, וּמִשְׁחָא,
 מְלִי הֵינָא לְמִכִּילְתָּא: כֹּב וּבַיּוֹם הַחֹדֶשׁ פֶּר בֶּן-בִּקָּר תְּמִימִם
 וְשֵׁשֶׁת כְּבָשִׂים וְאֵיל תְּמִימִם יִהְיוּ: וּבַיּוֹמָא דִּירְחָא. תוֹר בֶּר
 תוֹרִי, שְׁלָמִין. וְשְׁתָּא אֲמַרִין. וּדְכַר, שְׁלָמִין יְהוֹן: כֹּב וְאֵיפָה לְפָר
 וְאֵיפָה לְאֵיל יַעֲשֶׂה מִנְחָה וְלִכְבָּשִׂים כַּאֲשֶׁר תִּשְׁיֵג יָדוֹ
 וְשֶׁמֶן הֵין לְאֵיפָה: וּמְכִילְתָּא לְתוֹרָא. וּמְכִילְתָּא לְדַכְרָא, יַעֲבִיד
 מִנְחָתָא. וְלֹאֲמַרְיָא. כֹּמָא דְּתַדְבִּיק, יְדִיהָ. וּמִשְׁחָא, מְלִי הֵינָא לְמִכִּילְתָּא:
 כֹּב וּבִבּוֹא הַנָּשִׂיא דֶּרֶךְ אוֹלָם הַשַּׁעַר יָבּוֹא וּבְדֶרֶכוֹ יֵצֵא:
 וּבְמִיעַל רָבָא. בְּאוֹרַח אוֹלָמָא דְּתַרְעָא, יַעֲוֹל. וּבְאוֹרְחִיהָ, יִפּוֹק:
 כֹּב וּבִבּוֹא עִם-הָאָרֶץ לִפְנֵי יְהוָה בַּמוֹעֲדִים הַבֵּא דֶּרֶךְ
 שַׁעַר צָפוֹן לְהִשְׁתַּחֲוֹת יֵצֵא דֶּרֶךְ-שַׁעַר נֹגֵב וְהַבֵּא
 דֶּרֶךְ-שַׁעַר נֹגֵב יֵצֵא דֶּרֶךְ-שַׁעַר צָפוֹנָה לֹא יָשׁוּב דֶּרֶךְ
 הַשַּׁעַר אֲשֶׁר-בָּא בּוֹ כִּי נִכְחוּ (כ' יצאו) יֵצֵא: וּבְמִיעַל עֲמָא

דָּאָרעאָ. לְמַסְגֵּד קָדָם יי, בְּמוֹעֲדֵיאָ. דְּעָלִיל. בְּאוֹרַח תֶּרַע צְפוֹנָא, לְמַסְגֵּד.
 יְפוֹק, בְּאוֹרַח תֶּרַע דְּרוֹמָא. וְדְעָלִיל, בְּאוֹרַח תֶּרַע דְּרוֹמָא. יְפוֹק, בְּאוֹרַח
 תֶּרַע צְפוֹנָא. לָא יְתוּב. בְּאוֹרַח תֶּרַעא, דְּעָל בֵּיהּ אָרִי לְקַבְלִיהּ, יְפוֹק:
 כו וְהַנְּשִׂיא בְּתוֹכָם בְּבּוֹאָם יָבּוֹא וּבְדֶרֶכָם יֵצְאוּ: וְרַבָּא.
 בִּינְיָהוֹן בְּמִיעֲלֵהוֹן, יִיעוֹל. וּבְמַפְקֵהוֹן, יִפְקוֹן: כח וּבְחֲגִים וּבְמוֹעֲדִים
 תִּהְיֶה הַמִּנְחָה אֵיפָּה לִפְרִי וְאֵיפָּה לְאֵיל וּלְכַבָּשִׁים מִתַּת
 יָדוֹ וְשֶׁמֶן הָיִן לְאֵיפָּה: וּבְחֲגֵיאָ וּבְמוֹעֲדֵיאָ. תִּהְיֶה מִנְחָתָא מְכִילְתָּא
 לְתוֹרָא, וּמְכִילְתָּא לְדַכְרָא. וְלֹא מְרִיא, דְּתַדְבִּיק יָדֵיהּ, וּמִשְׁחָא, מְלִי הֵינָא
 לְמְכִילְתָּא:

(גְּאֵלְנוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:)

(פִּרְקָנָא. יי צְבָאוֹת, שְׁמִיָּהּ, קְדִישָׁא, דִּישְׂרָאֵל:)

עַל דָּא יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, שְׁמָא רַבָּא קְדִישָׁא. דִּי לְעִילָא, חֵיא וְקִימָא. מְבָרַךְ הוּא לְעָלָם,
 וּלְעָלְמֵי עָלְמֵיאָ:

זֶלְק הַדְּקִדּוֹק: כו וְהַנְּשִׂיא. הו"ו געזי: וּבְדֶרֶכָם יֵצְאוּ. בדפוסים: 'ובצאתם' ובכל ס"ת
 'ובדרכם' ועיקר. וכלפי שאמר תחלה בנשיא ובדרכו יצא שאין מותר לו לעשות קפנדריא אמר
 כאן 'ובדרכם יצאו' כלומר בדרך העם שהם מצווים לעשותו קפנדריא, אף הוא מצווה לעשותו
 קפנדריא עמהם וכמותם, וכן ראיתי לה"ר אברהם קדמון מחכמי צנעא יע"א בפירוש כת"י
 ע"ש:

ברכה ראשונה שקודם ההפטרה

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר, בְּנָבִיאִים טוֹבִים. וְרָצָה
 בְּדַבְרֵיהֶם, הַנְּאֻמִּים בְּאֵמֶת. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה,
 בְּמֹשֶׁה עַבְדּוֹ, וּבִישְׂרָאֵל עַמּוֹ. וּבְנָבִיאִי, הָאֵמֶת וְהַצֶּדֶק: (אמין)

הפטרה דשבת הגדול

וְעַרְבָּה לִיהוָה מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם בִּימֵי עוֹלָם
 וּבְשָׁנִים קְדָמֹנִית: וְיִתְקַבַּל קָדָם יי. קוֹרְבַּן אֲנָשׁ

יהודה, ויתבי ירושלם. כיומי עלמא. וכשנין דמלקדמין: ב וקרבת
 אליכם למשפט והייתי | עד ממהר במכשפים
 ובמנאפים ובנשבעים לשקר ובעשקי שכר-שכיר
 אלמנה ויתום ומטי-גר ולא יראוני אמר יהוה עבאות:
 ואתגלי עליכון, למעבד דינא. ויהי מימרי בכון, לסהיד מוחי. בחרשיא,
 ובגיפאי. ובדמשתבעין, לשקרא. ובאנסי אגר אגידא. ארמלא ויתם
 ומסטן דין גיורא, ולא דחילו מן קדמי. אמר, יי עבאות: ג כי אני
 יהוה לא שניתי ואתם בני-יעקב לא כליתם: ארי. אנא יי,
 לא אשנית קימי דמן עלמא. ואתון בני יעקב אתון מדמן דמאן דמית
 בעלמא הדין, דיניה פסיק: ד למימי אבתיכם סרתם מחקי
 ולא שמרתם שובו אלי ואשובה אליכם אמר יהוה
 עבאות ואמרתם במה נשוב: למימי אבהתכון. סטיתון מן
 קיימי ולא נטרותון. תובו לפולחני, ואתפני במימרי לאיטבא לכון. אמר,
 יי עבאות. ואם תימרון, במא נתוב: ה היקבע אדם אלהים כי
 אתם קבעים אתי ואמרתם במה קבענוך המעשר
 והתרומה: הירגו גבר, קדם דינא. ארי אתון, מרגזין קדמי. ואם
 תימרון, במא ארגיזנא קדמך. במעשריא, ובתרומתא: ו במארה
 אתם נארים ואתי אתם קבעים הגוי כלו: בלטותא, אתון
 מתלטן. וקדמי, אתון מרגזין. עמא, בלהון: ז הביאו את-כל-
 המעשר אל-בית האוצר ויהי טרף בביתי ובחנוני נא
 בזאת אמר יהוה עבאות אם-לא אפתח לכם את
 ארבות השמים והריקתי לכם ברכה עד-בלי-די:

זולק הדקדוק: ב במכשפים. השוא שבמ"ם נע, מפני המאריך שבכ"ת: ובמנאפים. המ"ם
 רפה והשוא נח:

אמר נביא איתא ית כל מעשרא, לבית אוצרא. ויהי פרנוס,
לדמשמשין בבית מקדשי. ונסו כען קדמי, בהדא. אמר, יי צבאות. אם
לא אפתח לכו. ית, בוי דשמיא. ואחית לכו. טובא, עד דתימרון מסת:
וּגְעַרְתִּי לָכֶם בָּאֵל וְלֹא־יִשְׁחַת לָכֶם אֶת־פְּרֵי הָאֲדָמָה
וְלֹא־תִשְׁכַּל לָכֶם הַגֶּפֶן בַּשָּׂדֶה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: וְאִזּוּף
לְכוּ, בְּמַחְבְּלָא. וְלֹא יַחֲבִיל לְכוּ, ית אבא דארעא. וְלֹא תַתְּפִיל לְכוּ
גּוֹפְנָא, בְּחֻקְלָא. אמר, יי צבאות: וְאִשְׁרוּ אֶתְכֶם כָּל־הַגּוֹיִם
כִּי־תִהְיוּ אַתֶּם אֶרֶץ חֶפֶץ אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: וַיִּשְׁבַּחוּ
יְתָכוֹן, כָּל עַמֵּמִיא. ארי תהון אתון יתבין בארע בית שכינתי, ועבדין בה
רעותי. אמר, יי צבאות: חֲזָקוּ עָלַי דְּבָרֵיכֶם אָמַר יְהוָה
וְאִמְרֹתֶם מִה־נְּדַבְּרֵנוּ עָלֶיךָ: תְּקִיפוּ קְדָמִי. פתגמיכון, אמר יי.
ואם תימרון. מא אסגינא למללא, קדמך: וְאִמְרֹתֶם שׁוֹא עֶבֶד
אֱלֹהִים וּמִה־בָּצַע כִּי שִׁמְרָנוּ מִשְׁמֶרֶתוֹ וְכִי הִלְכָנוּ
קִדְרָנִית מִפְּנֵי יְהוָה צְבָאוֹת: אִמְרֵתוֹן. לא להנאה, מן דיפלח
קדם יי. ומא ממון, נתהני לנא. ארי נטרנא, מטרת מימריה. וארי
הליכנא, במפיכות רוחא, מן קדם, יי צבאות: וְעַתָּה אֲנַחְנוּ
מֵאֲשֵׁרִים זָדִים גַּם־נִבְנוּ עֲשֵׂי רָשָׁעָה גַם בָּחֲנוּ אֱלֹהִים
וַיִּמְלֹטוּ: וּכְעַן. אֲנַחְנָא, מִשְׁבַּחִין רְשִׁיעִין. אף אתקיימו, עבדי חטאה.
אף נסיא, קדם יי, ואשתויבו: וְאִזּוּ נְדַבְּרוּ יִרְאֵי יְהוָה אִישׁ
אֶל־רֵעֵהוּ וַיִּקְשֹׁב יְהוָה וַיִּשְׁמַע וַיִּפְתַּח סֵפֶר זִכְרוֹן לִפְנֵי
לִירְאֵי יְהוָה וּלְחֹשְׁבֵי שְׁמוֹ: בְּכֵן מִמְּלִין. דחליא די, גבר עם
חבריה. ושמיע קדם יי, וגלי קדמוהי. ואתפתיב. ספר דוכרנא קדמוהי,
לדחליא די. ולדמחשבין, ליקרא שמייה: וְהָיוּ לִי אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת לַיּוֹם אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה סִגְלָה וְחִמְלָתִי עָלֵיהֶם

כַּאֲשֶׁר יַחְמֹל אִישׁ עַל-בְּנוֹ הָעֶבֶד אֹתוֹ: וַיְהוֹן קְדָמִי. אָמַר, יי
 צְבָאוֹת. לְיוֹמָא. דְּאָנָא עֲתִיד, לְמַעַבְד סְגֻלָּתָא. וְאַחוּס עֲלִיהוֹן. כְּמָא,
 דְּחַיִּיס גְּבָרָא. עַל בְּרִיה, דְּפָלַח יְתִיה: ^{טו} וְשִׁבְתֶּם וְרֵאִיתֶם בֵּין
 צַדִּיק לְרָשָׁע בֵּין עֶבֶד אֱלֹהִים לְאִשֶּׁר לֹא עֲבָדוֹ: וּתְתוּבוּן,
 וְתַחֲזוּן. בֵּין צַדִּיקָא, לְרָשִׁיעָא. בֵּין דְּפִלַּח, קָדָם יי. לְדֹלָא פִּלְחוֹ,
 קְדָמוּהִי: ^{טז} כִּי הִנֵּה הַיּוֹם בָּא בְּעַר פִּתְגֹּר וְהָיוּ כָל-זֵדִים
 וְכָל-עֲשֵׂה רָשָׁעָה קָשׁ וְלֹהֵט אַתֶּם הַיּוֹם הַבָּא אָמַר יְהוָה
 צְבָאוֹת אֲשֶׁר לֹא-יַעֲזֹב לָהֶם שָׂרֵשׁ וְעֵנָף: אָרִי הָא יוֹמָא, אֲתִי.
 בְּעִיר, בְּתַנּוּרָא. וַיְהוֹן כָּל רָשִׁיעָא. וְכָל עֲבָדֵי חֲטָאָה, חֲלָשִׁין פְּקֻשָּׁא.
 וַיִּלְחִיד יְתֵהוֹן, יוֹמָא דְּאֲתִי. אָמַר, יי צְבָאוֹת. דִּלָּא יִשְׁבּוּק לְהוֹן, בַּר וּבַר
 בַּר: ^{יז} וְזָרְחָה לָכֶם יְרֵאִי שָׁמַי שְׁמֵשׁ צִדְקָה וּמִרְפָּא בְּכַנְפֶיהָ
 וַיִּצְאֲתֶם וּפְשַׁתֶּם בְּעִגְלֵי מִרְבֵּק: וְתַדְנַח לְכוּן. דְּחִלִּי שָׁמַי, שְׁמֵשׁ
 דְּזָכוּ. וְאַסּוּתָא בְּכַנְפֶיהָ. וְתַפְקוּן וְתַטְיִלוּן, בְּעִגְלֵי רַבְקָא: ^{יח} וְעֲסוּתֶם
 רָשָׁעִים כִּי-יְהִיוּ אֲפֹר תַּחַת כַּפּוֹת רַגְלֵיכֶם בַּיּוֹם אֲשֶׁר אֲנִי
 עֹשֶׂה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: וּתְדוּשׁוּן רָשִׁיעִין. אָרִי יְהוֹן קְטָמָא.
 תַּחֲזוּת, פִּרְסַת רַגְלֵיכוֹן. בְּיוֹמָא, דְּאָנָא עֲבִיד. אָמַר, יי צְבָאוֹת: ^{יט} זְכְרוּ
 תּוֹרַת מֹשֶׁה עֲבָדֵי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתוֹ בְּחֹרֵב
 עַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים: אֲדַכְרוּ. אוֹרִיתָא, דְּמֹשֶׁה
 עֲבָדֵי. דְּפַקִּידֵי יְתִיה בְּחֹרֵב, עַל כָּל יִשְׂרָאֵל. לְאַלְפָּא יְתֵהוֹן, קִימִין
 וְדִינִין: ^כ הִנֵּה אֲנִכִּי שֹׁלַח לָכֶם אֶת אֱלִיָּה הַנָּבִיא לְפָנַי בּוֹא
 יוֹם יְהוָה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא: הָא אָנָּא, שֹׁלַח לְכוּן. יְת, אֱלִיָּה נְבִיא.
 קָדָם. מִיתִי יוֹמָא דְּעֲתִיד לְמִיתִי, מִן קָדָם יי. רַבָּא וּדְחִילָא: ^{כא} וְהָשִׁיב
 לִב-אֲבוֹת עַל-בָּנִים וְלִב בָּנִים עַל-אֲבוֹתָם פֶּן-אֲבֹא

וְהִפִּיתִי אֶת־הָאָרֶץ חֶרֶם: וְיָתִיב לֵב אָבֱהֶן, עַל בְּנֵיהֶן. וְלֵב בְּנֵיהֶן,
עַל אָבֱהֵיהֶן. דְּלֹמָא אֶתְגַּלִּי, וְאִשְׁכַּח יֵת אַרְעָא בְּחוּבְהָא, וְאִמְחִינָה
גְּמִירָא:

ונוהגים לחזור על פסוק זה:

הִנֵּה אֲנֹכִי שֹׁלֵחַ לָכֶם אֶת אֱלֹהֵי הַנְּבִיא לִפְנֵי בּוֹא יוֹם יְהוָה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא:

(גְּאֻלָּנוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ קָדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:)

(פְּרֻקָּנָא. יי צְבָאוֹת, שְׁמִיָּהּ קְדִישָׁא, דִּישְׂרָאֵל:)

עַל דָּא יִתְפָּרֵד וְיִשְׁתַּבַּח, שְׁמָא רַבָּא קְדִישָׁא. דִּי לְעִילָא, חַיָּא וְקַיָּמָא. מְבָרַךְ הוּא לְעָלַם,
וּלְעָלְמֵי עָלְמֵיָא:

מפטיר דיו"ט שני שלפסח (בחוצה לארץ)

במדבר סימן כ"ח פסוקים ט"ז - כ"ה

וּבַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבַּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ פָּסַח לַיהוָה: וּבַחֲמִשָּׁה
עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חֹג שִׁבְעַת יָמִים מִצּוֹת יֹאכֵל: בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן
מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלֹאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה עִלָּה
לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם וְאֵיל אֶחָד וְשִׁבְעָה כִבְשִׁים בְּנֵי שָׁנָה
תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם: וּמִנְחַתָּם סֹלֶת בָּלוּלָה בְּשֶׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרִינִים
לִפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרִינִים לְאֵיל תַּעֲשׂוּ: עֶשְׂרוֹן עֶשְׂרוֹן תַּעֲשֶׂה לַכֶּבֶשׂ
הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכִּבְשִׁים: וְשַׁעִיר חַטָּאת אֶחָד לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם: מִלֶּבֶד
עַלֹת הַבָּקָר אֲשֶׁר לְעֹלֹת הַתָּמִיד תַּעֲשׂוּ אֶת־אֱלֹהֵי: כִּאֲלֹהֵי תַעֲשׂוּ
לַיּוֹם שִׁבְעַת יָמִים לֶחֶם אִשָּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה עַל־עוֹלֹת הַתָּמִיד
יַעֲשֶׂה וְנִסְכּוֹ: וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֹאכֶת
עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ:

ברכה ראשונה שקורם ההפטרה

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר, בְּנְבִיאִים טוֹבִים. וְרָצָה
בְּדַבְרֵיהֶם, הַנְּאֻמִּים בְּאֵמֶת. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ. הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה,
בְּמֹשֶׁה עַבְדּוֹ, וּבִישְׂרָאֵל עַמּוֹ. וּבְנְבִיאֵי, הָאֵמֶת וְהַצֶּדֶק: (אמן)

הפטרה דיו"ט שני שלפסח (בחוצה לארץ)

במלכים ב' סימן כ"ב

בֶּן־שְׁמֹנֶה שָׁנָה יֵאָשִׁיאוּ בְּמִלְכּוֹ וּשְׁלָשִׁים וְאַחַת שָׁנָה
 מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אָמֹו יְדִידָה בַת־עֲדִיָּה
 מִבְּצֻקָּתָ: בַּר תַּמְנֵי שָׁנִין, יֵאָשִׁיָּה כֹד מֶלֶךְ. וּתְלָתִין וַחֲדָא, שָׁנִין. מֶלֶךְ,
 בִּירוּשָׁלַם. וְשֵׁם אִמִּיהָ, יְדִידָה בַת עֲדִיָּה, מִבְּצֻקָּתָ: בַּ וַיַּעַשׂ הַיִּשְׂרָאֵל
 בְּעֵינָיו יְהוֹה וַיֵּלֶךְ בְּכָל־דֶּרֶךְ דָּוִד אָבִיו וְלֹא־סָר יָמִין
 וּשְׁמֹאוֹל: וַעֲבַד דְּכֶשֶׁר, קָדָם יי. וְאַזֹּל. בְּכָל אֹרֶחַ, דָּוִד אָבוּהִי. וְלֹא
 סָטָא, לְיַמִּינָא וְלִסְמָאלָא: ג וַיְהִי בְּשְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְמֶלֶךְ
 יֵאָשִׁיאוּ שָׁלַח הַמֶּלֶךְ אֶת־שָׁפָן בֶּן־אַצְלִיָּהוּ בֶן־מִשְׁלֵם
 הַסֹּפֵר בֵּית יְהוֹה לֵאמֹר: וַהּוֹה. בַּתְּמָנָא עָסְרִי, שָׁנִין. לְמַלְכָּא,
 יֵאָשִׁיָּה. שָׁלַח מַלְכָּא. יֵת שָׁפָן בֶּר אַצְלִיָּה בֶר מִשְׁלֵם, סָפְרָא. בֵּית מִקְדָּשָׁא
 דִּי, לְמִימֵר: דַּ עֲלֵה אֶל־חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וַיִּתֵּם
 אֶת־הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵּית יְהוֹה אֲשֶׁר אֶסְפוּ שְׁמָרֵי הַסֹּף
 מֵאֵת הָעָם: סָק. לְוֹת חִלְקִיָּה, כְּהֵנָא רַבָּא. וַיִּטְקִים, יֵת כֶּסֶף.
 דְּמִתְעַל, לְבֵית מִקְדָּשָׁא דִּי, דְּכַנְשׁוּ אִמְרַפְּלִיָּא, מִן עַמָּא: דַּ (כ' וַיִּתְּנָה)
 וַיִּתְּנֵהוּ עַל־יַד עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה הַמִּפְקָדִים (כ' בַּבֵּית) בֵּית
 יְהוֹה וַיִּתְּנוּ אֹתוֹ לְעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר בַּבֵּית יְהוֹה לְחֹזֶק
 בִּדְקַת הַבָּיִת: וַיִּתְּנֵיהּ. עַל יַד, עַבְדֵי עֲבִידָתָא. דְּמִמְנֵן, בֵּית מִקְדָּשָׁא
 דִּי. וַיִּתְּנוּן יְתִיָּה. לְעַבְדֵי עֲבִידָתָא, דְּבַבֵּית מִקְדָּשָׁא דִּי, לְתַקְפָּא, בְּדָקָא
 דְּבִיתָא: דַּ לְחַרְשִׁים וְלַבְנִים וְלַגְדָּרִים וְלַקְנוֹת עֵצִים וְאַבְנֵי

זֶלֶק הַדְּקָדוֹק: א מִבְּצֻקָּתָ. הַקִּמְץ חֹטף וְהַשּׁוֹא נֹחַ וְהַקוֹ"ף בַּפֶּתַח: ה לְחֹזֶק (אֵת) בְּדָק הַבֵּית.
 לֹא גִרְסִינָן תִּיבַת 'אֵת' גַּם בְּקֻצַּת דְּפוּסִים ל"ג לַה:

מחצב לחזק את-הבית: לנגריא. ולארידיכליא, ולארגובליא.
ולמזבן אעין, ואבנין פסילן. לתקפא, ית ביתא: ז אף לא-יחשב
אתם הכסף הנתן על-ידם כי באמונה הם עשים: פרס,
לא מתחשיב עמהון. כספא, דמתיהיב על ידהון. ארי בהימנותא, אנון
עבדין: ח ויצו המלך את-כל-העם לאמר עשו פסח
ליהוה אלהיכם ככתוב על ספר הברית הזה: ופקיד
מלפא, ית כל עמא למימר. עבדו פסחא. קדם, יי אלהכון. כמא
דכתיב, על ספרא דקימא, הדין: ט כי לא נעשה בפסח הזה
מימי השפטים אשר שפטו את-ישראל וכל ימי מלכי
ישראל ומלכי יהודה: ארי לא אתעביד, בפסחא הדין. מיומי,
נגודיא. דדנו, ית ישראל. וכל. יומי. מלכי ישראל, ומלכיא דבית יהודה:
י כי אם-בשמנה עשרה שנה למלך ואשיהו נעשה
הפסח הזה ליהוה בירושלם: אלהין. בתמנא עסרי, שנין.
למלפא, יאשיה. אתעביד. פסחא הדין. קדם יי, בירשלם: יא וגם
את-האבות ואת-הידענים ואת-התרפים ואת-הגללים
ואת כל-השקצים אשר נראו בארץ יהודה ובירושלם.
בער ואשיהו למען הקים את-דברי התורה הכתבים
על-הספר אשר מצא חלקיהו הפהן בית יהוה: ואף ית
בדין, וית זכורו. וית צלמניא וית טעותא, וית כל שקוציא. דאתחזיאו
בארעא דבית יהודה, ובירשלם. פלי, יאשיה. בדיל. לקימא. ית פתגמי
אורייתא, דכתיבין על ספרא. דאשכח. חלקיה כהנא, בית מקדשא דיי:
יב וכמהו לא-היה לפניו מלך אשר-שב אל-יהוה
בכל-לבבו ובכל-נפשו ובכל-מאדו בכל תורת משה
ואחריו לא-קם כמהו: וכותיה לא הוה קדמוהי, מלפא. דתב

לְפִלְחָנָא דִּיּוֹ בְּכָל לַבִּיָּה וּבְכָל נַפְשִׁיָּה, וּבְכָל נְכֻסָּוָהּ. כָּלֵל, אוֹרִיתָא
 דְּמִשָּׁה. וּבִתְרוּהִי, לָא קַם כְּוֹתִיָּה:
 (גְּאֵלָנוּ יְהוָה עֲבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:
 (פְּרָקְנָא. יי עֲבָאוֹת, שְׁמִיָּה. קְדִישָׁא, דִּישְׂרָאֵל:
 עַל דָּא יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח, שְׁמָא רַבָּא קְדִישָׁא. דִּי לְעִילָא, חַיָּא וְקַיָּמָא. מְבָרַךְ הוּא לְעָלַם,
 וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

מִפְטִיר דְּשַׁחֲרִית כַּפּוּר

במדבר סימן כ"ט פסוקים ז' - י"א

וּבַעֲשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְעֲנִיתֶם
 אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם כָּל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם עֲלֶה לִיהוָה רֵיחַ
 נִיחֹחַ פֶּר בֶּן־בָּקָר אֶחָד אֵיל אֶחָד כִּבְשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם
 יִהְיוּ לָכֶם: וּמִנְחָתָם סֹלֶת בָּלוּלָה בַשֶּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לִפְרֹשֶׁי שְׁנֵי
 עֶשְׂרֹנִים לְאֵיל הָאֶחָד: עֶשְׂרֹן עֶשְׂרֹן לִכְבֹּשׁ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת
 הַכִּבְשִׁים: שְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד חֲטָאת מִלֶּבֶד חֲטָאת הַכֹּהֲנִים וְעַל־ת
 הַתְּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְפִּיהֶם:

ברכה ראשונה שיקודם ההפטרה

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הוֹשִׁיעָה אֱלֹהֵינוּ מִלֶּךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר, בְּנִבְיָאִים טוֹבִים. וְרָצָה
 בְּדַבְרֵיהֶם, הַנְּאֻמִּים בְּאֵמֶת. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הוֹשִׁיעָה. הַפּוֹחֵר בַּתּוֹרָה,
 בְּמִשָּׁה עַבְדּוֹ, וּבִישְׂרָאֵל עַמּוֹ. וּבְנִבְיָאִי, הָאֵמֶת וְהַצֶּדֶק: (אָמֵן)

הַפְטָרָה דְּשַׁחֲרִית כַּפּוּר

בישעיה סימן י"ז

וַאֲמַר סְלוּ־סְלוּ פָּנֵי־דָרְךָ הָרִימוּ מִכְשׁוֹל מִדְּרֹךְ עַמִּי:
 וַיִּימַר אֱלִיפוֹ וְאֶזְהָרֹ אֲפִנּוּ לֵב עַמָּא, לְאוֹרַח תְּקַנָּא. סְלִיקוּ
 תַּקְלַת רַשִׁיעֵיָא מֵאוֹרַח, כְּנִשְׁתָּא דְעַמִּי: כִּי כֹה אָמַר יְיָ וְנִשְׂא
 שִׁכְנָא עַד וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ מְרוֹם וְקָדוֹשׁ אִשְׁכּוֹן וְאַתְּ־דִכָּא

וּשְׁפַל-רוּחַ לְהַחֲיוֹת רוּחַ שְׁפָלִים וּלְהַחֲיוֹת לֵב גְּדָפָאִים:
אֲרִי כְּדָנָן אָמַר, רָמָא וּמִנְטָלָא. דְּשָׂרִי בְּשִׁמְיָא, וְקִדִּישׁ שְׁמִיָּה. בְּרוּמָא
שָׂרִי, וְקִדִּישָׁא שְׂכִינְתִּיהָ. אָמַר לְמַפְרָק לְתַבִּירִי לְבָא, וּלְמַכִּיכִי רוּחָא.
לְקִימָא, רוּחַ מַכִּיכִין. וּלְמַסְעָד, לֵב תַּבִּירִין: א כִּי לֹא לְעוֹלָם אֲרִיב
וְלֹא לְנֶצַח אֶקְצוֹף בִּי-רוּחַ מִלְּפָנֶי יַעֲטוֹף וּנְשָׁמוֹת אֲנִי
עָשִׂיתִי: אֲרִי לֹא לְעֹלְמָא, אֶתְפָּרַע בְּדִין. וְלֹא לְאַפְרָשׁ, יְהִי רְגוּזִי. אֲרִי
רוּחִי מִיִּתְיָא, אָנָּא עֲתִיד לְאַתְבָּא. וּנְשָׁמְתָא, אָנָּא עֲבִדִּית:
ב בָּעֲזֹן בָּעָעוּ קְצַפְתִּי וְאַכְהוּ הַסֶּתֶר וְאַקְצָף וַיִּלָּךְ שׁוֹבֵב
בְּדֶרֶךְ לְבוֹ: בְּחוּבֵי מְמוֹנְהוֹן דְּאַנְסוֹ הָהּ רְגוּזִי עֲלִיהוֹן, וְאַלְקִיתַנּוֹן.
סְלִיקִית שְׂכִינְתִּי מִנְהוֹן, וְטַלְטִילַתַנּוֹן. בְּדִרִית גְּלוּתְהוֹן עַל דְּטַעוּ, בְּתַר
הִרְהוּר לְבָהוֹן: ג דְּרַכְיוֹ רְאִיתִי וְאַרְפָּאָהוּ וְאַנְחָהוּ וְאַשְׁלָם
נַחֲמִים לוֹ וְלֹאֲבָלָיו: אֹרַח תִּיבְתָּהוֹן גְּלִיָּא קְדָמִי, וְאַשְׁבוּק לְהוֹן.
וְאַרְחִים עֲלִיהוֹן. וְאַשְׁלָם תַּנְחוּמִין. לְהוֹן, וְלַדְמַתְאֲבָלִין עֲלִיהוֹן: ד בּוֹרָא
(כ' נוב) נִיב שְׁפָתַיִם שָׁלוֹם | שָׁלוֹם לְרַחוּק וְלִקְרוֹב אָמַר
יְהוָה וּרְפָאתָיו: דְּבָרָא מִמְּלַל סְפוֹן, בְּפוֹם כָּל אִנְשָׁא. אָמַר שְׁלָמָא
יִתְעַבִּיד לְצַדִּיקָיָא, וְנִטְרוּ אוּרִיתִי מִלְּקַדְמִין. וּשְׁלָמָא יִתְעַבִּיד לְתַבִּיָּא,
דְּתַבּוּ לְאוּרִיתִי קָרִיב. אָמַר יי, וְאַשְׁבוּק לְהוֹן: ז וְהִרְשָׁעִים פִּיִּם
נִגְרָשׁ בִּי הַשֶּׁקֶט לֹא יוֹכֵל וַיִּגְרָשׁוּ מִימִּי רַפֵּשׁ וְטִיט:
וְרִשְׁיַעְיָא, פִּימָא דְטָרִיד. דְּבָעִי לְמִנַּח, וְלֹא יָכִיל. וְעַכְרִין מוֹהִי, סִין וְטִין:
ח אֵין שָׁלוֹם אָמַר אֱלֹהֵי לְרִשְׁעִים: לִית שְׁלָמָא. אָמַר אֱלֹהֵי,
לְרִשְׁיַעְיָא: ט קָרָא בְּגִרוֹן אֶל-תַּחֲשֹׁךְ בִּשְׁוֹפֵר הָרִם קוֹלָךְ
וְהִגֵּד לְעַמִּי פִּשְׁעָם וּלְבֵית יַעֲקֹב חַטָּאתָם: נְבִיָּא אֲכַלִּי
בְּגִרוֹנְךָ, לֹא תִמְנַע. בְּקַל שׁוֹפָרָא, אֲרִים קֹלְךָ. וְחוּי לְעַמִּי, מִרְדִּיהוֹן. וּלְבֵית
יַעֲקֹב, חוּבִיהוֹן: י וְאוֹתִי יוֹם יוֹם יִדְרָשׁוּן וְדַעַת דְּרַכְיִי יַחֲפָצוּן

בְּגוֹי אֲשֶׁר-עֲדָקָה עָשָׂה וּמִשְׁפָּט אֱלֹהֵיוֹ לֹא עֹזב יִשְׁאָלוּנִי
 מִשְׁפָּטֵי-צֶדֶק קִרְבַּת אֱלֹהִים יַחֲפָצוּן: וּקְדָמִי יוֹם יוֹם, אֶלְפָן
 תִּבְעִין. בְּאֵלֹו לְמַדַּע אֲוִרְחָן דִּתְקַנֵּן קְדָמִי, צָבָן. בְּעַמָּא, דְּזָכוּ עֲבַד. וּמַדִּין
 אֱלֹהֵיהּ, לֹא אֶתְרַחֵק. שְׁאֲלִין מִן קְדָמִי, דִּין דְּקִשּׁוּט. בְּאֵלֹו לְאֶתְקַרְבָּא
 לְדַחֲלָתָא דִּי, צָבָן: ^י לְמָה צִמְנוּ וְלֹא רָאִיתָ עֲנִינוּ נַפְשָׁנוּ
 וְלֹא תִדַּע הֵן בְּיוֹם צִמְכֶם תִּמְצָאוּ-חֶפֶץ וְכָל-עֲצִיבֵיכֶם
 תִּנְגָּשׁוּ: אֲמַרִין לְמָא אֲנַחְנָא צִימִין, וּקְדָמָךְ גָּלִי. מְסַגְפִין נַפְשָׁתָנָא,
 וּקְדָמָךְ יָדִיעַ. נִבְיָא, אֵימַר לְהוֹן. הָא בְּיוֹם תַּעֲנִיתְכוּן, אַתּוֹן תִּבְעִין
 צְרִיכוּן, וְכָל תַּקְלָתְכוּן, אַתּוֹן מְקַרְבִין: ^{יב} הֵן לְרִיב וּמִצָּה תִצּוּמוֹ
 וְלִהְיוֹת בְּאַגְרָף רָשַׁע לֹא-תִצּוּמוּ בְּיוֹם לְהַשְׁמִיעַ בְּמָרוֹם
 קוֹלְכֶם: הָא לְתַחֲרוּ וּלְמַצּוּ, אַתּוֹן צִימִין. וְלִמְמַחֵי, בְּכַרְמִיזָא דְרִשְׁעָא.
 לֹא תַתְעַנּוֹן תַּעֲנִין, בְּאֲלִין. לֹא שְׁמַעְא בְּמָרוּמָא, קְלָכוּן: ^{יג} הִכָּזָה יְהִיָּה
 צוּם אֲבַחְרֵהוּ יוֹם עֲנוֹת אָדָם נַפְשׁוֹ הִלְכָּךְ פֶּאֶגְמָן רֹאשׁוֹ
 וְשָׁק וְאַפֵּר יַצִּיעַ הִלָּזָה תִּקְרָא-צוּם וְיוֹם רָצוֹן לִיהוּהָ:
 הִהְדָּא הִיא תַעֲנִיתָא, דְרַעֲינָא בֵּה. יוֹמָא. דְּמַסְגִּיף אֲנָשָׂא, נַפְשִׁיהּ. כְּפִיף
 רִישִׁיהּ, פֶּאֶגְמוֹן כְּפִיף. וְעַל סִקָּא וְקֻטְמָא, בְּאִית. הִלְהָדָא, אַתּוֹן קָרָן תַּעֲנִין.
 וְיוֹמָא דְרַעֲוָא בֵּיה, מִן קָדָם יִי: ^{יד} הִלּוּא זֶה צוּם אֲבַחְרֵהוּ פִּתְחָ
 חֲרָצְבוֹת רָשַׁע הִתֵּר אֲגָדוֹת מוֹטָה וְשִׁלַּח רְצוּצִים חֲפָשִׁים
 וְכָל-מוֹטָה תִּנְתְּקוּן: הִלָּא דָּא הִיא תַעֲנִיתָא, דְרַעֲינָא בֵּה. פִּרְדוּ,
 בְּנִשְׁת רִשְׁעָא. שְׂרוּ, קִטְרִי כְּתָבִי דִּין מַסְטִי. וּפִטְרוּ דִּהּוּ אֲנִיסִין, בְּנֵי חוֹרִין.
 וְכָל דִּין מַסְטִי, תִּסְלָקוּן: ^{טו} הִלּוּא פָּרַס לָרַעַב לַחֲמֹךְ וְעֲנִיִּים
 מְרוּדִים תִּבְיָא בֵּית כִּי-תִרְאֶה עָרִם וְכִסִּיתוּ וּמִבְּשָׂרְךָ לֹא
 תִתַּעֲלֵם: הִלָּא תִפְרִינִים לְכַפְנָא, מִלַּחֲמֹךְ. וְחִשְׁיכִין מְטִלְטִלִין,

וְזֶלֶק הִדְקָדוּק: ^{יז} בְּאַגְרָף. בְּטַפְחָא בְּכָל סַפְרֵי תִימָן: ^{יח} פִּתְחָ. בְּפִשְׁט אַחַד בְּסֵת"י
 וּבִירוּשְׁלַמִּיִּים, וְהִיא שִׁיטַת רַמ"ל:

תעיל לגו ביתך. ארי תחזי ערטלאה, ותכסיניה, ומקריב בסרך, לא
תכבוש עינך: ^{טז} **אז יבקע פשחך אורך וארכתך מהרה**
תצמח והלך לפניך צדקך כבוד יהוה יאסף: בכין יתגלי
כשפרפרא, נהורך. ואסות מחתך, בפריע תסק. ויהכן קדמך, וכותך.
ביקר מן קדם יי, תתפניש: ^{יז} **אז תקרא ויהוה יענה תשוע**
ויאמר הנני אסתסיר מתוכך מוטה שלח אצבע
ודבר-און: בכין תצלי, ויי יקביל צלותך. תבעי מן קדמוהי, ויעביר
בעותך. אם תעדי מבינך, אסטיות דין, מרמו באצבע ומלמלא, מלין
דאונים: ^{יח} **ותפק לרעב נפשך ונפש נענה תשביע וזרח**
בחשך אורך ואפלתך פצהרים: ותתפח קדם כפנא, נפשך.
ונפש מסגפא, תסבע. וידנח בחשוכא, נהורך. וקבלך, יהי כטיהרא:
^{יט} **ונחך יהוה תמיד והשביע בצחצחות נפשך ועצמותיך**
יחליץ והיית כגן רוה וכמוצא מים אשר לא יכזבו
מימיו: וידברנך יי, תדירא. ויסבע בשני בערתא, נפשך. וגופך, ייחי
בחיי עלמא. ותהי נפשך מליא תפנקין, כגנת שקיא דמרויא. וכמבוע
דמין, דלא פסקין, מוהי: ^כ **ובנו ממך חרבות עולם מוסדי**
דור-ודור תקומם וקרא לך גדר פריץ משובב נתיבות
לשבת: ויבנו מנך, חרבת עלם. יסודי דר ודר, תקומים. ויקרון לך,
מקיים אורחא דתקנא, מתיב רשיעיא, לאוריתא: ^{כא} **אסתשיב**
משבת רגלך עשות חפציך ביום קדשי וקראת לשבת
ענג לקדוש יהוה מכבד וכבדתו מעשות דרכיך ממצוא
חפצך ודבר דבר: אם תתיב משבתא, רגלך. למעבד צרכך,
ביומא דקדשי. ותערעה לשבתא, בתפנקין. לקדישא דיי, תיקר. ותיקר

וזלק הדקדוק: ^{טז} **יאסף.** הפ"ה והכ"ף רפה בסת"י: ^{כא} **לקדוש יי מכבד.** ה"ג בלא וי"ו,
ובקצת דפוסים נפל טעות:

קדמוהי, מלמעבד אורחך, ומלסופקא צרכך ומלמללא, מלין דאונים:
כב אז תתענג על-יהוה והרפבתיך על- (כ' במוות) בַּמָּתִי
 ארץ והאכלתיך נחלת יַעֲקֹב אֲבִיךָ כִּי פִי יְהוָה דְּבַר:
 בכין. תתפנק, קדם יי. וישרינד, על תקפי ארעא. ויכילנד. פירי, אחסנת
 יַעֲקֹב אֲבוֹךָ. ארי במימרא די, גזיר בן: **כג** וּבֹא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשֶׁבִי
 פֶּשַׁע בִּיעֲקֹב נָאִם יְהוָה: וייתי לציין, פריק. ולאֲתבא מרודיא
 דבית יַעֲקֹב, לאוריתא. אמר, יי: **כד** וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אִתְּכֶם
 אֲמַר יְהוָה רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּדְבָרִי אֲשֶׁר-שָׁמַתִּי בְּפִיךָ
 לֹא-יִמָּוֶשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זֶרַעךָ וּמִפִּי זֶרַעךָ אֲמַר יְהוָה
 מַעֲתָה וְעַד-עוֹלָם: ואנא. דין קימי עמהון, אמר יי. רוח קדשי,
 דעלך. ופתגמי נבואתי, דשויתי בפמך. לא יעדון. מפמך ומפום בך.
 ומפום בני בך, אמר יי. מפעון, ועד עלמא:

(גאלנו יהוה עבאות שמו קדוש ישראל:)

(פרקנא. יי עבאות, שמיה. קדישא, דישראל:)

על דא יתברך וישתבח, שְׁמָא רַבָּא קַדִּישָׁא. די לעילא, חיא וקימא. מברך הוא לעלם,
 ולעלמי עלמא:

ברכה ראשונה שקודם ההפטרה

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר, בַּנְּבִיאִים טוֹבִים. וְרָצָה
 בְּדַבְרֵיהֶם, הַנִּאֲמָרִים בְּאַמֶּת. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה,
 בַּמִּשָּׁה עֲבָדוֹ, וּבִישְׂרָאֵל עַמּוֹ. וּבַנְּבִיאִי, הָאֵמֶת וְהַצֶּדֶק: (אמן)

הפטרה דמנחת כפור

ספר יונה

וַיְהִי דְבַר-יְהוָה אֶל-יוֹנָה בֶּן-אָמִתִּי לֵאמֹר: וְהָיָה פֶתֶגֶם
 נְבוּאָה, מִן קֳדָם יי. עס יונה בר אַמֶּתִי, לְמִימַר: **ב** קוֹם לֵךְ

אֶל־נִינְוָה הָעִיר הַגְּדוֹלָה וְקָרָא עָלֶיהָ כִּי־עָלְתָה רָעָתָם
לִפְנֵי: קוּם. אִיזִיל לְנִינְוָה. קָרָתָא רַבְתָּא, וְאַתְנַבִּי עָלֶיהָ. אָרִי סְלִיקָת
בִּישְׁתָּהוֹן, לְקַדְמִי: ָ וַיְקָם יוֹנָה לְבָרַח תַּרְשִׁישָׁה מִלִּפְנֵי יְהוָה
וַיֵּרֶד יָפוֹ וַיִּמְצָא אֹנִיָּה | בָּאָה תַרְשִׁישׁ וַיֵּתֶן שְׂכָרָהּ וַיֵּרֶד
בָּהּ לָבוֹא עִמָּהֶם תַּרְשִׁישָׁה מִלִּפְנֵי יְהוָה: וְקָם יוֹנָה, לְמַעַרְק
לְיָמָא. מִן קֳדָם דִּיתַנְבִּי, בְּשָׂמָא דִּי. וּנְחַת לִיפּוֹ. וְאַשְׁכַּח אֶלְפָּא, דְּאִזְלָא
בְּיָמָא. וַיְהִי אַגְרָה. וּנְחַת בָּהּ, לְמִיזַל עִמָּהוֹן בְּיָמָא. מִן קֳדָם דִּיתַנְבִּי,
בְּשָׂמָא דִּי: ָ וַיְהִי הַטִּיל רוּחַ־גְּדוֹלָה אֶל־הַיָּם וַיְהִי
סַעַר־גְּדוֹל בַּיָּם וַהֲאֹנִיָּה חֹשֶׁבָה לְהִשָּׁבֵר: וַיִּ. אָרִים רוּחַ רַב,
עַל יָמָא. וַהֲוָה נַחְשׁוֹל רַב, בְּיָמָא. וְאַלְפָּא, בְּעֵינָא, לְאַתְבָּרָא: ָ וַיִּירָאוּ
הַמִּלְחִים וַיַּזְעִקוּ אִישׁ אֶל־אֱלֹהֵיוֹ וַיִּטְלוּ אֶת־הַכִּלִּים אֲשֶׁר
בְּאֹנִיָּה אֶל־הַיָּם לְהַקֵּל מֵעֲלֵיהֶם וַיּוֹנָה יָרַד אֶל־יַרְבֵּיתִי
הַסְּפִינָה וַיִּשְׁכַּב וַיֵּרָדֶם: וּדְחִילוֹ סַפְנֵיָא. וּבְעֵז גָּבֵר מִן דְּחִלְתִּיהּ וַחֲזוּ,
אָרִי לִית בְּהוֹן צִרוּךְ. וּרְמוּ יָת מִנְיָא. דְּבִאֲלָפָא, לְיָמָא. לְאַקְלָא, מִנְהוֹן.
וַיּוֹנָה. נְחַת, לְאַרְעִית שְׂדָא דְּבִאֲלָפָא, וּשְׂכִיב, וּדְמוּךְ: ָ וַיִּקְרַב אֵלָיו
רַב הַחֲבֵל וַיֹּאמֶר לוֹ מַה־לָּךְ גֵּרָדָם קוּם קְרָא אֶל־אֱלֹהֶיךָ
אוּלִּי יַתְעֲשֶׂת הָאֱלֹהִים לָנוּ וְלֹא נֹאבָד: וּקְרִיב לְוִתִּיהּ, רַב
סַפְנֵיָא. וַאֲמַר לִיהּ, מָא אַת דְּמוּךְ. קוּם צְלִי, קֳדָם אֱלֹהֶךְ. מָאִם. יַתְרַחֵם מִן
קֳדָם יי. עֲלָנָא, וְלֹא נִיבַד: ָ וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ לְכוּ
וְנִפְלֵה גּוֹרְלוֹת וְנִדְעָה בְּשִׁלְמֵי הָרַעָה הַזֹּאת לָנוּ וַיִּפְּלוּ
גּוֹרְלוֹת וַיִּפֹּל הַגּוֹרֵל עַל־יוֹנָה: וַאֲמָרוּ, גָּבֵר לְחִבְרִיָּה. אִיתוּ, וְנִרְמִי
עַדבִּין. וְנִדְעָ. בְּדִיל מִן בִּשְׁתָּא הָדָא, לָנָא. וּרְמוּ עַדבִּין. וְנִפֹּל עַדבָּא, עַל
יוֹנָה: ָ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הַגִּידָה־נָּא לָנוּ בְּאֲשֶׁר לְמִי־הָרַעָה

הַזֹּאת לָנוּ מִהַמְּלֶאכֶתֶךָ וּמֵאִין תָּבוֹא מִה אֶרְצֶךָ
וְאִי־מִנֶּה עִם אֶתְּהָ: וְאָמְרוּ לִיה, חֲוֵי כָעַן לָנָא. בְּדִיל מִן בִּשְׁתָּא
הָדָא, לָנָא. מָא עֲבִידְתָּךְ, וּמִנֵּן אֶת אֶתִּי. אִידָא הִיא מְדִינְתָךְ. וְאִי מְדִין
עָמָא, אֶת: ט וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם עֲבָרִי אֲנֹכִי וְאֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי
הַשָּׁמַיִם אֲנִי יָרָא אֲשֶׁר־עָשָׂה אֶת־הַיָּם וְאֶת־הַיַּבְשָׁה:
וְאָמַר לְהוֹן, יְהוּדָאָה אֲנָא. וּמִן קָדָם יי. אֱלֹהֵא דְשִׁמְיָא, אֲנָא דְחִיל. דְּעֵבַד
יֵת יִמָּא, וְיֵת יִבְשֶׁתָּא: ד וַיִּירָאוּ הָאֲנָשִׁים יִרְאָה גְדוּלָּה וַיֹּאמְרוּ
אֵלָיו מִה־זֹּאת עָשִׂיתָ כִּי־יָדְעוּ הָאֲנָשִׁים כִּי־מִלְּפָנֶי יְהוָה
הוּא בָרַח כִּי הִגִּיד לָהֶם: וּדְחִילוּ גְבֵרִיא, דְּחִלָּא רַבָּא. וְאָמְרוּ לִיה, מָא
דָּא עֲבַדְתָּא. אֲרִי יָדְעוּ גְבֵרִיא. אֲרִי מִן קָדָם דִּיתְנִיבִי בִּשְׁמָא דִּי, הוּא
עָרִיק. אֲרִי חֲוֵי, לְהוֹן: ד וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מִה־נַּעֲשָׂה לָךְ וַיִּשְׁתַּק
הַיָּם מִעֲלֵינוּ כִּי הֵם הוֹלְךְ וְסֹעֵר: וְאָמְרוּ לִיה, מָא נַעֲבִיד לָךְ.
וַיְנוּחַ יִמָּא, מִנָּנָא. אֲרִי יִמָּא אֲזִיל, וְנַחֲשׁוּלִיה תִּקִּיף: ז וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם
שְׂאוּנִי וְהִטִּילְנִי אֶל־הַיָּם וַיִּשְׁתַּק הַיָּם מִעֲלֵיכֶם כִּי יוֹדַע
אֲנִי כִּי בִשְׁלִי הִסַּעַר הַגְּדוֹל הַזֶּה עֲלֵיכֶם: וְאָמַר לְהוֹן, סְבוּנִי,
וּרְמוּנִי לִימָא. וַיְנוּחַ יִמָּא, מִנְּכוּן. אֲרִי, יָדַע אֲנָא. אֲרִי בְדִילִי. נַחֲשׁוּלָא
רַבָּא. דְּדִין, עֲלִיכוּן: ח וַיַּחֲתִּירוּ הָאֲנָשִׁים לְהָשִׁיב אֶל־הַיַּבְשָׁה
וְלֹא יָכְלוּ כִּי הֵם הוֹלְךְ וְסֹעֵר עֲלֵיהֶם: וְשִׁטִּין גְּבֵרִיא.
לְאֶתְבָּא. לִיבְשֶׁתָּא, וְלֹא יָכִילוּ. אֲרִי יִמָּא אֲזִיל, וְנַחֲשׁוּלִיה תִּקִּיף עֲלֵיהוֹן:
ט וַיִּקְרְאוּ אֶל־יְהוָה וַיֹּאמְרוּ אָנָּה יְהוָה אֱלֹהֵי נַאֲבֻדָּה
בְּנַפְשׁ הָאִישׁ הַזֶּה וְאֶל־תִּתֵּן עָלֵינוּ דָם נִקְיָא כִּי־אַתָּה
יְהוָה כַּאֲשֶׁר חָפְצָתָ עָשִׂיתָ: וְצִלְיָא קָדָם יי, וְאָמְרוּ. קָבִיל בְּעוֹתָנָא
יי, לֹא כָעַן נִיבַד. בְּחוֹבֶת נַפְשִׁיה, דְּגִבְרָא דְּדִין. וְלֹא תִתֵּן עֲלֵנָא, חוֹבֶת

וְזֶלֶק הַדְּקָדוּק: י אָנָּה. מַלְרַע בְּכָל הַתִּיגָאן גַּם בִּירוּשָׁלַיִם, וְכוּלְהוּ שָׂאֵרָא. וְכ"ה כִּפִּי
הַדְּקָדוּק. וְכ"כ בַּעַל מִקְנֵה אֲבֵרָהֶם. וְעִיין עֲרוּגַת הַבוּשֶׁם:

דם זָפֹאִי. אָרִי אֶת יְיָ. כָּמָא דְרַעְוֵא קְדָמְךָ, עֲבַדְתָּא: טו וַיִּשְׁאוּ
 אֶת־יוֹנָה וַיִּטְלֶהוּ אֶל־הַיָּם וַיַּעֲמֵד הַיָּם מִזַּעְפוֹ: וּנְסִיבוּ, יֵת
 יוֹנָה. וּרְמוּהִי, לְיָמָא. וְנַח יָמָא, מִנַּחֲשׁוּלִיָּה: טז וַיִּירָאוּ הָאֲנָשִׁים
 יִרְאָה גְדוֹלָה אֶת־יְהוָה וַיִּזְכְּחוּ־זָבַח לַיהוָה וַיִּדְרוּ נְדָרִים:
 וּדְחִילוּ גְבֻרִיא. דְּחֵלָא רַבָּא, מִן קָדָם יְיָ. וַאֲמְרוּ לְדַבְּחָא דִּיבַח, קָדָם יְיָ.
 וְנִדְרוּ, נְדָרִין: ז' וַיִּמָּן יְהוָה דָּג גְּדוֹל לִבְלַע אֶת־יוֹנָה וַיְהִי
 יוֹנָה בְּמַעֵי הַדָּג שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לַיְלֹת: וְזָמִין יְיָ, נִנְא
 רַבָּא. לְמַבְלַע, יֵת יוֹנָה. וְהָוָה יוֹנָה, בְּמַעֵיא דְנִנְתָּא. תִּלְתָּא יָמִין,
 וּתִלְתָּא לַיְלֹן: ח' וַיִּתְּפֹל יוֹנָה אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיו מִמַּעַי
 הַדָּגָה: וְצִלִּי יוֹנָה. קָדָם יְיָ, אֱלֹהֵיהֶּּ מִמַּעֵיא, דְנִנְתָּא: ט' וַיֹּאמֶר
 קָרָאתִי מִצָּרָה לִי אֶל־יְהוָה וַיַּעֲנֵנִי מִבֶּטֶן שְׁאוֹל שׁוֹעֵתִי
 שָׁמַעְתָּ קוֹלִי: וַאֲמַר. צִלִּיתִי. מִדַּעֲקַת לִי. קָדָם יְיָ, וְקָבִיל צְלוֹתִי.
 מֵאֲרַעִית תְּהוֹמָא. בְּעִיתִי, עֲבַדְתָּא בְּעוֹתִי: כ' וַתִּשְׁלִיכֵנִי מִצּוֹלָה
 בְּלִבִּי יָמִים וְנָהָר יִסְבְּבֵנִי כָּל־מִשְׁפָּרִיךְ וּגְלִיךְ עָלַי עָבְרוּ:
 וּרְמִיתָנִי לְעַמְקֵיא, בְּלִבָּא דִּימָא. וְנָהָרָא, סְחוֹר סְחוֹר לִי. כָּל נַחֲשׁוּלוֹהִי
 דִּימָא וּגְלוֹהִי, עָלַי עָדוּ: כא וְאָנִי אֲמַרְתִּי נִגְרַשְׁתִּי מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ
 אֲדָּ אוֹסִיף לְהַבִּיט אֶל־הֵיכַל קְדֻשְׁךָ: וְאָנָּה אֲמַרְתִּי. אֶתְּרַכִּית,
 מִן קָדָם מִימָרְךָ. בָּרַם, אוֹסִיף לְאַסְתַּכְּלָא. בְּהֵיכְלָא, דְקְדֻשְׁךָ:
 כב אֲפָפוּנִי מֵיִם עַד־נֶפֶשׁ תְּהוֹם יִסְבְּבֵנִי סוֹף חֲבוּשׁ
 לְרֵאשֵׁי: אֲקָפוּנִי מֵיא, עַד מוֹתָא. תְּהוֹמָא, סְחוֹר סְחוֹר לִי. יָמָא דְסוֹף,
 תְּלִי עֵיל מִן רֵישִׁי: כג לְקַצְבֵּי הָרִים יִרְדְּתִי הָאָרֶץ בְּרַחֲתֶיהָ

וְזֶלֶק הַדְּקָדוֹק: ט' מִצָּרָה לִי. הַלַּמ"ד רַפָּה בְּכָל סְפָרֵי תִימָן וּכ"ה בִּירוּשָׁלַיִם וּבִרְבּוֹב הַדְּפוּסִים,
 כִּי אֵין בּוֹ דִּין אֲתִי מִרְחִיק כִּי הַה"א שְׂרָשִׁית כִּי הִיא סִימָן הַנִּקְבוֹת וְכִמוֹ 'חֲרָה לְךָ' דִּלְקָמָן
 (פֶּרֶק-ד' פֶּס' ט'):

בְּעַדֵּי לְעוֹלָם וַתַּעַל מִשְׁחַת חַיִּי יְהוָה אֱלֹהֵי: לְעַקְרֵי טוֹרֵא,
 נַחֲתִית. אֲרָעָא. נִגְדַת בְּתַקְפָּהָא, עֵיל מְנִי עַלְמִין. וְאֵת קָרִיב קְדָמְךָ,
 לְאַסְקָא מַחְבְּלָא. חַיִּי, יְיָ אֱלֹהֵי: כֹּד בְּהַתְעַטָּף עָלַי נַפְשִׁי
 אֶת־יְהוָה זִכְרָתִי וַתָּבוֹא אֵלַיךְ תִּפְלָתִי אֶל־הֵיכַל קֹדֶשְׁךָ:
 בְּאַשְׁתַּלְהוּיֹת עָלַי, נַפְשִׁי. פִּלְחָנָא דִּי, אֲדַכְרִית. וְעַלְתָּ לְקִדְמָךְ, עֲלוֹתִי.
 לְהֵיכַלְךָ, דְּקֹדֶשְׁךָ: כֹּד מְשֻׁמְרִים הַבְּלִי־שׁוֹא חֲסִדִּים יַעֲזֹבוּ: לֹא
 כְּעַמְמִיָּא, פִּלְחֵי טְעוּתָא. דְּמֵאֲתֵר דְּמַתּוּטָב לְהוֹן, לִית אֲנוּן יָדְעִין:
 כֹּד וְאַנִּי בְּקוֹל תּוֹדָה אֲזַבְּחָה־לָּךְ אֲשֶׁר נִדְרָתִי אֲשַׁלְמָה
 יְשׁוּעָתָה לִיהוָה: וְאַנָּא. בְּקַל תִּשְׁבַּחַת אוֹדָאָה, קִרְבְּנִי אֶקְרִיב קִדְמָךְ.
 דְּנִדְרִית, אֲשַׁלִּים. פֶּרְקֵן נַפְשִׁי בְּעֵלּוּ, קָדָם יְיָ: כֹּד וַיֹּאמֶר יְהוָה לְדָג
 וַיִּקָּא אֶת־יוֹנָה אֶל־הַיַּבֶּשֶׁה: וַאֲמַר יְיָ, לְנוֹנָא. וּפְלִט יֵת יוֹנָה,
 לַיַּבֶּשֶׁתָּא: כֹּד וַיְהִי דְּבֶר־יְהוָה אֶל־יוֹנָה שֵׁנִית לֵאמֹר: וַהֲוֵה
 פִּתְגָם נְבוּאָה, מִן קָדָם יְיָ. עִם יוֹנָה, תְּנִינֹת לְמִימַר: כֹּס קוֹם לָךְ
 אֶל־נִינֹה הָעִיר הַגְּדוֹלָה וּקְרָא אֵלֶיהָ אֶת־הַקְּרִיאָה אֲשֶׁר
 אֲנִכִּי דִבֵּר אֵלַיךְ: קוֹם. אִיזִיל לְנִינֹה, קִרְתָּא רַבָּתָא. וְאַתְנַבֵּי עֲלֶיהָ,
 יֵת נְבוּאָתָא. דְּאַנָּא, מְמַלִּיל עִמָּךְ: לֵי וַיִּקָּם יוֹנָה וַיֵּלֶךְ אֶל־נִינֹה
 כְּדִבֵּר יְהוָה וְנִינֹה הִיתָה עִיר־גְּדוֹלָה לְאַלְהִים מְהֻלָּךְ
 שְׁלֹשֶׁת יָמִים: וְקָם יוֹנָה. וְאִזִּיל לְנִינֹה, בְּפִתְגָמָא דִּי. וְנִינֹה. הָוֵת
 קִרְתָּא רַבָּתָא, קָדָם יְיָ מְהֻלָּךְ, תִּלְתָּא יוֹמִין: לֹא וַיַּחֲל יוֹנָה לָבוֹא
 בְּעִיר מְהֻלָּךְ יוֹם אֶחָד וַיִּקְרָא וַיֹּאמֶר עוֹד אַרְבַּעִים יוֹם
 וְנִינֹה נֶהְפְּכַת: וְשָׂרֵי יוֹנָה, לְמִיעַל בְּקִרְתָּא. מְהֻלָּךְ, יוֹמָא חַד.
 וְאַכְרִין, וַאֲמַר. עוֹד, אַרְבַּעִין יוֹמִין. וְנִינֹה, מִתְּהַפְּכָא: לֵב וַיֹּאמְרִינוּ
 אֲנָשִׁי נִינֹה בְּאַלְהִים וַיִּקְרָאוּ־צוֹם וַיִּלְבְּשׁוּ שֻׁקִּים מְגֻדוֹלָם

וְעַד־קִטְנָם: וְהִימִינוּ. אֲנָשִׁי נִינוּה, בְּמִמְרָא דִּי. וּגְזֵרוֹ צוּמָא, וּלְבָשׁוּ
 סָקִין. מְרַבְּהוֹן, וְעַד זְעִירָהוֹן: לָג וַיֵּגַע הַדָּבָר אֶל־מֶלֶךְ נִינוּה וַיִּקָּם
 מִכִּסְאוֹ וַיַּעֲבֵר אֲדָרְתּוֹ מֵעַלָּיו וַיְכַס שֶׁק וַיֵּשֶׁב עַל־הָאֵפֶר:
 וּמִטָּא פְתַגְמָא, לָוֶת מֶלֶכָא דְנִינוּה. וְקָם, מִפְּרָסִי מַלְכוּתִיהָ. וְאַעֲדִי לְבוּשׁ
 יִקְרִיָּה, מִנִּיהָ. וְאַתְכַּפִּי סָקָא. וַיִּתִּיב, עַל קִטְמָא: לָד וַיִּזְעַק וַיֹּאמֶר
 בְּנִינוּה מִטַּעַם הַמֶּלֶךְ וּגְדָלָיו לֵאמֹר הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה
 הַבָּקָר וְהָעֶזְאֵן אֶל־יִטְעֻמוֹ מֵאוֹמָה אֶל־יָרְעוּ וּמִים
 אֶל־יִשְׁתּוּ: וְאַכְרִיז. וַאֲמַר, בְּנִינוּה. מַגְזִירַת מֶלֶכָא. וְרַבְרַבְנוּהִי, לְמִימַר.
 אֲנָשָׁא וּבַעֲרָא, תּוֹרִי וְעֵנָא. לָא יִטְעֻמוֹן, מִדַּעַם. לָא יָרְעוֹן. וּמִיָּא, לָא
 יִשְׁתּוֹן: לָד וַיִּתְכַּפּוּ שְׁקִים הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה וַיִּקְרְאוּ
 אֶל־אֱלֹהִים בַּחֲזָקָה וַיֵּשְׁבוּ אִישׁ מִדְּרָכּוֹ הָרָעָה וּמִן־הַחֲמִס
 אֲשֶׁר בְּכַפֵּיהֶם: וַיִּתְכַּסּוּ סָקִין. אֲנָשָׁא, וּבַעֲרָא. וַיִּצְלוּן קָדָם יי,
 בַּתְּקוּף. וַיִּתּוּבוּן. גָּבֵר, מְאֹרְחָהּ בִּשְׁתָּא. וּמִן חֲטָפָא, דְּבִידִיהוֹן:
 לָד מִי־יֹדַע יָשׁוּב וְנָחַם הָאֱלֹהִים וְשָׁב מִחֲרוֹן אַפּוֹ וְלֹא
 נֶאֱבַד: מִן יָדַע דָּאִית בִּידִיהָ חֻבִּין, יִתּוּב מִנְהוֹן. וַיִּתְרַחַם עַלְנָא, מִן קָדָם
 יי. וַיִּתּוּב, מִתְּקוּף רַגְזִיהָ, וְלֹא נִיבַד: לָד וַיֵּרָא הָאֱלֹהִים
 אֶת־מַעֲשֵׂיהֶם כִּי־שָׁבוּ מִדְּרָכָם הָרָעָה וַיִּנָּחֵם הָאֱלֹהִים
 עַל־הָרָעָה אֲשֶׁר־דָּבַר לַעֲשׂוֹת־לָהֶם וְלֹא עָשָׂה: וּגְלִי קָדָם
 יי, יֵת עוֹבְדִיהוֹן. אֲרִי תָבוּ, מְאֹרְחָתְהוֹן בִּישְׁתָּא. וְתָב יי. מִן בִּשְׁתָּא.
 דְּמִלִּיל לְמַעַבְדַּ לְהוֹן, וְלֹא עָבַד: לָד וַיֵּרַע אֶל־יוֹנָה רָעָה גְדוּלָּה
 וַיִּחַר לוֹ: וּבֵאִישׁ לְיוֹנָה, בִּישָׁא רַבָּא. וַתִּקֵּי, לִיהָ: לָט וַיִּתְפַּלֵּל
 אֶל־יְהוָה וַיֹּאמֶר אֲנִי יְהוָה הֲלוֹא־נָה דְּבָרִי עַד־הַיּוֹתִי

וְזֶלֶק הַדְּקָדוֹק: לָג וַיְכַס שֶׁק. זָקָף בַּפְתַּח כְּדִינוֹ: לָד וְנָחַם הָאֱלֹהִים. הַחִי"ת בַּפְתַּח: לָד אֲשֶׁר דָּבַר.

תִּיבַת 'דָּבָר' בַּמֶּלֶכָא לֹא בַתְּבִיר בַּסֵּת"י: לָט אֲנִיָּה. מִלְרַע:

על-אדמתי על-בן קדמתי לברח תרשישה כי ידעתי
 כי אתה אל-חנן ורחום ארך אפים ורב-חסד ונתם
 על-הרעה: וצלי קדם יי, ואמר. בבועו יי, הלא דין פתגמי. עד דהויתי
 קים, על ארעי. על בן אוחיתי, למערק לימא. ארי ידענא. ארי את
 אלהא, חננא ורחמנא. מרחיק רגז, ומסגי למעבד טבון. ומתיב מימריה,
 מלאיתא בשתא: מ ועתה יהוה קח-נא את-נפשי ממני כי
 טוב מותי מחיי: וכען יי. סב בען ית נפשי, מני. ארי. טב דאמות,
 מדאיחי: מא ויאמר יהוה ההיטב חרה לך: ואמר יי. הלחדא,
 תקיף לך: מב ויצא יונה מן-העיר וישב מקדם לעיר ויעש
 לו שם ספה וישב תחתיה בצל עד אשר יראה
 מה-יהיה בעיר: ונפק יונה, מן קרתא. ויתיב, ממדנח לקרתא. ועבד
 ליה תמן, מטלתא. ויתיב תחותה, בטלא. עד דיחי. מא יהי, בסוף
 קרתא: מג וימן יהוה-אלהים קיקיון ויעל | מעל ליונה
 להיות צל על-ראשו להציל לו מרעתו וישמח יונה
 על-הקיקיון שמחה גדולה: וזמין יי אלהים. קיקיון. וסליק, עיל
 מן יונה. למהוי טלא, על רישיה. לאגנא ליה, מבשתיה. וחד יונה, על
 קיקיון, חדא רבא: מד וימן האלהים תולעת בעלות השחר
 למחרת ותך את-הקיקיון ויבש: וזמין יי, תולעתא. במסק
 צפרא, ביומא דבתרוהי. ומחת ית קיקיון, ויבש: מה ויהי | בזרח
 השמש וימן אלהים רוח קדים חרישית ותך השמש
 על-ראש יונה ויתעלף וישאל את-נפשו למות ויאמר
 טוב מותי מחיי: והוה, במדנח שמשא. וזמין יי. רוח קדומא,
 שתיקתא. וטפחת שמשא. על רישא דיונה, ואשתלהי. ושאל ית

וזלק חדקדוק: מג וימן יהוה. תי' 'השם' בגעיא:

נפשיה, לממת. ואמר, טב דאמות, מדאיחי: ^{מז} ויאמר אלהים
אל-יונה ההיטב חרה-לך על-הקיקיון ויאמר היטב
חרה-לי עד-מות: ואמר יי, ליונה. הלחדא תקיף לך, על קיקיון.
ואמר, לחדא תקיף לי, עד מותא: ^{מז} ויאמר יהוה אתה חסת'
על-הקיקיון אשר לא-עמלת בו ולא גדלתו שבין-לילה
היה ובין-לילה אבד: ואמר יי, את חסתא, על קיקיון. דלא
עמלתא ביה, ולא רביתיה. דבליילא הדין הוה, ובליילא אחרנא אבד:
^{מז} ואני לא אחוס על-נינוה העיר הגדולה אשר יש-בה
הרבה משתים-עשרה רבו אדם אשר לא-ידע בין-ימינו
לשמאלו ובהמה רבה: ואנא, לא אחוס. על נינוה, קרתא רבתא.
דאית בה. סגי מתרתא עסרי רבוא, אנשא. דלא ידע, בין ימיניה
לסמאליה. ובעירא, סגי: ^{מז} מי-אל כמוד נשא עון ועבר
על-פשע לשארית נחלתו לא-החזיק לעד אפו כי-חפץ
חסד הוא: לית פר מנך, את הוא אלהא. שביק לעוין, ומעבר על
חובין. לשארא, דאחסנתיה. לא מוריד לעלמין, רגזיה. ארי רעי
לאיטבא, הוא: ^ב ישוב ירחמנו יכבש עונותינו ותשליך
במצלות ים כל-חטאתם: יתוב מימריה, לרחמא עלנא. ישבוק
על חובנא, ברחמיה. וירמי לעמקי ימא, כל חטאי ישראל: ^{בא} תתן
אמת ליעקב חסד לאברהם אשר-נשבעת לאבותינו
מימי קדם: תתין קשטי יעקב לבנוהי, כמא דקיימתא ליה בבית אל.
טבות אברהם לזרעיה בתרוהי, כמא דקיימתא ליה בין בתריא. תדכר
לנא עקידת יצחק דאתעקד על מדבחא, קדמך. תעביד עמנא, טבון:
דקיימתא לאבהתנא, מיומי קדם:

וזלק הדקדוק: ^{מז} משתים. השוא שבשי"ן נח ואף שיש געיא במ"ם, בעבור שהתיבה בטעם
מקף, עיין במחברת התיגאן. והתי"ו דגש:

(גִּאֲלָנוּ יְהוָה עֲבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:
(פִּרְקָנָא. יי עֲבָאוֹת, שְׁמִיָּהּ קְדִישָׁא, דִּישְׂרָאֵל):

עַל דָּא יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח, שְׁמָא רַבָּא קְדִישָׁא. דִּי לְעִילָא, חַיָּא וְקַיָּמָא. מְבָרַךְ הוּא לְעַלְמָא,
וּלְעַלְמֵי עַלְמַיָּא:

מפטיר דיו"ט ראשון שלסוכות

במדבר סימן כ"ט פסוקים י"ב - ט"ז

וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם
כָּל־מְלֹאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ וַחֲגֻתְכֶם חֹג לִיהוָה שִׁבְעַת יָמִים:
וְהִקְרַבְתֶּם עֲלֶיהָ אִשָּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לִיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁלֹשָׁה עָשָׂר
אֵילָם שָׁנִים בָּבָשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבַּעַה עָשָׂר תְּמִימִם יִהְיוּ: וּמִנְחָתְכֶם
סֹלֶת בָּלוּלָה בַשֶּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עָשָׂרִים לִפְרֵי הָאֶחָד לְשֹׁלֶשֶׁה עָשָׂר
פָּרִים שְׁנֵי עָשָׂרִים לְאֵיל הָאֶחָד לְשָׁנִי הָאֵילָם: וְעֶשְׂרוֹן עֶשְׂרוֹן
לִכְבֹּשׁ הָאֶחָד לְאַרְבַּעַה עָשָׂר בָּבָשִׁים: וּשְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד חֹטָאת
מִלֶּבֶד עֹלֹת הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ וְנִסְפָּה:

ברכה ראשונה שיקודם ההפטרה

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר, בְּגִבְיָאִים טוֹבִים. וְרָצָה
בְּדַבְרֵיהֶם, הַנֶּאֱמָרִים בְּאַמֶּת. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ. הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה,
בְּמֹשֶׁה עַבְדּוֹ, וּבִישְׂרָאֵל עַמּוֹ. וּבְגִבְיָאִי, הָאֶמֶת וְהַצֶּדֶק: (אָמֵן)

הפטרה דיו"ט ראשון שלסוכות

בזכריה סימן י"ג

וְהִבֵּאתִי אֶת־הַשְּׁלֹשִׁית בְּאֵשׁ וַעֲרַפְתִּים בְּצַרְף
אֶת־הַפֶּסֶף וּבְחִנְתִּים כִּבְחֹן אֶת־הַזֶּהָב
הוּא | יִקְרָא בְּשֵׁמִי וְאֲנִי אֶעֱנֶה אֹתוֹ אֲמַרְתִּי עַמִּי הוּא

וְהוּא יֹאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי: וְאֵעִיל יֵת תִּלְתָּא בְּעָקָא, בְּכוּר דְּאִישָׁא.
וְאַצְרוּפְנוֹן, בְּמָא דְּצָרְפִּין יֵת כְּסָפָא. וְאַבְחֲרִנוֹן, בְּמָא דְּבַחְרִין יֵת דִּהֶבָא.
הוּא, יֵצְלִי בְּשָׁמִי. וְאַנָּא, אֶקְבִּיל צְלוֹתֶיהָ. אֲמַרִית, עֲמִי הוּא. וְהוּא יִימַר, יי
אֱלֹהֵי: ב הִנֵּה יוֹם-בָּא לִיהוָה וְחֶלֶק שְׁלָלָךְ בְּקִרְבְּךָ: הָא
יוֹמָא עֲתִיד לְמִיתִי, מִן קָדָם יי. וְיַפְלִגוּן בֵּית יִשְׂרָאֵל נִכְסֵי עַמְמִיָּא, בְּגוּיךְ
יִרְשָׁלַם: ג וְאַסְפְּתִי אֶת-כָּל-הַגּוֹיִם | אֶל-יְרוּשָׁלַם לְמַלְחָמָה
וְנִלְכְּדָה הָעִיר וְנִשְׁסוּ הַבָּתִּים וְהַנָּשִׁים (כ' תשגלנה)
תִּשְׁכַּבְנָה וְיֵצֵא חֲצִי הָעִיר בַּגּוֹלָה וְיֵתֵר הָעָם לֹא יִפְרֹת
מִן-הָעִיר: וְאַכְנִישׁ יֵת כָּל עַמְמִיָּא לִירְשָׁלַם, לְאַגְחָא קִרְבָּא. וְתַתְּכִבִּישׁ
קִרְתָּא. וְיִתְבָּזוּן, בְּתִיָּא. וְנִשְׂיָא, יִשְׁתַּכְבֵּן. וְיִפּוֹק. פִּלְגָה דְּקִרְתָּא, בְּגִלוּתָא.
וְשָׂאֵר עַמָּא, לֹא יִפְסוֹק, מִן קִרְתָּא: ד וְיֵצֵא יְהוָה וְנִלְחַם בַּגּוֹיִם
דָּהֵם בְּיוֹם הַלְחָמָוּ בְּיוֹם קָרְב: וְיִתְגַּלִּי יי. וְיִגִּיחַ קִרְבָּא, בְּעַמְמִיָּא
הָאֲנוּן. בְּיוֹם אֲגַחֻתֶיהָ קִרְב, עַל יָמָא דְּסוּף: ה וְעַמְדוּ רַגְלֵי
בְּיוֹם-הָהוּא עַל-הָר הַזֵּיתִים אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי יְרוּשָׁלַם
מִקְדָּשׁ וְנִבְקַע הָר הַזֵּיתִים מִחֲצִי מִזְרְחָה וְיָמָה גִּיָּא
גְּדוּלָה מְאֹד וּמָשׁ חֲצִי הָהָר צְפוֹנָה וְחֲצִי-נֶגְבָּה: וְיִתְגַּלִּי
בְּגִבּוֹרֶתֶיהָ, בְּעֶדְנָא הָהוּא. עַל טוֹר זֵיתָא. דְּעַל אִפִּי יְרוּשָׁלַם, מִמְּדִנְחָא.
וְיִתְבָּזַע טוֹר זֵיתָא מִפְּלִגְיָה, לְמִדְנָחָא וּלְמַעֲרָבָא. חֲלָא, רַבָּא לַחְדָּא.
וְיִתְלָשׁ, פִּלְגִיָּה דְּטוֹרָא, לְצִפּוֹנָא, וּפִלְגִיָּה לְדְרוֹמָא: ו וְנִסְתָּם גִּיָּא-הָרִי
כִּי-יִגִיעַ גִּי-הָרִים אֶל-אֶצֶל וְנִסְתָּם כָּאֲשֶׁר נִסְתָּם מִפְּנֵי

זֶלֶק הַדְּקָדוֹק: ו אל אֶצֶל. הַטַּעַם בַּה מְלַעִיל, כִּי הַסְּגוּלָּתָא לֹא תַטְעִים, וְכַפִּי מִשְׁפָּטָה צָרִיךְ
לְהַטְעִימָה (לְהַנִּיעָה), אִם לְעִיל אִם לְרַע. וּבִכְאֵן הוּא שֵׁם דְּבַר וְצָרִיךְ לְהַטְעִים בְּאֶל"ף לְעִיל, כִּי
בַּפְעִלִים יִתְהַפֵּךְ לְרַע, כְּמוֹ בַּצִּלְצִלִּי שִׁמְעַ (תִּלְתִּים קֹנ-ה) בַּעֲבוּר הִיּוּתוֹ שֵׁם דְּבַר בֹּא מְלַעִיל, עֵיין
בְּרַשִׁי סוּף תִּלְתִּים, וּבַפְעִלִים 'וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שִׁמְעַ' (בְּרֵא כֹד-נב') לְרַע. וְכֵן 'זוֹרַע זֶרַע' (בְּרֵא-א
כט') שֵׁם דְּבַר לְעִיל. וּבַפְעִלִים, 'וַיְהִי אִם זֶרַע יִשְׂרָאֵל' (שׁוּפְטִים-ו ג') לְרַע. וְהוּא יִהְיֶה לֶךְ מִעִי"ר
לְעִזּוֹר בְּכִירְצָא בִּזְהָ, וְעֵיין עֲרוּגַת הַבֶּשֶׂם דָּף מ' ע"א:

הָרָעַשׁ בַּיּוֹם עֲזִיָּה מֶלֶךְ-יְהוּדָה וּבֹא יְהוָה אֱלֹהֵי
כָּל-קִדְשִׁים עִמָּךְ: וְיִסְתַּתֵּם, חֵלָא דְטוֹרִיָּא. אַרִי יִמְטִי חֶלֶת טוֹרִיָּא,
לְאַצֵּל. וְתַעֲרִקוֹן. כְּמָא דְעִרְקִתוֹן, מִן קָדָם זִיעָא. דְּהוּה בְּיוֹמֵי עֲזִיָּה, מֶלֶךְ
שְׁבֻטָא דְּבֵית יְהוּדָה. וְיִתְגַּלִּי, יְיָ אֱלֹהֵי, כָּל קִדְשֻׁהִי, עֲמִיה: ^ז וְהָיָה
בַּיּוֹם הַהוּא לֹא-יִהְיֶה אֹר יִקְרוּת (כ' יקפאון) וְקִפְאוֹן: וְיִהְיֶה
בְּעִדְנָא הַהוּא. לֹא יִהְיֶה נְהוּרָא, אֱלֹהֵי, עֲדֵי וּגְלִיד: ^ח וְהָיָה יוֹם-אֶחָד
הוּא יוֹדֵעַ לִיהוָה לֹא-יּוֹם וְלֹא-לַיְלָה וְהָיָה לְעַת-עֶרֶב
יִהְיֶה-אֹר: וְיִהְיֶה יוֹמָא חַד. הוּא. יִהְיֶה יָדִיעַ קָדָם יְיָ לֹא כְּנִיהוּר יִימָס, וְלֹא
כְּקַבֵּל לַיְלָיָה. וְיִהְיֶה לְעֵדוֹן רַמְשָׁא, יִהְיֶה נְהוּרָא: ^ט וְהָיָה | בַּיּוֹם הַהוּא
יֵצְאוּ מִיַּם-חַיִּים מִירוּשָׁלַם חֲצִים אֶל-הַיָּם הַקִּדְמוֹנִי
וְחֲצִים אֶל-הַיָּם הָאֲחֵרוֹן בְּקִיץ וּבַחֲרֹף יִהְיֶה: וְיִהְיֶה, בְּעִדְנָא
הַהוּא. יִפְקוֹן מִי מְבוּעַ, מִירוּשָׁלַם. פְּלִגְהוֹן, לִימָא מְדִנְחָא. וּפְלִגְהוֹן, לִימָא
מְעִרְבָא. בְּקִיטָא וּבִסְתָא, יִהוֹן נִפְקִין: ^י וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ
עַל-כָּל-הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:
וְתִתְגַּלִּי מַלְכוּתָא דֵּי, עַל כָּל יְתִבֵּי אֶרֶעָא. בְּעִדְנָא הַהוּא. יִפְלַחוֹן קָדָם יְיָ,
כְּתָף חַד. אַרִי שְׁמִיָּה יֵצִיב בְּעִלְמָא, לִית בָּר מַנִּיָּה: ^{יא} יִסּוּב
כָּל-הָאָרֶץ כְּעִרְבָה מְגֻבַּע לְרִמּוֹן נֶגֶב יְרוּשָׁלַם וְרִאמָה^ו
וְיִשְׁבָּה תַּחְתִּיָּה לְמִשְׁעַר בְּנִימָן עַד-מְקוֹם שַׁעַר הָרָאשׁוֹן
עַד-שַׁעַר הַפְּנִים וּמִגְדָּל חֲנַנְאֵל עַד יִקְבֵי הַמֶּלֶךְ: יִקְפָּה כָּל
אֶרֶעָא כְּמִישְׂרָא, מְגֻבַּע לְרִמּוֹן. דְּרוֹם, יְרוּשָׁלַם. וְתַתְרַבִּי וְתַתִּיב בְּאַתְרָה,
לְמַתְרַע שְׁבֻט בְּנִימִין. עַד אֶתֶר. תִּרְעָא קִדְמָא, עַד תִּרְעָא זְוִיתָא. וּמִגְדָּל
פָּקוֹס. עַד, שִׁיחֵי מִלְכָּא: ^{יב} וְיִשְׁבּוּ בָּהּ וְחֶרֶם לֹא יִהְיֶה-עוֹד
וְיִשְׁבָּה יְרוּשָׁלַם לְבִטָּח: וְיִתְּבוֹן בָּהּ. וְקִטְלָא, לֹא יִהְיֶה עוֹד, וְתַתִּיב
זֶלְק הַרְקִדּוֹן: ^{יג} וְרִאמָה. הוּי"ו גְּעִי בִּסְת"י הַמְדוּקָדִקִּים:

יְרִשְׁלָם, לְרַחֲצָן: יג וְזֹאת | תִּהְיֶה הַמַּגֵּפָה אֲשֶׁר יִגַּף יְהוָה
 אֶת-כָּל-הָעַמִּים אֲשֶׁר עָבְאוּ עַל-יְרוּשָׁלַם הַמֶּקֶד | בְּשָׂרוֹ
 וְהוּא עֹמֵד עַל-רִגְלָיו וְעֵינָיו תִּמְקְנָה בַּחֲרִיָּהֶן וּלְשׁוֹנוֹ
 תִּמְקֶם בְּפִיהֶם: וְדָא, תְּהִי מַחֲתָא. דִּימְחִי יי, ית כָּל עַמְמֵיָא. דְּמַתְּכַנְשִׁין
 וְאַתָּן, עַל יְרִשְׁלָם. יתמסי, בַּסִּרְיָה. וְהוּא, קָאִים עַל רִגְלוֹהִי. וְעֵינֵיהוֹן,
 יתמסין בְּגִלְגְּלִיהוֹן. וְלִישְׁנֵיהוֹן, יתמסי בַּפִּמְהוֹן: יד וְהִיא בֵּינוֹם הֵהוּא
 תִּהְיֶה מִהוּמַת-יְהוָה רַבָּה בָּהֶם וְהַחֲזִיקוּ אִישׁ יָד רֵעֵהוּ
 וְעָלְתָה יָדוֹ עַל-יָד רֵעֵהוּ: וְהִי, בְּעֶדְנָא הֵהוּא. יְהִי שְׂגוּשׁ קִטְלָא,
 קָדָם יי, סָגִי בְּהוֹן. וְיִתְקַפּוּן. גָּבֵר, בְּיַד חֲבֵרִיָּה. וְתִתְּלֹשׁ יָדֶיהָ, עִם יָדָא
 דְּחֲבֵרִיָּה: טו וְגַם-יְהוּדָה תִּלָּחֶם בִּירוּשָׁלַם וְאַסְףׁ חֵיל
 כָּל-הַגּוֹיִם סָבִיב זֶהָב וְכֶסֶף וּבָגָדִים לָרַב מְאֹד: וְאֵף דְּבֵית
 יְהוּדָה. יִיתוּנוֹן עַמְמֵיָא כְּדִי אֲנִיסִין, לְאַגָּחָא קֶרְבָּא בִּירוּשָׁלַם. וְיִכְנָשׁוּן נִכְסֵי
 כָּל עַמְמֵיָא, סְחוּר סְחוּר. דִּהְבָּא וְכֶסֶף, וּלְבוּשִׁין, לְסָגִי לַחֲדָא: טז וְכֵן
 תִּהְיֶה מַגֵּפַת הַסּוּם הַפֶּרֶד הַגָּמֹל וְהַחֲמוֹר וְכָל-הַבְּהֵמָה
 אֲשֶׁר יְהִיָּה בַּמַּחֲנוֹת הַהֵמָּה כַּמַּגֵּפָה הַזֹּאת: וְכֵן תְּהִי, מַחַת
 סִסְיָא. כּוּדְנִיָּא, גָּמֶלָא וְחֲמָרָא. וְכָל בְּעִירָא. דִּיהִי, בַּמִּשְׁרִיתָא הָאֲנוּן.
 כַּמַּחֲתָא, הָדָא: יז וְהִיא כָּל-הַנוֹתֵר מִכָּל-הַגּוֹיִם הַבָּאִים
 עַל-יְרוּשָׁלַם וְעָלוּ מִדֵּי שָׁנָה בְּשָׁנָה לְהַשְׁתַּחֲוֹת לְמֶלֶךְ
 יְהוָה עֲבָאוֹת וְלַחֵג אֶת-חֵג הַסִּכּוֹת: וְהִי, כָּל דִּישְׁתָּאֵר, מִכָּל
 עַמְמֵיָא. דְּמַתְּכַנְשִׁין וְאַתָּן, עַל יְרִשְׁלָם. וְיִסְקוּן, כּוּזְמֵן שָׁנָא בְּשָׁנָא. לְמַסְגֵּד
 קָדָם מֶלֶךְ עַלְמֵיָא, יי עֲבָאוֹת, וּלְמִיחָג, ית חָגָא דְּמַטְלִיָּא:
 יח וְהִיא אֲשֶׁר לֹא-יַעֲלֶה מֵאֵת מִשְׁפַּחֹת הָאָרֶץ אֶל-
 יְרוּשָׁלַם לְהַשְׁתַּחֲוֹת לְמֶלֶךְ יְהוָה עֲבָאוֹת וְלֹא עֲלִיהֶם
 יְהִיָּה הַגָּשָׁם: וְהִי, דְּלֹא יִסֵּק. מְזַרְעִית עַמְמֵי אֶרֶעָא, לִירוּשָׁלַם. לְמַסְגֵּד.

קדם מלך עלמיא, יי צבאות, ולא עליהון, יהי מטרא:
 וְאִם־מִשְׁפַּחַת מִצְרַיִם לֹא־תֵעָלֶה וְלֹא בָאָה וְלֹא
 עֲלִיהֶם תִּהְיֶה הַמַּגָּפָה אֲשֶׁר יִגַּף יְהוָה אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
 לֹא יַעֲלוּ לַחֲג אֶת־חַג הַסֻּכּוֹת: וְאִם מַלְכוּת מִצְרַיִם לֹא תִסָּק.
 וְלֹא תִיתִי, וְלֹא לַהּוֹן יִסָּק נִילוּס. בְּרַם עֲלִיהוֹן, תִּהְיִי מַחְתָּא. דִּימַחֵי יי, ית
 עֲמַמְיָא. דְּלֹא יִסְקוֹן, לְמִיחַג, ית חַגָּא דְּמַטְלִיָּא: כִּזְזֵאת תִּהְיֶה
 חֲטָאת מִצְרַיִם וְחֲטָאת כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יַעֲלוּ לַחֲג
 אֶת־חַג הַסֻּכּוֹת: דָּא תִּהְיִי, פְּרַעְנוֹת מִצְרַיִם. וּפְרַעְנוֹת, כָּל עֲמַמְיָא.
 דְּלֹא יִסְקוֹן, לְמִיחַג, ית חַגָּא דְּמַטְלִיָּא: כִּזְזֵאת בְּיוֹם הַהוּא יִהְיֶה
 עַל־מַצְלוֹת הַסּוּם קֹדֶשׁ לִיהוָה וְהִיא הַסִּירוֹת בְּבֵית יְהוָה
 כְּמִזְרְקִים לְפָנֵי הַמִּזְבֵּחַ: בְּעֵדְנָא הַהוּא. יְהִי, עַל פְּרוּרוֹת סְסִיָּא.
 קֹדֶשׁא, קָדָם יי. וְיַהּוֹן דּוּדִיָּא, בְּבֵית מִקְדָּשָׁא דִּיִּי. סְגִיָּאִין כְּמִזְרְקִיָּא, קָדָם
 מִדְּבַחָא: כִּבֵּי וְהִיא כָּל־סִיר בִּירוּשָׁלַם וּבִיהוּדָה קֹדֶשׁ לִיהוָה
 צְבָאוֹת וּבָאוּ כָּל־הַזִּנְבָחִים וְלִקְחוּ מֵהֶם וּבִשְׁלוּ בָהֶם
 וְלֹא־יִהְיֶה כְּנַעֲנִי עוֹד בְּבֵית־יְהוָה צְבָאוֹת בְּיוֹם הַהוּא:
 וְיְהִי. כָּל דּוּד בִּירוּשָׁלַם, וּבִיהוּדָה. קֹדֶשׁא, קָדָם יי צְבָאוֹת. וְיִיתוֹן, כָּל
 דְּדִבְחִין. וְיִסְבוֹן מִנְהוֹן, וּבִשְׁלוֹן בְּהוֹן. וְלֹא יְהִי עֶבֶד תַּגְרָא, עוֹד, בְּבֵית
 מִקְדָּשָׁא דִּי צְבָאוֹת, בְּעֵדְנָא הַהוּא:

(גְּאֵלְנוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל:)

(פְּרַקְנָא. יי צְבָאוֹת, שְׁמִיָּה, קֹדֶשׁא, דִּישְׂרָאֵל:)

על דא יתברך וישתבח, שְׁמָא רַבָּא קֹדֶשׁא. דִּי לְעִילָא, חַיָּא וְקַיָּמָא. מְבָרַךְ הוּא לְעַלְמָא,
 וּלְעַלְמֵי עַלְמֵיָּא:

מפטיר דיו"ט שני שלסוכות (בחוצה לארץ)

במדבר סימן כ"ט פסוקים י"ב - ט"ז

וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־
מְלֹאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ וְחַגְתֶּם חֹג לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים:
וְהַקִּרְבָּתִם עָלֶיהָ אִשָּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁלֹשָׁה עָשָׂר
אֵילָם שְׁנַיִם כִּבְשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבַּעַה עָשָׂר תְּמִימִם יִהְיוּ: וּמִנְחָתָם
סֹלֶת בָּלוּלָה בַשֶּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עָשָׂרֹנִים לַפָּר הָאֶחָד לְשֹׁלֶשָׁה עָשָׂר
פָּרִים שְׁנֵי עָשָׂרֹנִים לְאֵיל הָאֶחָד לְשְׁנֵי הָאֵילִם: וְעֶשְׂרֹן עֶשְׂרֹן
לַכֹּבֶשׂ הָאֶחָד לְאַרְבַּעַה עָשָׂר כִּבְשִׁים: וְשְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד חֹטָאת
מִלֶּבֶד עֹלֹת הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ:

ברכה ראשונה שקורם ההפטרה

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר, בְּנָבִיאִים טוֹבִים. וְרָצָה
בְּדַבְרֵיהֶם, הַנֹּאמְרִים בְּאַמֶּת. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה,
בְּמֹשֶׁה עַבְדּוֹ, וּבִישְׂרָאֵל עַמּוֹ. וּבְנָבִיאֵי, הָאֱמֶת וְהַצֶּדֶק: (אמן)

הפטרה דיו"ט שני שלסוכות (בחוצה לארץ)

במלכים א' סימן ז'

וְהַשְׁלֵם כָּל־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר עָשָׂה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה
בֵּית יְהוָה וַיָּבֵא שְׁלֹמֹה אֶת־קֹדְשֵׁי דָוִד
אָבִיו אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַכֶּלִים נָתַן בְּאֵצְרוֹת
בֵּית יְהוָה: וּשְׁלִימָת, כָּל עֲבִידָתָא. דְּעַבְד. מִלְּפָא שְׁלֹמֹה, בֵּית
מִקְדָּשָׁא דִּי. וְאִיתִי שְׁלֹמֹה. יֵת קֹדְשֵׁי דָוִד אָבוּהִי. יֵת כֶּסֶף וְיֵת דֶּהֲבָא,
וְיֵת מְנִיָּא. יְהִב. בְּאוֹצְרֵי, בֵּית מִקְדָּשָׁא דִּי: בְּ אֹז יִקְהֵל שְׁלֹמֹה
אֶת־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת־כָּל־רָאשֵׁי הַמַּטּוֹת נְשִׂאֵי הָאָבוֹת
לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה יְרוּשָׁלַם לְהַעֲלוֹת
אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה מֵעִיר דָּוִד הִיא צִיּוֹן: בְּכִין כְּנֶשׁ שְׁלֹמֹה,

וזלך הדקדוק: בְּ אֹז יִקְהֵל. אין פסוק אחר תיבת 'אז': בְּ לְהַעֲלוֹת. הלמ"ד געז, ונוטה קריאתו
לפתח:

ית סבי ישראל. וית כל רישי שבטיא רב רבי אבהתא. לבני ישראל. לות
 מלכא שלמה, לירשלם. לאסקא. ית ארון קימא די. מקרתא דדוד,
 היא ציון: ^ג ויקהלו אל-המלך שלמה כל-איש ישראל
 בירח האתנים בחג הוא החדש השביעי: ואתכנישו. לות
 מלכא שלמה, כל אנש ישראל. בירחא דעתיקיא קרן ליה ירחא
 קדמאה, חגא. וכען הוא, ירחא שביעאה: ^ד ויבאו כל זקני
 ישראל וישאו הכהנים את-הארון: ואתו. כל, סבי ישראל.
 ונטלו כהניא, ית ארונא: ^ה ויעלו את-ארון יהוה ואת-אהל
 מועד ואת-כל-כלי הקדש אשר באהל ויעלו אתם
 הכהנים והלוים: ואסיקו. ית ארונא די, וית משכן זמנא. וית כל
 מני קדשא, דבמשכנא. ואסיקו יתהון, כהניא, וליואי: ^ו והמלך
 שלמה וכל-עדת ישראל הנועדים עליו אתו לפני
 הארון מזבחים צאן ובקר אשר לא-יספרו ולא ימנו
 מרב: ומלכא שלמה. וכל כנשתא דישראל, דאזדמנו עלוהי. קימין
 עמיה, קדם ארונא. מנכסין, ען ותורין. דלא יתחשבון. ולא יתמנון,
 מסגי: ^ז ויבאו הכהנים את-ארון ברית-יהוה אל-מקומו
 אל-דביר הבית אל-קדש הקדשים אל-תחת פנפי
 הכרובים: ואעילו כהניא. ית ארון קימא די, לאתריה. לבית כפורי
 דמתקן ליה בגו ביתא, לקדש קדשיא. לתחות, פנפי כרוביא: ^ח כי
 הכרובים פרשים פנפים אל-מקום הארון ויסכו הכרובים
 על-הארון ועל-בדיו מלמעלה: ארי כרוביא, פריסין גדפיהון.
 על אתר, ארונא. ומטללין כרוביא. על ארונא ועל אריחוהי, מלעילא:
^ט ויארכו הבדים ויראו ראשי הבדים מן-הקדש על-פני

וזלק הדקדוק: ^ט ויארכו. הוי"ו געי:

הַדְּבִיר וְלֹא יֵרָאוּ הַחוּצָה וַיְהִיו שֵׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה: וְאַרְיֵכִין,
 אַרְיֵחָא. וּמִתְחִזֵּן רִישֵׁי אַרְיֵחָא מִן קִדְשָׁא, עַל אִפֵּי בֵּית כְּפוּרִי. וְלֹא
 מִתְחִזֵּן, לְבָרָא. וְהוּוּ תַּמָּן. עַד, יוֹמָא הַדִּין: ^י אֵין בְּאֲרוֹן רֶק שְׁנֵי
 לַחֹת הָאֲבָנִים אֲשֶׁר הִנֵּחַ שֵׁם מֹשֶׁה בְּחֹרֵב אֲשֶׁר כָּרַת
 יְהוָה עִם-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: בְּאֲרוֹנָא,
 מִחֲתִין. תְּרִין, לֹחֵי אֲבִנָּא. דְּאֶצְנַע תַּמָּן, מֹשֶׁה בְּחֹרֵב. דְּעֲלִיהוֹן כְּתִיבִין,
 עֶסְרָא פִתְגָמֵי קִימָא. דְּגִזֹּר יי, עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. בְּמִפְקֵהוֹן, מֵאֶרְעָא
 דְּמִצְרַיִם: ^{יא} וַיְהִי בְצֵאת הַכֹּהֲנִים מִן-הַקֹּדֶשׁ וַהֲעֲנֹן מֶלֶא
 אֶת-בֵּית יְהוָה: וַהֲוָה. בְּמִפֶּק כְּהֲנָיָא, מִן קִדְשָׁא. וְעָנֹן אֲמַטָּא
 אֶתְמֵלִי, יֵת בֵּית מִקְדָּשָׁא דִּי: ^{יב} וְלֹא-יָכֻלוּ הַכֹּהֲנִים לַעֲמֹד
 לְשַׁרְתַּת מִפְּנֵי הָעֲנָן כִּי-מֶלֶא כְּבוֹד-יְהוָה אֶת-בֵּית יְהוָה:
 וְלֹא יָכִילוּ כְּהֲנָיָא. לַמָּקָם לְשִׁמְשָׁא, מִן קִדְם עֲנָנָא. אֲרִי אֶתְמֵלִי יִקְרָא דִּי,
 יֵת בֵּית מִקְדָּשָׁא דִּי: ^{יג} אֹז אָמַר שְׁלֹמֹה יְהוָה אָמַר לְשָׁכֹן
 בְּעֶרְפְּלִי: בְּכִין, אָמַר שְׁלֹמֹה. יי אֶתְרַעִי. לְאִשְׁרָאָה שְׂכִינְתִּיהָ, בִּירְשָׁלַם:
^{יד} בָּנָה בָנִיתִי בֵּית זָבֵל לָךְ מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ עוֹלָמִים: מִבְּנָא
 בָּנִיתִי. בֵּית מִקְדָּשָׁא, קִדְמָךְ. אֶתְר מִתְקֹן לְבֵית שְׂכִינְתְּךָ, עֲלָמִין:
^{טו} וַיֵּסֶב הַמֶּלֶךְ אֶת-פָּנָיו וַיִּכְרֹךְ אֶת כָּל-קֹהֶל יִשְׂרָאֵל
 וְכָל-קֹהֶל יִשְׂרָאֵל עֹמְדִי: וְאֶסְחָר מֶלֶכָא, יֵת אִפּוּהִי. וּבְרִיךְ. יֵת, כָּל
 קֹהֶלֶא דִּישְׂרָאֵל. וְכָל קֹהֶלֶא דִּישְׂרָאֵל, קָאִים: ^{טז} וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ יְהוָה
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּפִיו אֶת דְּוֹד אָבִי וּבִידּוֹ מֶלֶא
 לֵאמֹר: וְאָמַר. בְּרִיךְ יי, אֱלֹהֵא דִּישְׂרָאֵל. דְּגִזֹּר בְּמִימְרֵיהָ. עִם, דְּוֹד
 אָבָא. וּבִרְעוּתִיהָ קָיִים, לְמִימַר: ^{יז} מִן-הַיּוֹם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי
 אֶת-עַמִּי אֶת-יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם לֹא-בִחַרְתִּי בְעִיר מְכֹל
 שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל לְבָנוֹת בֵּית לַהֲיוֹת שְׁמִי שֵׁם וְאֶבְחַר בְּדוֹד

לְהִיּוֹת עַל-עַמֵּי יִשְׂרָאֵל: מִן יוֹמָא. דְּאַפִּיקִית. יְת עַמֵּי יְת יִשְׂרָאֵל,
מִמְצָרִים. לֹא אֶתְרַעִיתִי בְּקֶרְתָּא. מְכַל, שְׁבֻטֵּי דְיִשְׂרָאֵל. לְמַבְנֵי בֵּיתָא.
לְאַשְׁרָאָה שְׁכִינְתִּי, תַּמָּן. וְאַתְרַעִיתִי בְּדוֹד. לְמַהוּי מַלְכָּא, עַל עַמֵּי
יִשְׂרָאֵל: דִּה וְיִהִי עִם-לִבָּב דְּדוֹד אָבִי לְבָנוֹת בֵּית לְשֵׁם יְהוָה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: וְהוּה. בְּלָכָא, דְּדוֹד אָבִי. לְמַבְנֵי בֵּיתָא. לְשִׁמָּא דִּי,
אֱלֹהֵי דְיִשְׂרָאֵל: וְיִאמְר יְהוָה אֵל-דְּדוֹד אָבִי יַעֲזֹר אֲשֶׁר הִיא
עִם-לִבָּבָךְ לְבָנוֹת בֵּית לְשִׁמִּי הַטִּיבָת כִּי הִיא עִם-
לִבָּבָךְ: וְאִמְר יִי, לְדוֹד אָבִי. חֲלָף. דְּהוּה, עִם לִבָּךְ. לְמַבְנֵי בֵּיתָא,
לְשִׁמִּי. אֶתְקִינְתָּא. אָרִי הוּה, עִם לִבָּךְ: כִּי רַק אֹתָהּ לֹא תִבְנֶה
הַבַּיִת כִּי אִם-בְּנֶךְ הֵיכָא מִחֲלָצִיד הוּא-יִבְנֶה הַבַּיִת
לְשִׁמִּי: לְחוֹד אֵת. לֹא תִבְנֶי, בֵּיתָא. אֱלֹהִין, פֶּר דְּתוֹלִיד. הוּא יִבְנֵי
בֵּיתָא, לְשִׁמִּי: כֹּא וַיִּקָּם יְהוָה אֶת-דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר וַאֲקָם
תַּחַת דְּדוֹד אָבִי וַאֲשַׁב | עַל-כִּפְסֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
יְהוָה וַאֲבָנָה הַבַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: וְקִיִּים יִי. יְת
פִתְגָמוֹהִי, דְּמַלְלִיל. וְקִמִּית. תַּחֲוֹת, דְּדוֹד אָבִי. וְיִתִּיבִית, עַל פְּרָסִי מַלְכוּתָא
דְּיִשְׂרָאֵל. כְּמָא דְּמַלְלִיל, יִי. וּבִנִּיתִי בֵּיתָא. לְשִׁמָּא דִּי, אֱלֹהֵי דְיִשְׂרָאֵל:
כֹּכ וַאֲשֶׁם שֵׁם מְקוֹם לְאַרְזֵן אֲשֶׁר-שֵׁם בְּרִית יְהוָה אֲשֶׁר
כָּרַת עִם-אַבְתִּינוּ בְּהוֹצִיאוֹ אֶתְּם מֵאַרְצָן מִצְרַיִם: וְשׁוּתִי
תַּמָּן אֶתְר מְתִקֵּן, לְאַרְזָא. דְּבִיָּה מַחֲתִין, תִּרְיִן לִיחֵי אֲבִנְיָא. דְּעִלִּיהוֹן,
קִימָא דִּי. דְּגִזֵּר, עִם אֲבָהָתְנָא. בְּאַפְקוּתִיהָ יְתִהוֹן, מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם:

(גְּאֵלְנוּ יְהוָה עֲבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:)

(פִּרְקָנָא. יִי עֲבָאוֹת, שְׁמִיָּה. קְדִישָׁא, דְּיִשְׂרָאֵל:)

עַל דָּא יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח, שְׁמָא רַבָּא קְדִישָׁא. דִּי לְעִילָא, חַיָּא וְקִימָא. מְבָרַךְ הוּא לְעָלָם,
וּלְעָלְמֵי עָלְמֵיָא:

זֶלְקָא הַדְּמָדוֹק: יִי יַעֲזֹר. בְּטַעַם רַבִּיעַ: